

ΠΡΑΚΤΙΚΑ
2^{ης} ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ
ΕΠ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ 2014-2020

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΞΗ
Α. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

κ. Αντώνης Ψαράκης Προϊστάμενος ΕΥΔ Πελοποννήσου: Καλημέρα σε όλους, ευχαριστούμε πάρα πολύ για την ανταπόκρισή σας στη 2^η Συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης του Επιχειρησιακού μας Προγράμματος. Σύμφωνα με το παρουσιολόγιο και με τα στοιχεία που τηρούμε για την παρουσία των μελών της Επιτροπής που έχουν δικαίωμα ψήφου, έχουμε απαρτία η οποία ξεπερνάει το 55% και ευχαριστώ πάρα πολύ όλους σας για αυτό, γιατί είναι πολύ σημαντική η παρουσία σας και οι αποφάσεις οι σημερινές. Ξεκινώντας, θεωρώ αν δεν υπάρχει κάποια αντίρρηση να μην κάνουμε διάλειμμα σύμφωνα με τον προγραμματισμό μας, θα υπάρχει καφές όλο το χρονικό διάστημα της συνεδρίασης στον εξωτερικό χώρο για να μπορέσουμε να ολοκληρώσουμε σε εύλογο χρόνο και να υπάρχει και χρόνος για το γεύμα που έχουμε προγραμματίσει για όλους στη συνέχεια. Μπαίνοντας λοιπόν στα θέματά μας αυτά καθ'εαυτά, αν δεν υπάρχει πρόβλημα από τα μέλη για την έγκριση της ημερήσιας διάταξης και για την έγκριση των πρακτικών της 1^{ης} Επιτροπής τα οποία μετά την απομαγνητοφώνηση και την καταγραφή τους τα έχουμε παρόντα εδώ και είναι διαθέσιμα σε όλους εσάς. Θεωρώ λοιπόν ότι έχουν εγκριθεί και τα δύο. Και θα παρακαλούσα το Δήμαρχο Μονεμβασιάς τον οικοδεσπότη Δήμαρχο της σημερινής Συνεδρίασης για ένα χαιρετισμό. Ευχαριστώ Δήμαρχε.

κ. Δήμαρχος Μονεμβασιάς: Καλημέρα και από μένα. κ. Περιφερειάρχα, κυρίες και κύριοι Αντιπεριφερειάρχες, συνάδελφοι Δήμαρχοι, εκπρόσωποι εδώ φορέων – Υπουργείων και τα λοιπά, δεν σας γνωρίζω τους περισσότερους, θέλω να σας καλοδεχθώ και να σας υποδεχθώ σε ένα μέρος κοντά στην Πόλη της Μονεμβασιάς. Και αν κάποιοι παραπονέθηκαν για το ότι είναι μακριά, να μην ξεχνάτε ότι μπορεί να είναι μακριά, αλλά η καρδιά μας είναι ζεστή. Και κάποια χιλιόμετρα που κάνατε παραπάνω, πιστεύω ότι θα φύγετε με πιο διευρυμένους τους ορίζοντες σας, καταρχήν. Για εμάς έχει πολύ μεγάλη σημασία το ΕΣΠΑ. Κάποιοι από εσάς που γνωρίζουν, θα ξέρετε ότι ο Δήμος εκτέλεσε αρκετά έργα από το Περιφερειακό Πρόγραμμα κυρίως και σχεδόν όλα τα έχει τελειώσει. Και προσβλέπουμε με μεγάλο ενδιαφέρον για το επόμενο. Για αυτό η δική σας δουλειά και η δουλειά των διαχειριστικών αρχών και βέβαια της Αιρετής Περιφέρειας για εμάς έχει τεράστια σημασία. Και με βάση αυτό για μένα έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον η σημερινή σας συνάντηση και είμαι και ιδιαίτερα ευχαριστημένος που επελέγη η περιοχή μας για να έρθετε και να κάνετε τη συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης. Σας εύχομαι να περάσετε καλά και να παράξετε έργο αξιόλογο το οποίο θα μας βοηθήσει για τα επόμενα χρόνια.

κ. Αντώνης Ψαράκης Προϊστάμενος ΕΥΔ Πελοποννήσου: *Ευχαριστώ πολύ Δήμαρχε και για τα καλά σας λόγια και για τη φιλοξενία. Να ξεκινήσουμε με την εισήγηση του Προέδρου και παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής Παρακολούθησης τον Περιφερειάρχη Πελοποννήσου κ. Πέτρο Τατούλη να έχει το λόγο.*

Περιφερειάρχης Πελοποννήσου κ. Τατούλης Πέτρος: Και εγώ από τη δική μου τη μεριά, θα ήθελα να καλωσορίσω όλα τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης και να πω ότι είναι εξαιρετικά σημαντικό ότι αυτή η Επιτροπή Παρακολούθησης γίνεται σε μια περιοχή όπου είναι ταχέως αναπτυσσόμενη περιοχή, ιδιαίτερα είναι ένας από τους σημαντικότερους προορισμούς της Περιφέρειας Πελοποννήσου, έχει τη δική της μοναδική ιστορικότητα, αλλά η περιοχή αυτή έχει και εξαιρετικές ομορφιές, ιδιαίτερα δε είναι μια περιοχή όπου τα περιβαντολογικά στοιχεία της και οι περιβαντολογικές της προτεραιότητες είναι σε υψηλό επίπεδο. Και για αυτό ιδιαίτερος χαίρομαι. Θα ήθελα εξ αρχής να πω ότι γνωρίζετε όλοι σας και το γνωρίζουμε όλοι μας ότι δυστυχώς στη Χώρα μας, για 8^η συνεχόμενη χρονιά βρισκόμαστε σε μία οικονομική κρίση όπου το κυρίαρχο στοιχείο είναι η ύφεσις της οικονομίας με ότι αυτό συνεπάγεται. Αν φανταστεί κανένας ότι η Χώρα μας σε αυτά τα χρόνια της ύφεσης έχει απώλειες στο ΑΕΠ που υπερβαίνουν το 27%, όταν η διπλανή εμπόλεμη Συρία έχει μια απώλεια περίπου στο 22% του ΑΕΠ, αντιλαμβάνεται καθένας τα μεγάλα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε στη Χώρα μας και στην Περιφέρεια μας. Ιδιαίτερα δε η Περιφέρεια μας όπου η οικονομική της ανάπτυξη στηριζόταν κυρίως σε δύο τρεις μεγάλες εν λειτουργία βιομηχανικές μονάδες, η κρίσις αυτή είχε ως συνέπεια το να δημιουργηθούν τεράστια προβλήματα και στην παραγωγική της διαδικασία αλλά και στις παραγόμενες υπηρεσίες. Η εκτίμησής μου είναι ότι έχοντας στα χέρια μας το μοναδικό χρηματοδοτικό εργαλείο που είχαμε όλη αυτή την προηγούμενη εξαετία, μπορέσαμε μέσα από τη χρηστή του διοίκηση και την εξαιρετική του αξιοποίηση να αντιμετωπίσουμε τα οξεία προβλήματα που είχαμε, βελτιώνοντας κατά πολύ τις υποδομές μας, βελτιώνοντας κατά πολύ τις παραγόμενες υπηρεσίες, αλλά κυρίως για να δημιουργήσουμε

προϋποθέσεις ώστε η ανάπτυξη, το αναπτυξιακό μας μοντέλο να έχει κατευθύνσεις συγκεκριμένες, να αξιοποιεί τους πόρους προς τις κατευθύνσεις τις οποίες είχαμε επιλέξει και να δημιουργεί ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα σε μια Περιφέρεια που πριν λίγα χρόνια, πριν τη θεσμοθέτηση του θεσμού της Περιφέρειας είχε τα δικά της προβλήματα, είχε τη δική της απουσία στόχων και από την άλλη πλευρά η αξιοποίηση των προηγούμενων προγραμμάτων δεν είχαν την αποτελεσματικότητα που θα ανέμενε κανένας όλα αυτά τα χρόνια. Κυρίως αυτή τη στιγμή εστιάζουμε την προσοχή μας στην αξιοποίηση των πόρων του Κοινωνικού Ταμείου σε μία πολιτική ατζέντα, η οποία κυρίως έχει σαν στόχο το να καλύψει τα προβλήματα, τα κοινωνικά προβλήματα τα οποία αντιμετωπίζουν σήμερα ευρύτερα στρώματα του πληθυσμού μας. Η φτωχοποίηση είναι θα έλεγα μια μεγάλη πληγή η οποία θα πρέπει αυτή τη στιγμή να προσελκύσει το ενδιαφέρον μας και να δημιουργήσει συγκεκριμένες πολιτικές για την αντιμετώπισή της. Και πάνω σε αυτό το θέμα έχουμε διαμορφώσει μία πολιτική ατζέντα η οποία ουσιαστικά στηρίζει την εξής λογική: ότι οι διαθέσιμοι πόροι κυρίως θα πρέπει να κατευθυνθούν στους ωφελούμενους παρά σε όλους τους υπόλοιπους φορείς και δομές οι οποίες ουσιαστικά περιορίζουν την αντιμετώπιση του προβλήματος της φτώχειας μιας και διαχέονται ή διασπαθίζονται οι πόροι σε διάφορους τομείς έξω από τους δικαιούχους. Αυτή είναι η βασική μας αρχή πάνω σε αυτό το θέμα. Το δεύτερο στοιχείο που μας ενδιαφέρει πάρα πολύ είναι η αντιμετώπιση του αναπτυξιακού προβλήματος και της ανάπτυξης γενικότερα στην Περιφέρεια μας. Εδώ έχουμε επιλέξει μια στρατηγική από την πρώτη στιγμή η οποία ουσιαστικά στηρίζεται πάνω στην εξής λογική: αντιμετώπιση του σκληρού πυρήνα της οικονομικής μας ανάπτυξης που είναι οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, οι επιχειρήσεις οικογενειακού τύπου και πάνω σε αυτό έχουμε κάνει συγκεκριμένα βήματα, έχουμε πάρει συγκεκριμένες αποφάσεις και προς αυτή την κατεύθυνση θα κινηθούμε, θεωρώντας ότι σήμερα η αδυναμία του χρηματοπιστωτικού συστήματος στη Χώρα, η σχεδόν ανυπαρξία του από την άλλη πλευρά η ανυπαρξία ή θα έλεγα καλύτερα η ελλειμματική στάση ενός αναπτυξιακού σχεδίου και ενός αναπτυξιακού νόμου και κανόνα μας δημιουργεί τεράστια προβλήματα στη χρηματοδότηση, στη ρευστότητα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, ιδιαίτερα δε στην εξεύρεση όλων των αναγκών μικροεγγυήσεων προκειμένου οι βιώσιμες μικρομεσαίες επιχειρήσεις να βρουν τρόπο να αντιδράσουν σε αυτή την οικονομική κρίση. Θα έλεγα επίσης ότι το αναπτυξιακό μας μοντέλο δίνει προτεραιότητα κυρίως στην προώθηση του τουριστικού προϊόντος, χαίρομαστε γιατί όλα αυτά τα χρόνια το brand name που κινήσαμε στην ευρύτερη διεθνή αγορά το mythical Peloponnese είναι ένα βήμα πάρα πολύ σημαντικό που συνεχώς κατακτά καινούργιες θέσεις στις αγορές και μας δημιουργεί εξαιρετικά με τις απόψεις των μεγαλύτερων έγκριτων περιοδικών του τουρισμού στη διεθνή Κοινότητα την ελπίδα και την αισιοδοξία ότι στα επόμενα είκοσι χρόνια η Πελοπόννησος θα είναι ένας από τους σημαντικότερους τουριστικούς προορισμούς για τη Χώρα, αλλά και ένας από τους σημαντικότερους τουριστικούς προορισμούς για την ευρύτερη λεκάνη της Μεσογείου. Το τέταρτο θέμα που θέλω να θέσω γιατί το θέμα της ανεργίας είναι μια καινούργια πληγή η οποία συνεχώς, παρόλο τα στατιστικά στοιχεία τα οποία δυστυχώς δεν επιβεβαιώνονται και δεν επιβεβαιώνονται γιατί οι στατιστικές υπηρεσίες λογιστικά προσεγγίζουν το θέμα της ανεργίας, θεωρώντας ότι οι ημιαπασχολούμενοι ή οι απασχολούμενοι κάτω από διαφορετικές συνθήκες εργασίας δεν μπαίνουν στο χώρο της ανεργίας. Το ποσοστό είναι εξαιρετικά μεγάλο. Η δημιουργία καινούργιων επενδύσεων πάνω σε αυτό τον τομέα αποτελεί το σημαντικότερο στόχο μας. Θα ήθελα στο σημείο αυτό να σας αναφέρω ότι αυτή τη στιγμή στην Περιφέρεια Πελοποννήσου εκκρεμούν έτοιμα επενδυτικά σχέδια στο χώρο του τουρισμού που ξεπερνούν το ένα δισεκατομμύριο ευρώ. Και θέλω ιδιαίτερος να το προσέξετε αυτό. Και από την άλλη πλευρά έχουμε επενδύσεις στο επίπεδο των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας με εγκεκριμένες αδειοδοτήσεις, επενδύσεις που ξεπερνούν το ένα δις διακόσια εκατομμύρια. Το μεγάλο μας πρόβλημα βέβαια που αντιμετωπίζουμε εδώ είναι ότι αυτή τη στιγμή τα δίκτυα μεταφοράς της ενέργειας είναι κορεσμένα, γιατί δεν έχουν γίνει από τη ΔΕΗ οι αντίστοιχες επενδύσεις προκειμένου το σύστημα μεταφοράς της ενέργειας να μπορέσει να χωρέσει αυτές τις επενδύσεις. Παρόλα αυτά όμως σήμερα συνεχώς γίνονται καινούργιες επενδύσεις οι οποίες ουσιαστικά δημιουργούν την εικόνα ότι η Πελοπόννησος θα είναι ένα από τα σημαντικότερα ενεργειακά κέντρα στην παραγωγή των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Υπάρχουν επίσης έτοιμα επενδυτικά σχέδια για την μεταποίηση και την τυποποίηση των αγροτικών μας προϊόντων. Και αυτό αποτελεί αν θέλετε μια συνιστώσα της άποψης που έχουμε για την Πελοπόννησο ώστε να είναι η Περιφέρεια η οποία θα είναι αιφόρος, θα είναι ασφαλώς Ευρωπαϊκή Περιφέρεια, θα έχει στοχευμένες δραστηριότητες και πάνω από όλα θα υπηρετεί ένα μοντέλο ανάπτυξης έτσι όπως το έχουμε συνεννοηθεί και το έχουμε συμφωνήσει με τους πολίτες της Περιφέρειας. Το επόμενο θέμα που θέλω να θίξω είναι το θέμα της διαχείρισης των στερεών αποβλήτων. Θεωρώ ότι είμαστε στο τέλος. Δεν ξέρω αν ο ανασχηματισμός θα δημιουργήσει κάποιες εκπλήξεις αλλά έχω όμως διαβεβαιώσεις ότι βλέποντας και την κινητικότητα του Υπουργείου που διαχειρίζεται το πρόγραμμα έχει συμπεριληφθεί πλέον η εκχώρηση των 68 εκατομμυρίων για την ολοκληρωμένη αστική διαχείριση μέσα στο τελευταίο τους πρόγραμμα που σημαίνει ότι παραμένει σταθερή η βεβαιότητα ότι μέσα στις επόμενες ημέρες θα υπογραφεί η σύμβαση με την ανάδοχο εταιρία προκειμένου να λύσουμε οριστικά και αμετάκλητα το μεγάλο πρόβλημα της

ολοκληρωμένης αστικής διαχείρισης των αστικών στερεών αποβλήτων. Από την άλλη πλευρά η Περιφέρεια μας ήταν μια Περιφέρεια θα έλεγα με μεγάλη τοξικότητα από τη λειτουργία των ανεξέλεγκτων ΧΑΔΑ. Ήδη σήμερα η Περιφέρεια με ευθύνη της Αντιπεριφερειάρχου της κ. Νικολάκου θα παραδώσει στον φορέα στον ΦΟΔΣΑ το κλειδί των εξήντα ήδη αποκαταστημένων ΧΑΔΑ και την παραπάνω εβδομάδα θα παραδοθούν άλλοι δώδεκα ΧΑΔΑ και θα παραμείνουν μέχρι τέλος του χρόνου σε εκκρεμότητα έξι ΧΑΔΑ για να κλείσουμε οριστικά και αμετάκλητα το μεγάλο πρόβλημα της αποκατάστασης και της παύσης της λειτουργίας των ΧΑΔΑ απαλλάσσοντας τους συμπολίτες μας αλλά και τις τοπικές αυτοδιοικήσεις από το κόστος του προστίμου που έχει επιβληθεί από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο. Είπαμε λοιπόν ότι θέλουμε μέσα από το πρόγραμμά μας να στηρίξουμε κυρίως το πρόγραμμα της συνέχισης των υποδομών ιδιαίτερα στην προσβασιμότητα. Ήδη το πρόγραμμά μας έχει εκτελεστεί έτσι όπως το είχαμε αποφασίσει στην προηγούμενη επιτροπή και κλείνουν όλα τα έργα έτσι όπως είχαμε συμφωνήσει. Από εκεί και πέρα με το καινούργιο πρόγραμμα θα συνεχίσουμε αυτή την προσπάθεια βελτιώνοντας και αντιμετωπίζοντας στο επίπεδο των υποδομών τις ενδοπεριφερειακές ανισότητες. Το πρόγραμμά μας και το σχέδιο μας είναι ξεκάθαρο και κυρίως θέλουμε να βοηθήσουμε αυτές τις περιοχές που έχουν επιλεγεί ως οικονομικά ανταγωνιστικές περιοχές και προορισμοί για την ανάπτυξη της οικονομίας στην Περιφέρειά μας. Το μεγάλο ζήτημα που αντιμετωπίζουμε και θα ήθελα ιδιαίτερα την προσοχή σας είναι ότι οι δεσμεύσεις για την αντιμετώπιση και για την επίλυση του μεγάλου προβλήματος της διαχείρισης των υγρών αποβλήτων των βιολογικών καθαρισμών είναι θα έλεγα εξαιρετικά μικρό τόσο στην κατηγορία από 2.000 μέχρι 15.000 κάτοικοι, όσο και κάτω από 2.000, θεωρούμε ότι εδώ είναι ένα θέμα το οποίο πρέπει να μας απασχολήσει και πρέπει να βρούμε λύσεις πάνω σε αυτό το θέμα. Ερχόμαστε πλέον στο πεδίο της πρωτοβάθμιας περιθαλψής. Είναι ένα θέμα το οποίο αντιλαμβάνομαι ότι απασχολεί τη Χώρα μας. Εδώ εμείς έχουμε διατυπώσει μια διαφορετική προσέγγιση από την άποψη του Υπουργείου. Θεωρούμε ότι η πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας θα πρέπει να περιέλθει στις ευθύνες και στην εποπτεία όπως γίνεται σήμερα σε όλες τις σύγχρονες Χώρες στις περιφερειακές διοικήσεις και αυτό θα το παλέψουμε μέχρι τέλος. Είμαστε αποφασισμένοι να μη δώσουμε καμία ευκαιρία εκχώρησης, τίποτα από το πρόγραμμά μας εάν δεν έχουμε εγγυήσεις για την αποτελεσματικότητα και για την ευεργετική επίδραση πάνω στους τοπικούς μας πληθυσμούς στα θέματα της πρωτοβάθμιας φροντίδας, κάτι το οποίο είναι καίριο για τη Χώρα μας, καίριο για την Περιφέρεια μας γιατί ιδιαίτερα το Εθνικό Σύστημα Υγείας με αυτή την ταλαιπωρία που έχει και αντιμετωπίζει τα τελευταία χρόνια δεν είναι ικανό να προσφέρει τις αναγκαίες και απαραίτητες υπηρεσίες στους πολίτες ιδιαίτερα δε στα φτωχοποιημένα κοινωνικά στρώματα τα οποία ταλανίζονται και επηρεάζονται πάρα πολύ από τη δυσμενή αυτή εξέλιξη. Σε αυτό λοιπόν θέλω να στείλω το μήνυμα που έχει σταλεί ήδη σε μια συνάντηση που είχαμε με την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου ότι εμείς δεν εκχωρούμε κανένα πρόγραμμα για την πρωτοβάθμια φροντίδα γιατί συνεχίζεται μια παθογένεια στη διαχείριση των προβλημάτων γιατί δεν είναι μετρήσιμοι οι στόχοι του προγράμματος γιατί το πρόγραμμα έτσι όπως παρουσιάζεται για την πρωτοβάθμια φροντίδα δεν έχει βιωσιμότητα και δεν εξασφαλίζεται η βιωσιμότητα του προγράμματος πέραν του χρονικού διαστήματος της χρηματοδότησης από το συγχρηματοδοτούμενο πρόγραμμα και από την άλλη πλευρά επειδή εκτιμούμε ότι αυτές πλέον οι οριζόντιες πολιτικές δεν είναι ικανές και αναγκαίες για να δώσουν λύσεις στα μεγάλα προβλήματα που έχει ο τόπος μας ιδιαίτερα στα προβλήματα της υγείας. Θα ήθελα επίσης να θυμίσω ότι πριν τρία τέσσερα χρόνια κατά την επίσκεψη του τότε Επιτρόπου του κ. Χαν. Είχαμε θέσει και σε αυτόν αλλά και στην αρμόδια Επιτροπή κοινωνικής πολιτικής την άποψή μας ότι η φτώχεια στη Χώρα είναι μια απειλή κατά της ζωής Ευρωπαίων πολιτών. Και η απάντησις τότε όλων των Επιτρόπων ήταν αυτή η άποψις η οποία έγινε αποδεκτή έδωσε τη δυνατότητα της εκχώρησης ενός μεγάλου κομματιού του κοινωνικού προγράμματος στις περιφερειακές διοικήσεις. Απλώς θέλω να πω ότι αυτή η απειλή κατά της ζωής Ευρωπαίων πολιτών σαφώς και διογκώνεται, σαφώς και μεγαλώνει καθότι η οικονομική κατάσταση στη Χώρα μας δεν μπορεί να βελτιώσει τα πράγματα. Κλείνοντας θα ήθελα να τονίσω την ιδιαίτερη ευαισθησία αλλά και τον τρόπο υλοποίησης του προηγούμενου προγράμματος σε θέματα πολιτισμού. Η εκτίμησής μου είναι ότι στην Πελοπόννησο έχει γίνει το μεγαλύτερο έργο. Το μεγαλύτερο έργο σε έναν τομέα ο οποίος μας φέρνει καινούργιους πελάτες, καινούργιους φίλους, ανεβάζει την ποιότητα του τουριστικού μας προϊόντος και πάνω από όλα δημιουργεί ένα πολύ δυναμικό προφίλ για την Περιφέρειά μας. Εδώ βέβαια υπάρχουν τα προβλήματα τα οποία πρέπει να θέσω στην Επιτροπή Παρακολούθησης ότι ο τρόπος διαχείρισης, ο οικονομικός τρόπος διαχείρισης του πολιτιστικού αποθέματος και των τόσο μεγάλων επενδύσεων από το Υπουργείο Πολιτισμού και από τις υπηρεσίες του δεν συμβάλλουν στην αξιοποίηση αυτών των τεράστιων επενδύσεων που έχουν γίνει. Η άποψις μας είναι ότι θα πρέπει να βρεθεί ένας τρόπος ο οποίος από τη μία πλευρά θα προστατεύει την προστασία έτσι όπως περιγράφεται από τον νόμο για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς τον 3028 και από τη άλλη πλευρά όμως θα πρέπει να αναπτύξει επιχειρηματικότητα. Είναι δυσμενές στοιχείο να υπάρχουν τεράστιες επενδύσεις η επισκεψιμότητα για τον άλφα ή βήτα λόγο να είναι μηδενική ή σε πολλές περιπτώσεις να μην φτάνει ακριβώς στις προβλέψεις που εξαρχής είχαν σχεδιαστεί. Οι Τοπικές

Αυτοδιοικήσεις της Περιφέρειας Πελοποννήσου και η Περιφέρεια είναι διατεθειμένες να αναλάβουν τέτοιου είδους ευθύνες προκειμένου αυτές οι επενδύσεις σε αυτούς τους δύσκολους καιρούς να δώσουν οικονομικές ανάσες για την οικονομική ανάπτυξη του τόπου μας, για την αντιμετώπιση της απασχόλησης, για την αντιμετώπιση των οικογενειακών επιχειρήσεων που λειτουργούν και στο χώρο της εστίασης αλλά και στο χώρο του πολιτισμού. Κλείνοντας θα ήθελα να πω ότι είμαι αισιόδοξος με την προπαρασκευή που έχουμε κάνει αλλά και με τη συνεργασία μας με όλες τις δομές που υπάρχουν στη Χώρα μας και που έχουν τη συνευθύνη ή την συναρμοδιότητα στον τρόπο διοίκησης και διαχείρισης του προγράμματός μας ότι το καινούργιο πρόγραμμα θα ανταποκριθεί κυρίως στις απαιτήσεις αλλά κυρίως θα υπακούσει στην πολιτική ατζέντα την οποία έχουμε διαμορφώσει με κύριο στόχο την επιλεξιμότητα, την στόχευση, τη θεματοποίηση των δράσεων που πρέπει να έχουμε και κυρίως για να επιτύχουμε τους στόχους μας. Οι στόχοι μας είναι ξεκάθαροι. Η επόμενη περίοδος των τριών πρώτων χρόνων, έχοντας πλέον τη μεγάλη εμπειρία γιατί έχουμε αξιοποιήσει και στο έπακρον και τα τομεακά προγράμματα. Και από την άλλη πλευρά αυτή τη στιγμή είμαστε ήδη σε συνεννόηση με όλα τα τομεακά προγράμματα για το πώς θα αξιοποιήσουμε καλύτερα τους διαθέσιμους πόρους, πως θα αναπτύξουμε και θα προεκτείνουμε την επιχειρηματικότητα αλλά κυρίως γιατί εμείς εδώ στην Πελοπόννησο ανεξάρτητα το τι κάνει η Χώρα έχουμε επιβάλλει πολιτικά ένα περιβάλλον ιδιαίτερα φιλικό στις επενδύσεις και ιδιαίτερα ελκυστικό για επενδύσεις στην Περιφέρεια Πελοποννήσου. Σας ευχαριστώ.

κ. Αντώνης Ψαράκης: Ευχαριστώ πολύ τον Πρόεδρο της Επιτροπής Παρακολούθησης. Κ. Καφαντάρη θέλετε να κάνετε μια τοποθέτηση από την Κεντρική Ένωση Δήμων.

κ.Καφαντάρης Δημήτριος: Καλημέρα καταρχήν σε όλους. Θα ήθελα να αναφερθώ σε κομμάτια της παρέμβασης του Προέδρου μας και Περιφερειάρχη μας του κ. Τατούλη τα οποία έχουν να κάνουν με τις προτάσεις και με τις προοπτικές για το νέο ΕΣΠΑ. Πραγματικά μπορώ να πω ότι κινήθηκε σε ένα πολύ καλό πλαίσιο οι επισημάνσεις οι οποίες έχουν ήδη μπει στο τραπέζι και αφορούν την κοινωνική πολιτική αλλά και τα άλλα θέματα. Απλά θα πρέπει να επισημάνουμε ότι η Πρωτοβάθμια Αυτοδιοίκηση η οποία διαχρονικά έχει την αρμοδιότητα των προνοιακών δομών σε όλη τη Χώρα, θα πρέπει να έχει και στο νέο αυτό πρόγραμμα το δικό της ρόλο. Θεωρώ ότι οι συνεργασίες πρέπει να υπάρχουν και υπάρχουν. Ήδη ο σχεδιασμός που έχει κάνει η Περιφέρεια κινείται σε ένα πολύ καλό επίπεδο με τις αποκεντρωμένες δομές. Για αυτό θα επιθυμούσαμε ότι σε μια κοινή προσέγγιση αυτών των δύο ζητημάτων – το κομμάτι το προνοιακό που έχει να κάνει με τη φτώχεια και με τις δομές τις οποίες πρέπει να λειτουργήσουμε και πρέπει να στηρίξουμε τους κοινωνικά αδύναμους που δυστυχώς στη Χώρα μας αυξάνονται λόγω κακών πολιτικών. Και θα πρέπει να βρούμε τα βήματα εκείνα και εκείνες οι συνιστώσες ώστε να προχωρήσουμε από κοινού στο νέο αυτό πρόγραμμα. Θεωρώ λοιπόν ότι η Πρωτοβάθμια Αυτοδιοίκηση πρέπει να έχει κυρίαρχο ρόλο σε αυτή την προσπάθεια γιατί είναι ο μόνος θεσμός κοντά στον πολίτη ή πιο κοντά στο πρόβλημα. Στο κομμάτι της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας να επισημάνω ότι ο Καλλικράτης ο οποίος είναι ο νόμος που ισχύει σήμερα αναφέρει ρητά ότι η πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας πρέπει να ανήκει στην Αυτοδιοίκηση Περιφερειακή και Δημοτική. Άρα λοιπόν θα πρέπει αυτή η Αποκέντρωση όπως μπήκε από το τραπέζι από τον κ. Περιφερειάρχη να ενισχυθεί και να υπάρξει σιγά σιγά αυτή η μετεξέλιξη γιατί είμαστε πιο κοντά στο πρόβλημα και στις λύσεις. Στο κομμάτι που αφορά τις αποχετεύσεις και το περιβάλλον και τους βιολογικούς να επισημάνω και να στηρίξω την άποψη του Περιφερειάρχη ότι υπάρχει έλλειμμα. Πρέπει να υπάρξει στήριξη κάτω από δύο χιλιάδες κατοίκους σε οικισμούς αλλά και πάνω από δύο χιλιάδες κατοίκους, διότι έχουμε πολλά προβλήματα στην Περιφέρειά μας παραλιακά μέτωπα τα οποία πρέπει να ενισχυθούν με δίκτυα αποχέτευσης γιατί αφορούν το αύριο του τουρισμού είναι το περιβάλλον και αυτό πρέπει να το δούμε ως διαχειριστική αρχή αλλά και το θέμα των απορριμμάτων μπορώ να πω ότι είναι σε ένα πολύ καλό στάδιο και από ότι πληροφορηθήκαμε θα δοθούν και τα κλειδιά ή το κλειδί όπως αναφέρθηκε εξήντα ΧΑΔΑ που έχουν ήδη επεξεργαστεί από την Περιφέρεια Πελοποννήσου. Και ο διαγωνισμός είναι σε ένα πολύ καλό στάδιο έτσι ώστε η Πελοπόννησος να τελειώσει το θέμα των απορριμμάτων που πραγματικά ταλανίζει και την Αυτοδιοίκηση πάρα πολλά χρόνια. Κλείνοντας θα ήθελα να πω ότι θα πρέπει να έχουμε κοινές δράσεις η Αυτοδιοίκηση πρώτου βαθμού είναι αυτή που τελικά υλοποιεί τα προγράμματα γιατί είναι πιο κοντά στον πολίτη, άρα λοιπόν η σχέση που έχει αναπτυχθεί που είναι πάρα πολύ καλή θα πρέπει να συνεχιστεί και σε αυτό το ΕΣΠΑ το οποίο ήδη ξεκίνησε. Ευχαριστώ πολύ.

κ. Αντώνης Ψαράκης: Δήμαρχε ευχαριστούμε πάρα πολύ. Νομίζω ότι η συνεργασία ήταν και θα παραμείνει με τον α' βαθμό Τοπικής Αυτοδιοίκησης σε υψηλά επίπεδα τόσο στο επίπεδο των αιρετών Προϊσταμένων στην οποία τυχαίνει και εμείς να παρακολουθούμε και κυρίως στο επίπεδο των υπηρεσιών έχουμε συνεργαστεί άψογα με τις υπηρεσίες των Δήμων και συνεργαζόμαστε τώρα για το κλείσιμο του προηγούμενου προγράμματος και το άνοιγμα του επόμενου.

Κλείνοντας το εισαγωγικό μέρος να παρακαλέσω τον Προϊστάμενο της ειδικής υπηρεσίας στρατηγικής σχεδιασμού και αξιολόγησης του Υπουργείου Ανάπτυξης τον κ. Ιακωβίδη να κάνει μια τοποθέτηση.

κ. Ιακωβίδης Δημήτρης : Καλημέρα σας ευχαριστούμε πολύ για την πρόσκληση, είμαι εδώ εκ μέρους του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ ο οποίος είχε προγραμματίσει να είναι σε αυτή την Επιτροπή Παρακολούθησης αλλά για έκτακτους λόγους δεν μπόρεσε να παρευρεθεί και μου ζήτησε να απευθύνω το χαιρετισμό που είχε ετοιμάσει εκείνος και αυτά που ήθελε να σας πει. Καταρχήν ευχαριστούμε πολύ για την οργάνωση της Επιτροπής Παρακολούθησης, για την πρόσκληση και για τη συνεργασία που έχουμε μέχρι σήμερα και η οποία έχει σαν στόχο να επιτευχθούν αυτά τα οποία έχουμε ορίσει από την αρχή της προγραμματικής περιόδου για κάθε χρόνο μέσα από τη συνεργασία μας, στόχοι και ποιοτικοί και ποσοτικοί. Θέλω καταρχήν να κάνω μια ενημέρωση με βάση στοιχεία του περασμένου μήνα βέβαια αρχές Οκτωβρίου για την πρόοδο του ΕΣΠΑ, το που βρίσκεται το ΕΣΠΑ αυτή τη στιγμή και πως προχωράει. Έχει υψηλά ποσοστά εξειδίκευσης και αρκετά υψηλά ποσοστά προσκλήσεων. Αντίστοιχα οι εντάξεις σε σχέση με τις προσκλήσεις είναι σε αρκετά ικανοποιητικό βαθμό, το ίδιο και οι νομικές δεσμεύσεις. Χαρακτηριστικά θέλω να δώσω κάποια στοιχεία στο επίπεδο της εξειδίκευσης στο ΕΣΠΑ είναι στο 67%, σε επίπεδο προσκλήσεων είναι στο 36%, σε επίπεδο εντάξεων πλησιάζει το 17% και σε επίπεδο νομικών δεσμεύσεων έχουμε αγγίξει το 10%. Νομίζουμε ότι είναι σε μια καλή ενεργοποίηση του ΕΣΠΑ για να επιτύχει και τους ποσοτικούς στόχους τους οποίους επιδιώκουμε να έχουμε και στο τέλος αυτού του χρόνου και στη συνέχεια στο τέλος του 2017 και του 2018 και κάθε χρονιά. Αναφερόμενος στους στόχους αυτού του χρόνου θα ήθελα πάρα πολύ να επιμείνουμε στην υποχρέωση που έχουμε να καλύψουμε την προκαταβολή και την επιπλέον χρηματοδότηση που πήραμε σαν Χώρα, αυτό αγγίζει το 7% του ΕΣΠΑ αν θέλουμε να το πούμε λίγο σε απόλυτα νούμερα είναι περίπου ένα δισεκατομμύριο ευρώ κοινοτική συνδρομή και περίπου 1,26 δισεκατομμύρια ευρώ σε επίπεδο δημόσιας δαπάνης και αυτό αφορά όλο το ΕΣΠΑ, υπάρχει μια αντίστοιχη κατανομή ανά πρόγραμμα και βέβαια υπάρχει η συγκεκριμένη κατανομή στο πρόγραμμα, το περιφερειακό πρόγραμμα της Πελοποννήσου για την οποία πρέπει όλοι να φροντίσουμε να καλυφθεί μέχρι τέλος αυτού του χρόνου, διαφορετικά θα υπάρξει περίπτωση να επιστρέψουμε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή κομμάτι αυτής της προχρηματοδότησης που δόθηκε και αυτό δεν θα είναι ευχάριστο νομίζω για κανέναν μας. Έχουμε καταβάλλει όλοι πάρα πολύ μεγάλες προσπάθειες, η συνεργασία μέχρι τώρα έχει αποδώσει πάρα πολλά πράγματα, δεν ξέρω αν είναι το μέγιστο που έχει αποδώσει αλλά πάντως έχει αποδώσει πάρα πολλά πράγματα και πιστεύω ότι η συνέχιση αυτής της συνεργασίας με τις υπηρεσίες του Υπουργείου θα καταλήξει στο τέλος για το Περιφερειακό Πρόγραμμα της Πελοποννήσου να μην υπάρξει κανένα πρόβλημα με απώλεια πόρων ή με επιστροφή προχρηματοδότησης. Για να πούμε λίγο πιο συγκεκριμένα πράγματα είναι γεγονός ότι στο ΕΣΠΑ έχουν αναπτυχθεί όλοι οι τομείς. Το κομμάτι της εξειδίκευσης που ανέφερα προηγουμένως αφορά όλους τους τομείς, αφορά και τα τρία διαρθρωτικά ταμεία, Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και Ταμείο Συνοχής. Επομένως έχουμε μια ανάπτυξη του ΕΣΠΑ σε όλους τους τομείς αλλά υπάρχουν κάποια σημεία τα οποία έχουν πολύ μεγαλύτερη σημασία όπως και το ΕΣΠΑ το ίδιο αναφέρει μέσα το κομμάτι της επιχειρηματικότητας είναι ο ακρογωνιαίος λίθος, θα μπορούσε να πει κανένας αυτού του ΕΣΠΑ, και άρα λοιπόν θα ήθελα να αναφέρω λίγο περισσότερα στοιχεία για τον τρόπο με τον οποίο για το τι έχει γίνει στο κομμάτι της επιχειρηματικότητας και πως αυτό εξελίσσεται. Βέβαια η αναφορά είναι κατά βάση στο τομεακό πρόγραμμα στο ΕΠΑνΕΚ γιατί από εκεί είναι τα στοιχεία που θα αναφέρω τώρα, αλλά όμως ξέρω ότι και στο επίπεδο του Περιφερειακού Προγράμματος έχει γίνει η προεργασία ούτως ώστε να ξεκινήσει και το κομμάτι της επιχειρηματικότητας στην Περιφέρεια από πόρους καθαρά του Περιφερειακού Προγράμματος. Οι πόροι του τομεακού προγράμματος καλύπτουν και κομμάτι της Περιφέρειας. Στο επίπεδο του τομεακού προγράμματος έχουμε ήδη τέσσερις προσκλήσεις οι οποίες έχουν ενεργοποιηθεί, έχουν λήξει, έχουν γίνει οι προτάσεις και σε αυτή τη φάση είμαστε στο κομμάτι της αξιολόγησης για τη μία την πρόσκληση η αξιολόγηση έχει ολοκληρωθεί, για τις υπόλοιπες θα ολοκληρωθεί μέχρι τέλος του χρόνου και επίσης υπάρχει ανοιχτή και μία έχει ήδη γίνει και μία πρόσκληση για το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο συγχρηματοδοτούμενη από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο. Από αυτές τις προσκλήσεις αναμένεται να ενισχυθούν 2.065 πτυχιούχοι Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, 1.273 νεοφυείς επιχειρήσεις, 1.650 υφιστάμενες τουριστικές επιχειρήσεις και 2.060 υφιστάμενες μικρομεσαίες επιχειρήσεις άλλων κλάδων. Αντίστοιχα θα υπάρξει κατάρτιση και πιστοποίηση γνώσεων και δεξιοτήτων εργαζομένων στον ιδιωτικό τομέα με έναν προϋπολογισμό που ανέρχεται στα 30 εκατομμύρια ευρώ. Αυτή είναι η πρώτη φάση των προκηρύξεων η οποία είπαμε ότι θα έχει ολοκληρωθεί η αξιολόγησή τους μέχρι τέλος του χρόνου. Υπάρχει η δεύτερη φάση των τριών από αυτές τις τέσσερις προκηρύξεις, αφορά την ενίσχυση της αυτοαπασχόλησης και την αναβάθμιση πολύ μικρών και μικρών υφιστάμενων επιχειρήσεων και τη νεοφυή επιχειρηματικότητα η οποία άμεσα ενεργοποιείται και εκτός από αυτές υπάρχει επίσης μέχρι τέλος του χρόνου η δυνατότητα και η επιθυμία να εκδοθούν νέες προσκλήσεις που θα αφορούν αναβάθμιση

υφιστάμενων επιχειρήσεων μεσαίου μεγέθους, ανάπτυξη κλάστερς, ενίσχυση συμπράξεων επιχειρήσεων με ερευνητικούς φορείς για την προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, μία δράση η οποία έχει έναν προϋπολογισμό που ξεπερνάει τα 350 εκατομμύρια ευρώ. Υπάρχει ενίσχυση της Ευρωπαϊκής Συνεργασίας Έρευνας και Τεχνολογίας, πράξη επιχορήγησης Ελληνικών Φορέων που συμμετείχαν επιτυχώς σε κοινές προκηρύξεις. Υπάρχει περίπτωση να υπάρξει και το Εξοικονομώ κατ'οίκον, η δημιουργία επιχειρηματικών πάρκων τοπικής εμβέλειας και η ενίσχυση περιβαλλοντικής βιομηχανίας και ίδρυση νέων τουριστικών μονάδων. Σε όλο αυτό θα πρέπει να προσθέσουμε όλες τις δράσεις τις οποίες αναπτύσσουν αυτές τις κοινωνικές δομές ούτως ώστε να υπάρχει ένα ευρύ φάσμα κοινωνικής πολιτικής που να καλύπτεται και από τα ΠΕΠ και από τα τομεακά προγράμματα. Τέλος θα ήθελα να αναφερθώ και σε αυτή την άρση της αδικίας η οποία έχει γίνει αυτή τη στιγμή προς τη Χώρα μας πριν από αρκετό καιρό όταν έγινε η κατανομή των κονδυλίων στη Χώρα, υπήρξαν ενστάσεις για τον τρόπο με τον οποίο έγινε η κατανομή των κονδυλίων σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης. Με τους καινούργιους υπολογισμούς και με στοιχεία του 2011-2013 η κατανομή αυτή θα επιφέρει –έγινε ξανά η κατανομή αυτή για τη Χώρα και για όλες τις Χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης – και αυτό θα επιφέρει επιπλέον πόρους για τη Χώρα, οι οποίοι στο 2017 θα κατανεμηθούν στα προγράμματα και αυτό νομίζουμε ότι θα δώσει μια επιπλέον ενίσχυση στην προσπάθειά μας για να ξεπεραστεί η κρίση και για να δημιουργηθεί μια ανταγωνιστική οικονομία για τη Χώρα. Ευχαριστώ πολύ και πάλι για την πρόσκληση και καλή επιτυχία στις εργασίες της Επιτροπής Παρακολούθησης.

κ. Αντώνης Ψαράκης: Ευχαριστούμε πολύ κ. Ιακωβίδη. Θέλετε μια τοποθέτηση κ. Περιφερειάρχα.

Περιφερειάρχης Πελοποννήσου κ. Τατούλης Πέτρος: Νομίζω ο κ. Ιακωβίδης έβαλε κάποια πράγματα στη συζήτηση τα οποία πρέπει να μας απασχολήσουν και θα ήθελα πρώτα κυρίες και κύριοι να αναφερθώ στον μεγάλο κίνδυνο να έχουμε απώλεια στον πρώτο χρόνο μέχρι το τέλος του 2016 από το ένα δισεκατομμύριο των εμπροσθοβαρών

Όχι δεν είναι απώλεια δεν χάνονται οι πόροι για το πρόγραμμα, επιστρέφονται στην Επιτροπή άρα παραμένουν στο πρόγραμμα η συγκεκριμένη προκαταβολή δεν είναι απώλεια.

Περιφερειάρχης Πελοποννήσου κ. Τατούλης Πέτρος: Επειδή παρακολούθησα και τη συζήτηση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μια ερώτηση δεν είναι ακριβώς έτσι. Δεν θέλω να το περιπλέξουμε, δεν έχει σημασία, εμένα δεν με ενδιαφέρει, εμένα με ενδιαφέρει να μην υπάρξει απώλεια πόρων για τη Χώρα. Και αυτό νομίζω ότι είναι το σημαντικότερο θέμα. Εκείνο που περισσότερο με ενδιαφέρει, ιδιαίτερα δε σε αυτή την ευελιξία που τείνει πλέον να διορθώσει κάποια πράγματα στο θέμα της χρηματοδότησης των επιχειρήσεων. Και αυτό κατάλαβα από τον κ.Ιακωβίδη πριν λίγο και αυτός είναι και ο σχεδιασμός μας, δεν αναφέρθηκα γιατί ήθελα ήδη να ακουστεί αυτή η άποψις. Εμείς μέσα από έναν φορέα, ο οποίος έχει χρηματοδοτηθεί από Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα και που πιστεύουμε ότι θα είμαστε έτοιμοι από τα νομικά του ζητήματα και τα τεχνικά του ζητήματα μέσα στο πρώτο τρίμηνο του 2017 στόχος μας είναι και είμαστε σίγουροι ότι μέσα στο εξάμηνο αυτή η δομή θα μετατραπεί σε ΦΔ. Και ένα από τα σημαντικότερα κομμάτια που θα αναλάβει είναι ακριβώς να προωθήσει αυτό το πρόγραμμα που είχαμε παλιότερα συμφωνήσει αλλά δεν έγινε ποτέ γιατί δεν έδωσε ποτέ την έγκρισή της η παλιότερη Κυβέρνηση, η δημιουργία ενός ταμείου χρηματοδότησης για την αντιμετώπιση αυτού που είπα προηγούμενα του μεγάλου ζητήματος της ρευστότητας των μικρομεσαίων και των μικροεγγυήσεων. Ο στόχος μας είναι να δημιουργήσουμε ένα κυκλικό ταμείο, να μην είναι επιδοτούμενο ταμείο αλλά κυκλικά οι πόροι αυτοί της χρηματοδότησης και της διευκόλυνσης να συνεχίζουν ες αεί και να δημιουργούν ένα ντεπό για να χρηματοδοτούν τις ανάγκες των μικρομεσαίων επιχειρήσεων που αποτελεί τον ομφάλιο λώρο αλλά και την ψυχή της οικονομικής επιχειρηματικότητας στην Περιφέρειά μας. Το δεύτερο που κατάλαβα και που νομίζω είναι πάρα πολύ σημαντικό είναι να μπορέσουμε να μετατρέψουμε αυτή τη διαδικασία σαν διαδικασία μόχλευσης. Δεν μπορεί να μας σώσει από μόνο του οι εξασφαλισμένοι πόροι όσο και αν βελτιωθούν. Και δεν μπορούμε να σταθούμε στη λογική που άκουσα χθες ότι η χρηματοδότηση της ανάπτυξης θα γίνει με τα τεσσεράμισι δις ευρώ για το έτος 2017. Δεν επαρκούν αυτά τα πράγματα. Θα πρέπει να έχουμε μια άλλη αντίληψη, εάν αυτά τα χρήματα βρούμε τρόπους να τα μοχλεύσουμε και να δημιουργήσουμε σχήματα που θα αναπτύξουν την επιχειρηματικότητα παράλληλα και μαζί. Γιατί εάν αυτό δεν το κάνουμε τότε θα έρθουμε πάλι μετά στην επόμενη επιτροπή και πάλι θα συζητάμε τα ίδια πράγματα. Αλλά το ενδιαφέρον μας νομίζω είναι να βρούμε καινούργια εργαλεία και να βρούμε καινούργιους τρόπους για να μπορέσουμε να αντιμετωπίσουμε αυτή την υπόθεση. Όπως επίσης δεν μίλησα προηγούμενα για την ανάγκη της χωρικής αλληλεγγύης, των χωρικών σχεδίων. Ήδη εμείς είμαστε έτοιμοι αυτή τη στιγμή στα δύο προγράμματα βιώσιμης αστικής ανάπτυξης, μέσα στο πρώτο τετράμηνο του 2017 να βρούμε τρόπο να προχωρήσει η διαδικασία και βέβαια προωθούμε και τα ΤΑΠΤΟΚ , αλλά προωθούμε και τις ΟΧΕ. Και έχουμε ένα παράδειγμα η Κόρινθος που είναι μια μεγάλη Πόλις η

οποία αντιμετωπίζει τεράστια προβλήματα και ζητήματα. Εκεί έχουμε κάνει μια προεργασία για να ενταχθεί μέσα στις ΟΧΕ Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη. Όπως βέβαια έχουμε δουλέψει πάρα πολύ στα ΤΑΠΤΟΚ, ήδη οι δύο «Μάνες» η Ανατολική και η Δυτική Μάνη, ήδη έχουν κάνει μια συγκεκριμένη πρόταση, ένα συγκεκριμένο σχέδιο το οποίο δουλεύουμε μαζί προκειμένου να είμαστε και εκεί έτοιμοι. Θέλω να πω λοιπόν ότι όλα αυτά και θαυμάσια εργαλεία για να μοχλεύσουν ιδιωτικούς πόρους. Και εδώ θα ήθελα το ιδιαίτερο ενδιαφέρον και την ιδιαίτερη προσφορά ιδεών και απόψεων πάνω σε αυτό το θέμα, γιατί νομίζω ότι είναι το πιο κρίσιμο θέμα. Όπως οι προηγούμενες Κεντρικές Διοικήσεις Γενικοί Γραμματείς και αυτοί δεν είχαν καταλάβει ποτέ ότι αν το πρόγραμμα αυτό σώθηκε, κυρίως σώθηκε όχι γιατί υπήρξε αλλαγή στην Πολιτική Ηγεσία, αλλά γιατί υπήρξε η πίεσις η δική μας για τη διεύρυνση του overbooking, για αυτό και σώθηκε το πρόγραμμα. Αν δεν το είχαμε κάνει και αν το είχαμε κάνει ακόμα λίγο περισσότερο στο 10% του συνόλου του προγράμματος σήμερα θα ήμασταν πολύ καλύτερα. Αυτές απλώς τις παρατηρήσεις ήθελα να κάνω και να προχωρήσουμε.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΠΡΟΟΔΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ Π.Ε.Π. ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ 2014-2020

κ. Αντώνης Ψαράκης Προϊστάμενος ΕΥΔ Πελοποννήσου: Ευχαριστώ πολύ. Να μπορούμε στο δεύτερο μέρος με την παρουσίαση της υλοποίησης και της προόδου του επιχειρησιακού μας προγράμματος. Θα παρουσιάσω εγώ στη συνέχεια την πορεία υλοποίησης η οποία να προλέξω ότι χθες είχαμε ένα πολύ γόνιμο διάλογο και με τα στελέχη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής από τη Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής Πολιτικής και από τη Γενική Διεύθυνση Απασχόλησης, στελέχη με τα οποία αναλύσαμε την πορεία όλων των θεματικών στόχων των αξόνων προτεραιότητας του προγράμματος, ενώ τη χθεσινή ημέρα είχαμε την ευκαιρία να δούμε και δύο πράξεις που συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και εξελίσσονται εντός της Περιφέρειας η μία φορά το συμβουλευτικό κέντρο κακοποιημένων γυναικών στην Τρίπολη και η δεύτερη το συνοδό ας πούμε, ας το ονομάσουμε τη συνοδή πράξη του ξενώνα κακοποιημένων γυναικών και είναι και για εμάς ιδιαίτερα σημαντικό ότι εξελίσσονται έργα του Κοινωνικού Ταμείου στην Περιφέρειά μας, ένα ταμείο που έχει κανόνες διαφορετικούς από το ΕΤΠΑ που είχαμε κάποια χρόνια που δεν είχαμε την αρμοδιότητα για τη διαχείριση των συγκεκριμένων πόρων αλλά τώρα μαζί με το ταμείο της Περιφερειακής Ανάπτυξης το ΕΤΠΑ και με το Κοινωνικό ταμείο μπορούμε να δούμε θέματα ολοκληρωμένα και έτσι να ολοκληρώσω, σε αυτό που είπε ο Περιφερειάρχης πριν να προσθέσω ότι τα δύο αυτά ταμεία βοηθούν σε όλες τις παρεμβάσεις τόσο στο κομμάτι της έξυπνης εξειδίκευσης όσο και στο κομμάτι της ολοκληρωμένης χωρικής ανάπτυξης. Θα ξεκινήσουμε λοιπόν σαν πρώτη παρουσίαση στην πορεία υλοποίησης του προγράμματος που θα παρουσιάσω εγώ και την πορεία της εφαρμογής της εξειδίκευσης που θα παρουσιάσει στη συνέχεια ο κ. Κούτρης, ο Προϊστάμενος της Ομάδας Α'.

Στην πορεία ενεργοποίησης λοιπόν και εφαρμογής και στον προγραμματισμό και με βάση και αυτά που κουβεντιάσαμε χθες το Επιχειρησιακό μας Πρόγραμμα έχει συνολική χρηματοδότηση 270,3 εκατομμυρίων ευρώ πάντα σε όρους δημόσιας δαπάνης και τα διαρθρωτικά και επενδυτικά ταμεία που συμμετέχουν σας τα ανέφερα μόλις το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης με συμβολή 201 εκατομμυρίων ευρώ και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο με 69,3 εκατομμύρια ευρώ. Και με αυτά που σας ανέφερε και ο Περιφερειάρχης Πελοποννήσου στην πρώτη τοποθέτηση έχουμε μια πρόσθετη χρηματοδότηση εκτός του Επιχειρησιακού μας Προγράμματος η οποία στην παρούσα φάση ανέρχεται σε 75 εκατομμύρια ευρώ από το Ταμείο Συνοχής για τον τομέα του περιβάλλοντος στα πλαίσια του οποίου θα εξελιχθεί, θα ενταχθεί και θα υλοποιηθεί η πράξη για τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων στην Περιφέρειά μας και η δεύτερη πρόσθετη χρηματοδότηση αφορά τους πόρους από το Γεωργικό Ταμείο, η διαδικασία η οποία είναι σε εξέλιξη στην παρούσα φάση με την έκδοση της εκχώρησης και αναμένεται να συγκεκριμενοποιηθούν και οι πόροι αλλά και οι δράσεις ακριβώς με τις οποίες θα ασχοληθούμε στο αρχικό επίπεδο. Να τονίσουμε ότι αυτή η πρόσθετη χρηματοδότηση και η αρμοδιότητα διαχείρισης από την Περιφέρεια Πελοποννήσου και από τη Διαχειριστική αρχή αλλά και από τις υπηρεσίες της συμβάλλει στο να μπορέσουμε να δούμε ολοκληρωμένα, μαζί με τα 270,3 εκατομμύρια του Προγράμματός μας, τις ανάγκες που παρουσιάζει η Περιφέρεια. Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα περιλαμβάνει σε πολύ γενικές γραμμές τους έξι μονοταμιακούς άξονες προτεραιότητας, δέκα θεματικούς στόχους, 29 επενδυτικές προτεραιότητες και 32 ειδικούς στόχους, ενώ έχουμε και τους έξι ειδικούς στόχους της τεχνικής βοήθειας. Να τονίσω ότι είναι όροι τους οποίους θα συναντάτε και στις προσκλήσεις, θα συναντάμε και σε επίπεδο εξειδίκευσης και είναι χρήσιμο να γνωρίζουμε σε τι ακριβώς αναφέρονται. Μέχρι σήμερα λοιπόν έχουμε ήδη εξειδικεύσει 36 δράσεις, 27 εκ των οποίων είναι στο ΕΤΠΑ και 9 στο ΕΚΤ συνολικό ύψος της υφιστάμενης εξειδίκευσης ανέρχεται στα 123,7 εκατομμύρια ευρώ εκ των οποίων 106,8 στο ΕΤΠΑ και 16,8 στο ΕΚΤ. Μια προτεινόμενη εξειδίκευση για πέντε δράσεις του ΕΤΠΑ η οποία συζητήθηκε και χθες στο επίπεδο των 15,2 εκατομμυρίων ευρώ αλλά και οι ολοκληρωμένες δράσεις

χωρικής ανάπτυξης με τα τρία εργαλεία της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης, της τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων και των ολοκληρωμένων χωρικών επενδύσεων συνολικού ύψους για τη χωρική ανάπτυξη 47,18 εκατομμυρίων ευρώ με συμβολή του ΕΤΠΑ 33,5 και του Κοινωνικού Ταμείου 13,6 εκατομμύρια ευρώ. Προσπαθώ βέβαια στην παρουσίασή μου και σε σχέση με αυτά που είναι στο φάκελο να μην παρουσιάσω όλα τα κείμενα και αυτά που έχετε λάβει και μέσω του διαύλου αλλά να εστιάσω σε εκείνα τα σημεία ακριβώς που παρουσιάζουν την πορεία του προγράμματος. Συνολικά λοιπόν το ύψος της εξειδίκευσης υφιστάμενης και προτεινόμενης αναμένεται να ανέλθει μετά και τη συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης της παρούσας στα 175 εκατομμύρια, 144,5 από το ΕΤΠΑ και 30,5 περίπου από το ΕΚΤ. Επίσης θα ήθελα να σας πληροφορήσω για την υφιστάμενη κατάσταση σε επίπεδο καθαρά διαχειριστικό με τις προσκλήσεις που έχουν εκδοθεί 23 με το ΕΤΠΑ 11 και 12 του ΕΚΤ και ύψος σε εκατομμύρια ευρώ των προσκλήσεων πάντα 90,8 εκατομμύρια. Έχουμε 22 πράξεις ενταγμένες 11 και 11 αντίστοιχα στα δύο διαρθρωτικά ταμεία με συνολικό ύψος εντάξεων 17,8 εκατομμύρια ευρώ. Οι νομικές μας δεσμεύσεις ανέρχονται συνολικά στα 15 εκατομμύρια με 9,3 στο ΕΤΠΑ και 5,6 στο ΕΚΤ και οι δαπάνες μας αυτή τη στιγμή αναμένεται βεβαίως πολλές εκ των οποίων να καταχωρηθούν και στο ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα λόγω και καθυστερήσεων που παρατηρούνται και από τους δικαιούχους και από το ολοκληρωμένο πληροφοριακό και από την υποστήριξή του, αλλά και από διάφορες υποχρεώσεις από το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου που πρέπει να ακολουθούμε. Οι δαπάνες μας λοιπόν ανέρχονται σε 6,1 εκατομμύρια, 4,3 από το ΕΤΠΑ και 1,8 στην παρούσα φάση από το Κοινωνικό Ταμείο. Στο πλαίσιο τώρα του άξονα προτεραιότητας 1 και πάντα στο θέμα της εξειδίκευσης και αναφορικά με το θεματικό στόχο 2 έχουμε την εξειδίκευση μιας δράσης προϋπολογισμού πεντακοσίων χιλιάδων ευρώ η οποία πρόκειται να απευθυνθεί στην ενίσχυση μικρομεσαίων επιχειρήσεων για ανάπτυξη υποδομών ποιοτικού ελέγχου. Στην επενδυτική προτεραιότητα 2Γ του ίδιου θεματικού στόχου έχουμε το σχεδιασμό και ανάπτυξη πλατφόρμας για τη διαχείριση του τουριστικού προορισμού. Και για τις δύο δράσεις έχει γίνει επιχειρηματική ανακάλυψη με πάρα πολύ σημαντική συμμετοχή των παραγωγικών φορέων και των επιχειρηματιών και έχουμε καταλήξει μετά από διαβούλευση σε πολύ συγκεκριμένες κατευθύνσεις στις οποίες θα κινηθεί η πρόσκλησή μας. Έχουμε στο θεματικό στόχο 3 ο οποίος είναι καθαρά για την επιχειρηματικότητα, την εξειδίκευση τεσσάρων δράσεων με προϋπολογισμό οκτώ εκατομμύρια ευρώ εκ των οποίων η πρώτη ουσιαστικά αφορά ενίσχυση επιχειρήσεων στα πλαίσια του αναπτυξιακού νόμου για πενήντα έως διακόσιους πενήντα απασχολούμενους. Η δεύτερη για την αξιοποίηση στις επιχειρήσεις πάντα καινοτομιών και προϊόντων έρευνας έτσι ώστε να βελτιώσουν την παραγωγική τους δραστηριότητα και να αναπτύξουν νέα προϊόντα, μια δράση η οποία θα γίνει στην ουσία βασιζόμενη στον απαλλακτικό κανονισμό ή στο *de minimis* και αφορά επιχειρήσεις έως 50 απασχολούμενους. Τρίτη δράση στην επενδυτική προτεραιότητα 3Α έχουμε την ενίσχυση - υποστήριξη της ίδρυσης καινοτόμων επιχειρήσεων με προτεραιότητα την αξιοποίηση τοπικών αγροτικών προϊόντων δεύτερης μεταποίησης και υποστηρικτικές και χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες πάλι με αναπτυξιακό νόμο και 50 έως 250 απασχολούμενους. Και τέλος την ενίσχυση της υποστήριξης καινοτόμων επιχειρήσεων με την προτεραιότητα επίσης της μεταποίησης. Στο θεματικό στόχο 3 και στην επενδυτική προτεραιότητα 3Δ εξειδικεύουμε δύο δράσεις με προϋπολογισμό 3 εκατομμύρια, η οποία αφορά στην ενίσχυση και υποστήριξη των επιχειρήσεων για ανάπτυξη έρευνας τεχνολογίας και καινοτομιών με τον αναπτυξιακό νόμο και τη διάθεσή τους στο εξωτερικό – στην αρχή με τον αναπτυξιακό και σε δεύτερη φάση με τον απαλλακτικό κανονισμό και *de minimis*. Στο θεματικό στόχο 4 και στην παρούσα συνεδρίαση προτείνεται η εξειδίκευση μίας δράσης για την επενδυτική προτεραιότητα 4Γ η οποία αφορά στην ουσία επιδεικτικό έργο ενεργειακής απόδοσης με τη δημιουργία κτηρίου μηδενικής ενεργειακής κατανάλωσης και την ενίσχυση μια δεύτερη δράση – την ενίσχυση νοικοκυριών για βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κατοικιών. Μια δράση η οποία αναμένεται να έχουμε πρόσκληση και δραστηριότητα το έτος 2017. Στο σύνολο και με βάση όλα τα προηγούμενα για τα δύο έτη το παρόν που έχει ενάμιση μήνα ακόμα για την επίτευξη των στόχων που το συνοδεύουν ως τρίτο έτος του προγράμματος. Για το έτος 2016 λοιπόν η εξειδίκευση όπως βλέπετε στην πρώτη γραμμή και με το ύψος εκατομμύρια ευρώ ανά ταμείο και το σύνολό τους αναμένεται να φτάσει το 76,7 %. Οι προσκλήσεις μας τα 111,3 εκατομμύρια ευρώ με ενταγμένες πράξεις αντίστοιχα 71,72 ευρώ στο σύνολο εκατομμύρια ευρώ. Νομικές δεσμεύσεις 69,1 και δαπάνες 31,4 εκατομμύρια ευρώ όπου εδώ αξίζει να πούμε ότι τα 27,1 του ΕΤΠΑ και τα 4,3 του ΕΚΤ βάσει του προγραμματισμού μας καλύπτουν το σύνολο της προκαταβολής της οποίας αναφερθήκαμε στην αρχή στο εισαγωγικό μέρος της σημερινής συνεδρίασης. Για το 2017 ο στόχος της εξειδίκευσης είναι να ανέλθει στο 81% περίπου. Με τις προσκλήσεις που έχουμε ήδη προγραμματίσει αντιλαμβάνεστε ότι το έτος 2017 ως τέταρτο έτος του προγράμματος και με την υποχρέωση του 3 έχει συγκεκριμένους στόχους που πρέπει να πετύχει, άρα ήδη από το 2016 έχουμε προγραμματίσει συγκεκριμένες ενέργειες. Ουσιαστικά λοιπόν με προσκλήσεις το 155,5 με ενταγμένες πράξεις περίπου στα 130 εκατομμύρια ευρώ και με νομικές δεσμεύσεις στα 108 εκατομμύρια στοχεύουμε σε ένα σύνολο δαπανών 45 περίπου εκατομμυρίων ευρώ τα οποία υπερκαλύπτουν τους στόχους του 3 για το επιχειρησιακό μας πρόγραμμα και ουσιαστικά είναι και μία όχι τόσο θα

έλεγα, δεν είναι υπερβολικά αισιόδοξη, είναι μετριοπαθής με την έννοια του εφικτού, έχει πολύ μεγάλες δυνατότητες αυτή η εκτίμηση να ανέβει και σε υψηλότερα επίπεδα και προς αυτό δουλεύουμε γιατί και η ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη και οι διάφορες δραστηριότητες που θα εμπλακούν οι φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' βαθμού θα έχουν πολύ μεγάλη σημασία για την επίτευξη στόχων μεγαλύτερων από αυτούς που ανέφερα προηγουμένως. Νομίζω ότι επ'αυτών μπορούμε να έχουμε και συζήτηση στο τέλος του δεύτερου μέρους. Να σας ευχαριστήσω εδώ και να παρακαλέσω τον κ. Κούτρη να μπούμε στην παρουσίαση της εξειδίκευσης.

κ. Κούτρης Παναγιώτης Προϊστάμενος Μον. Α'ΕΥΔ Πελοποννήσου: Συμφωνήσαμε με το Προεδρείο να παρακάμψουμε την εισήγηση της εξειδίκευσης γιατί σε μεγάλο βαθμό καλύφθηκε, το τι είχα να πω εγώ καλύφθηκε και από τη δική σου εισήγηση. Θα πρότεινα να προχωρήσουμε στην επόμενη εισήγηση που αφορά την πρόοδο της RIS. Η στρατηγική της αποτελεί ένα βασικό πυλώνα του επιχειρησιακού μας προγράμματος και διαπερνά τον άξονα προτεραιότητα κυρίως 1 του προγράμματός μας, αλλά και τους υπόλοιπους άξονες του προγράμματος. Λίγα πράγματα σχετικά με τα θεσμικά της ris. Έχουμε συστήσει το Περιφερειακό συμβούλιο καινοτομίας, το οποίο έχει εγκρίνει το σχέδιο δράσης της ris για την Περιφέρειά μας. Έχουμε προχωρήσει στη δημιουργία side στη διαχειριστική αρχή όπου έχουμε διακριτές ενότητες μέσα για την ris όπου αναρτώνται κείμενα διαβούλευσης και διαθέσιμο υλικό που αφορά την ris. Και συνεχίζουμε τη διαδικασία της επιχειρηματικής ανακάλυψης που την έχουμε ξεκινήσει εδώ και αρκετά χρόνια, τα τελευταία δύο χρόνια διοργανώνοντας οκτώ θεματικές ημερίδες εργαστήρια και λοιπές δράσεις που αφορούν στη διαδικασία της επιχειρηματικής ανακάλυψης. Τι είναι η επιχειρηματική ανακάλυψη; Είναι η εστίαση σε στρατηγικούς τομείς προτεραιότητας της Περιφέρειας της Περιφερειακής μας οικονομίας, όπου επιχειρούμε σε κάθε κλάδο να αναδείξουμε τα συγκριτικά του πλεονεκτήματα και προσπαθώντας ανάλογα τις αδυναμίες και τις προοπτικές που έχει να τον ενισχύσουμε με δράσεις έρευνας καινοτομίας ή τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών. Έχουν γίνει αυτές οι οκτώ ημερίδες που βλέπετε από το 2014 μέχρι σήμερα. Η τελευταία που κάναμε ήταν για την αγροδιατροφή. Από αυτές τις ημερίδες έχουν προκύψει αυτές οι προτεραιότητες δηλαδή ο αγροδιατροφικός μας τομέας, ο τουρισμός, πολιτισμός και δημιουργική βιομηχανία, η μεταποιητική βιομηχανία και λοιποί δυναμικοί κλάδοι όπως παραγωγή προϊόντων ξύλου, μετάλλου, προϊόντων από μη μεταλλικά ορυκτά, παραγωγή ειδών από πλαστικό, ειδών συσκευασίας, μηχανημάτων, οργάνων και δομικών υλικών καθώς και μαρμάρου. Και κάποιοι οριζόντιοι τομείς τώρα όπως είναι η ΤΠΕ στον Τουρισμό, στην Ενέργεια, στο Περιβάλλον, στις Μεταφορές και στην εφοδιαστική αλυσίδα. Από αυτούς τους στρατηγικούς τομείς προτεραιότητας έχει προκύψει ανάγκη για τη δημιουργία συστήματος διαχείρισης προορισμού η TMS. Προέκυψε από την ημερίδα του τουρισμού όπου είναι ένα πρακτικό εργαλείο διαχείρισης των τουριστικών ροών προς την Περιφέρειά μας. Είναι σύμφωνοι οι εταίροι του κυκλώματος του τουρισμού και αμέσως μετά την παρούσα εξειδίκευση τώρα που σας προτείνουμε όπως είπε και ο κ. Προϊστάμενος θα κάνουμε γραπτή διαδικασία για την εξειδίκευση αυτής της δράσης. Από την μέχρι τώρα εξειδίκευση έχει προκύψει η λειτουργία του κέντρου μεταφοράς τεχνολογίας και καινοτομίας που ανέφερε και ο κ. Περιφερειάρχης που ευελπιστούμε μέχρι το πρώτο τρίμηνο του 2017 να έχει ξεκαθαρίσει το θεσμικό πλαίσιο και οι αρμοδιότητες – αποστολή της δημιουργίας του Κέντρου μεταφοράς και τεχνολογίας. Αναμένεται ο ρόλος του να είναι καθοριστικός στην προώθηση της έρευνας και καινοτομίας καθώς και της επιχειρηματικότητας για την Περιφέρειά μας. Μια άλλη δράση που προέκυψε από την ημερίδα επιχειρηματικής ανακάλυψης του τουρισμού

κ. Τατούλης Πέτρος Περιφερειάρχης Πελ/σου: Τάκη, επειδή εγκρίνεται η εξειδίκευση από την Επιτροπή Παρακολούθησης με την ευκαιρία αυτή συνέχισε την αναφορά σου στην εξειδίκευση.

κ. Κούτρης Παναγιώτης: Προβλέπεται ξεχωριστή εισήγηση για την ris. Η ενίσχυση τουριστικών επιχειρήσεων με την χρήση του ΤΠΕ την οποία ανέφερε και ο Αντώνης, την εξειδικεύουμε σήμερα και θα βγούμε με προσκλήσεις το επόμενο διάστημα. Η ενίσχυση μικρομεσαίων επιχειρήσεων για τη δημιουργία και εκσυγχρονισμό εργαστηρίων άρα ποιοτικού ελέγχου και μια άλλη δράση η οποία προβλέπεται να χρηματοδοτηθεί από το ΠΑΑ που αφορά στη βελτίωση του γενετικού υλικού στο κομμάτι του οίνου. Να αποφύγω αυτή τη δράση εφόσον την περιέγραψε και ο κ. Ψαράκης στην προηγούμενη ενότητα. Τα κουπόνια καινοτομίας εφόσον εγκριθεί η εξειδίκευση σήμερα θα δούμε το επόμενο διάστημα για μία πρόσκληση. Μια δεύτερη πρόσκληση που θα βγούμε είναι οι τεχνολογίες ΤΠΕ σε μικρές επιχειρήσεις τουρισμού- το είπε και αυτό ο κ. Ψαράκης- συνεχίζουμε την εξειδίκευση των δράσεων μέσα στον Νοέμβριο που είπαμε της πλατφόρμας dms και την ενίσχυση επιχειρήσεων για εργαστήρια ποιοτικού ελέγχου για R&D. Θα προδημοσιεύσουμε τις δράσεις αυτές που περιγράψαμε μέσα στον Νοέμβριο, θα προκηρυχθούν το Δεκέμβριο, προβλέπουμε μια αξιολόγηση το Φεβρουάριο του 2017 και τον φορέα υλοποίησης ας πούμε να το ξεκαθαρίσει το πρώτο τρίμηνο του 2017. Αυτές είναι οι δράσεις που είπαμε ότι αναμένουμε να τις εξειδικεύσουμε μες στο επόμενο διάστημα το Κέντρο Μεταφοράς

Τεχνολογίας, η πλατφόρμα διαχείρισης προορισμού, τα εργαστήρια και συνεχίζουμε τη διαδικασία της επιχειρηματικής ανακάλυψης για τις υπόλοιπες δράσεις του προγράμματος. Αυτά συνοπτικά για τη ris. Δεν ξέρω αν ο κ. Ιακωβίδης θα ήθελε να πει κάτι σε συνέχεια

κ. Ιακωβίδης: Πες και την εξειδίκευση..

κ. Κούτρης Παναγιώτης: Εξειδίκευση σε μεγάλο βαθμό

κ. Ιακωβίδης Δημήτρης : Παναγιώτη, για την καλή λειτουργία της επιτροπής παρακολούθησης και της διαχειριστικής αρχής είναι σωστό η εξειδίκευση έστω και περιληπτικά να αναφερθεί σήμερα το τι εξειδικεύουμε με ποιο προϋπολογισμό και καλό θα είναι να ακουστεί. Θα μπει και στα πρακτικά αυτό μετά θα μπει και στην απόφαση με αυτή την έννοια το λέμε. Πες και μετά ο κ. Σταύρου θα πάρει το λόγο για να ενημερώσει την Επιτροπή Παρακολούθησης για το θέμα της ris τι γίνεται σε επίπεδο Χώρας. Είναι μια νέα στρατηγική είναι κάτι καινούργιο, προβλέπεται ότι θα είναι και στην επόμενη προγραμματική περίοδο, όλες οι ενδείξεις που έχουμε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή αυτή τη στιγμή είναι ότι αυτό συνεχίζει άρα λοιπόν είναι καλό να το έχουμε στο μυαλό μας, να το κατανοήσουμε και το τι κάνει η Χώρα, και ο εκπρόσωπος της ΓΓΕΤ ο κ. Παραδείσης και εκείνος να μας κάνει μία ενημέρωση για το επίπεδο του τομεακού προγράμματος πως γίνεται είναι νομίζω καλά στοιχεία αυτά που πρέπει ο καθένας να τα ξέρει.

κ. Κούτρης Παναγιώτης: Εντάξει εξειδίκευση αν και σε μεγάλο βαθμό θα δείτε ότι την επικαλύψαμε με την εισήγηση του κ. Ψαράκη. Δεν πειράζει όμως εντάξει. Η δεύτερη φάση εξειδίκευσης του Επιχειρησιακού μας Προγράμματος. Έρχεται να συμπληρώσει το περσινό πρώτο έγγραφο εξειδίκευσης που παρουσιάσαμε στην πρώτη επιτροπή. Έχουν μεσολαβήσει τέσσερις γραπτές διαδικασίες, τέσσερις γραπτές διαδικασίες όπου έχουμε εγκρίνει κάποιες δράσεις. Σήμερα σας προτείνουμε τις πέντε άλλες δράσεις που ανέφερε και ο κ. Ψαράκης και ενσωματώνονται στον πίνακα που έχει το έγγραφο εξειδίκευσης σωρευτικά σήμερα τι δράσεις έχουμε εξειδικεύσει για το πρόγραμμά μας που σηματοδοτεί αυτό το πράγμα, την ολοκλήρωση του προγραμματισμού για το πρόγραμμά μας και πλέον μας επιτρέπει να μπαίνουμε στη διαδικασία υλοποίησης ή εφαρμογής από τη διαχειριστική σκοπιά τώρα. Οι διαδικασίες εξειδίκευσης η νομική βάση πατάει στο άρθρο 19 του ν. 4314 και σε μία εγκύκλιο που μας είχε στείλει η ΥΣΣΑΑ την άνοιξη του 2015 όσον αφορά τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθούμε για την εξειδίκευση του προγράμματος. Είναι ένα εργαλείο ενεργοποίησης και παρακολούθησης του προγράμματος δεν είναι προτροπή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, είναι Ελληνική συμβολή στο κανονιστικό πλαίσιο της διαχείρισης και μας βολεύει να παρακολουθούμε την ενεργοποίηση, την υλοποίηση και αξιολόγηση του κάθε προγράμματος. Με αυτό το σκεπτικό ανεβάσαμε στο δίαυλο το έγγραφο που φέρουμε προς ψήφιση σήμερα. Οι κυριότεροι στόχοι τώρα του εγγράφου της εξειδίκευσης είναι εξειδίκευση προσπαθούμε τις δράσεις που περιγράφει το πρόγραμμα να τις κάνουμε πιο κατανοητές, να διασυνδεθούν με τα συγκεκριμένα πεδία παρέμβασης που έχει το πρόγραμμα, να κατανοηθεί ο προϋπολογισμός, ο ενδεικτικός προϋπολογισμός στο έγγραφο εξειδίκευση, να γίνει ένας χρονοπρογραμματισμός ενεργοποίησης της δράσης, να δούμε ποιοι θα το κάνουν το έργο, την κάθε δράση, ποιοι μπορεί να είναι οι ενδεικτικοί δικαιούχοι ή ενδιαμέσσοι φορείς ας πούμε που θα αναλάβουν την υλοποίηση των δράσεων και να καλυφθεί έτσι η ανάγκη της επίτευξης των στόχων του προγράμματος και της νομικής δέσμευσης που υπάρχει για την εφαρμογή του άρθρου 19. Η συνολική εικόνα της εξειδίκευσης – μίλησε και ο κ. Ψαράκης προηγουμένως- σήμερα έχουμε εξειδικεύσει 36 δράσεις όπως είπα με 123,7 εκατομμύρια ευρώ, φέρνουμε πέντε δράσεις σήμερα ύψους 15,2 εκατομμυρίων ευρώ και οι συνολικές δράσεις που αφορούν τα χωρικά ύψους 47,1 εκατομμυρίων ευρώ για να φτάσουμε στο τέλος της ημέρας στο μέσο επίπεδο εξειδίκευσης που είναι και το ΕΣΠΑ της Χώρας που ανέφερε ο κ. Ιακωβίδης το 64,7 %. Στον πίνακα θα δείτε με τις αναμενόμενες δράσεις που στοχεύουμε να εξειδικεύσουν από τώρα μέχρι τέλος του χρόνου συνολικά θα καταλήξουμε στο ποσοστό του 76,7 % εξειδίκευσης στο σύνολο του προγράμματος στο τέλος του χρόνου. Σημαντικό σκέλος είπαμε της εξειδίκευσης της σημερινής αποτελούν οι δράσεις των χωρικών. Τα χωρικά που θα υπάρξει ξεχωριστή εισήγηση στη συνέχεια για τα χωρικά, συνολικά θα εφαρμόσουμε και τα τρία εργαλεία όπως ακούστηκε από τον κ. Ψαράκη, το εργαλείο της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης και τα ΤΑΠ ΤΟΚ και τις ΟΧΕ. Βλέπετε στον πίνακα ανά ταμείο, ανά εργαλείο υλοποίησης και κωδικό επενδυτικής προτεραιότητας πως διαπερνά το πρόγραμμά μας η δράση των χωρικών. Στους φακέλους σας υπάρχει αναλυτικά μέσα όλη αυτή η αποτύπωση της διασύνδεσης των χωρικών στο πρόγραμμά μας. Στο επόμενο διάστημα σήμερα δηλαδή για τα χωρικά θα προσπαθήσουμε να εγκρίνουμε τους οδηγούς εφαρμογής των εργαλείων αυτών, τα κριτήρια αξιολόγησης που θα χρησιμοποιήσει η διαχειριστική αρχή για να αξιολογήσει τις δράσεις αυτές, τα στρατηγικά σχέδια των χωρικών ΒΑΑ, ΤΑΠΤΟΚ,ΟΧΕ και στη συνέχεια θα καλέσουμε τις ομάδες τοπικής δράσης αυτών των εργαλείων ώστε να μας υποβάλλουν τα στρατηγικά τους σχέδια. Άρα θα δείτε στην παρουσίαση ανά άξονα

όλες αυτές τις επενδυτικές προτεραιότητες πως κατανέμεται το ποσό των 47,1 εκατομμυρίου ευρώ. Εδώ ανά άξονα προτεραιότητας τώρα τι έχουμε εξειδικεύσει τι προτείνουμε σήμερα για εξειδίκευση και τι αναμένουμε μέχρι τέλος του χρόνου να εξειδικεύσουμε. Στον άξονα 1 στο θεματικό στόχο 1 είναι τα κουπόνια καινοτομίας που ανέφερε ο κ. Ψαράκης προηγουμένως μια δράση πεντακοσίων χιλιάδων ευρώ, είναι αυτή που παρουσιάζουμε για εξειδίκευση σήμερα. Η δεύτερη δράση είναι οι τεχνολογίες ΤΠΕ και στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις με ένα εκατομμύριο ευρώ και οι ολοκληρωμένες δράσεις χωρικής ανάπτυξης τα ποσά που αναφέραμε προηγουμένως 7,5 εκατομμυρίων ευρώ. Τώρα να μην μπω σε ανάλυση στο τι αφορούν τα κουπόνια και οι δράσεις στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Όσον αφορά τώρα τις αναμενόμενες δράσεις έως τις 31-12^{ου} του 2016 θα πάμε τις δράσεις που αναφέρονται που είπαμε στη RIS για την πλατφόρμα dms και την ενίσχυση μικρομεσαίων επιχειρήσεων για την ανάπτυξη υποδομών ποιοτικού ελέγχου 500 χιλιάδες σε αυτό και 800 χιλιάδες για την TMS. Καθώς και τις τέσσερις δράσεις των κρατικών ενισχύσεων στο θεματικό στόχο 3, 5 εκατομμυρίων ευρώ χρησιμοποιώντας αναπτυξιακό νόμο ή απαλλακτικό κανονισμό ύψους 27,9 εκατομμυρίων ευρώ, αυτό θα μας οδηγήσει τέλος του χρόνου σε μία εξειδίκευση του άξονα 1, 68,1 %. Βλέπετε στην κάτω γωνία. Ελπίζουμε μέχρι τέλος του χρόνου να έχουμε εντάξει ξεκαθαρίσει με το θέμα του ενδιάμεσου φορέα ποιος μπορεί να είναι ο ενδιάμεσος φορέας – είναι σημαντικό πράγμα αυτό- κατά τη διαδικασία της εξειδίκευσης πρέπει να ορίσουμε και ενδιάμεσο φορέα. Στον 2 Α υπάρχει μια πρόταση εξειδίκευσης στον άξονα 2 Α σήμερα υπάρχουν η επενδυτική προτεραιότητα 9νι που αφορά στα χωρικά. Αυτή η εξειδίκευση θα γίνει είπαμε εφόσον κληθούν οι ομάδες τοπικής δράσης να μας υποβάλλουν τη στρατηγική τους για αξιολόγηση από τη διαχειριστική αρχή. Μετά ως αναμενόμενες δράσεις και μέχρι τέλος του χρόνου προβλέπουμε τέσσερις δράσεις που αφορούν δράσεις πρόληψης θεμάτων που άπτονται της δημόσιας υγείας του πληθυσμού έξι εκατομμυρίων ευρώ. Κέντρο άνοιας αλτσχάιμερ το οποίο υπάρχει και συμφωνία με το Υπουργείο Υγείας εδώ μια εξειδίκευση αυτής της δράσης. Μια δράση που αφορά στην ευαισθητοποίηση - ενημέρωση και κατάσταση σε θέματα κοινωνικής οικονομίας 500 χιλιάδες ευρώ και ενίσχυση της απασχόλησης κοινωνικά ευπαθών ομάδων σε κοινωνικές επιχειρήσεις 2 εκατομμύρια ευρώ. Οι νέες αυτές δράσεις προς εξειδίκευση στο τέλος του χρόνου προβλέπουμε ένα ποσοστό εξειδίκευσης του άξονα 2 Α 58,3 %. Λίγα πράγματα όσον αφορά την εξειδίκευση τι έχουμε κάνει μέχρι σήμερα, έχουμε εξειδικεύσει δράσεις και εντάξει δράσεις στην οικογενειακή εναρμόνιση στην παράλληλη στήριξη στις δομές φτωχοποιημένων γυναικών, δομών φτώχειας, κέντρα κοινότητας ΚΕΚΗΦΗ καθώς και σχεδιάζουμε σήμερα αυτή την εβδομάδα που διανύουμε δύο προσκλήσεις όσον αφορά την κατάθεση στον 9ι και στην προσαρμοστικότητα των 8.5. Να πάμε στο 2Β παρακάτω, έχουμε μια κατανομή προς εξειδίκευση σήμερα στον 9Δ που αφορά τα χωρικά και μία δράση για την εκπαίδευση προς εξειδίκευση μάλλον αποτελεί διόρθωση της περσινής εξειδίκευσης που είχαμε κάνει στην εκπαίδευση και αφορά δύο δράσεις την προσχολική εκπαίδευση και δευτεροβάθμια εκπαίδευση 7,5 εκατομμύρια και 3,5 εκατομμύρια ευρώ. Να δηλώσουμε εδώ ότι ολοκληρώσαμε τη χαρτογράφηση που αποτελούσε αυτοδέσμευση για τις δράσεις εκπαίδευσης στην Περιφέρειά μας και βάση αυτής της χαρτογράφησης προκύπτουν αυτές οι δράσεις που παρουσιάζουμε σήμερα για εξειδίκευση. Όσον αφορά τις αναμενόμενες δράσεις και μέχρι τέλος του χρόνου σχεδιάζουμε την εξειδίκευση της δράσεως όσον αφορά τα ΑΕΙ της Περιφέρειάς μας καθώς και την εκπαιδευτική υποδομή για επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση ενηλίκων. Στο τέλος του χρόνου προβλέπουμε 87,5 % στον άξονα αυτό εξειδίκευση. Μετά όσον αφορά τον άξονα προτεραιότητας 3 παρουσιάζουμε στο 4Γ ενίσχυση της ενεργειακής απόδοσης των κτηρίων μία δράση 2,5 εκατομμύρια ευρώ εξειδίκευση, νομίζω τα ανέφερε και εσύ κ. Ψαράκη. Τα υπόλοιπα αφορούν δράσεις χωρικών στον 4Γ, στον 6Β, 6Γ, 6Δ, 6Ε. Αυτές οι δράσεις θα εξειδικευθούν με την υποβολή των στρατηγικών των χωρικών που θα υποβληθούν για αξιολόγηση στην υπηρεσία μας. Τελειώνω τον άξονα 3. Στον άξονα 4 στο θεματικό στόχο 7 υπάρχει μια κατανομή για τα χωρικά 4,3 εκατομμύρια ευρώ το οποίο και αυτό θα εξειδικευτεί κατά τη φάση υποβολής των ΟΤΔ εργαλείων, καθώς και μη αναμενόμενη δράση μέχρι τη λήξη του χρόνου που αφορά τη λειτουργική αναβάθμιση των ενδοπεριφερειακών συνδέσεων της Περιφέρειας ύψους 8,7 εκατομμυρίων ευρώ. Αυτό θα μας οδηγήσει για τον άξονα στο 96,4% κάλυψη του άξονα αυτού. Νομίζω για τον άξονα 5 και 6 τεχνική βοήθεια έχουμε εξειδικεύσει το σύνολό του, δεν χρειάζεται να πω τίποτα για αυτό. Με λίγα λόγια να επισημάνω και αυτό που είπε και ο κ. Ψαράκης ότι μέχρι τέλους του 2016 θα έχουμε εξειδικεύσει 50 δράσεις ύψους 200,7 εκατομμύρια ευρώ, 76,7 εκατομμύρια ευρώ εκ των οποίων 166 είναι ΕΤΠΑ και 41 εκατομμύρια ευρώ για δράση κοινωνικού ταμείου.

κ. Ψαράκης: Να πούμε δηλαδή ότι συμπερασματικά στην παρούσα συνεδρίαση της επιτροπής παρακολούθησης προτείνεται η εξειδίκευση πέντε δράσεων: στον άξονα προτεραιότητας 1 η δράση 1β και 2.1 που αφορά στην ενίσχυση πρωτοβουλιών των μικρομεσαίων επιχειρήσεων για κουπόνια καινοτομίας – αυτή είναι η πρώτη εξειδίκευση με συνολική δημόσια δαπάνη για την εξειδίκευση πάντα στις 500 χιλιάδες ευρώ. Η δεύτερη η ενίσχυση των τουριστικών επιχειρήσεων των πολύ μικρών και μικρών δράση 2Β 2.1 έχει την αριθμηση, προκειμένου αυτές οι τουριστικές να

μπορούν να εκσυγχρονιστούν από τη χρήση τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνίας και συστημάτων αυτοματισμού με προϋπολογισμό για την εξειδίκευση σε δημόσια δαπάνη 1 εκατομμύριο ευρώ. Η τρίτη αφορά την αναβάθμιση υποδομών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στον άξονα προτεραιότητας 2 Β με αύξοντα αριθμό της δράσης 10 1Α προϋπολογισμό εξειδίκευσης σε δημόσια δαπάνη τα 7,5 εκατομμύρια. Η τέταρτη ακριβώς στον ίδιο άξονα και με την επόμενη κατά αύξοντα αριθμό αριθμηση 10.1Β την αναβάθμιση των υποδομών προσχολικής εκπαίδευσης με δημόσια δαπάνη της εξειδίκευσης 3,75 εκατομμύρια και τέλος στον άξονα προτεραιότητας 3 τα επιδεικτικά έργα ενεργειακής απόδοσης προκειμένου να δημιουργηθούν κτήρια μηδενικής ενεργειακής κατανάλωσης αύξων αριθμός της δράσης 4Γ1 με δημόσια δαπάνη εξειδίκευσης τα 2,5 εκατομμύρια ευρώ. Αυτές τις πέντε εξειδικεύσεις ουσιαστικά θα αναφέρουμε στα συμπεράσματα της σημερινής συνεδρίασης, τα υπόλοιπα που ακούσατε και από εμένα και από τον κ. Κούτρη αφορούν στην πορεία ενεργοποίησης ούτως ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι του 2016 και του 2017 γιατί ξεκινάμε και αντίστροφα πολλές φορές από τους στόχους και την υπερκάλυψη να οδηγηθούμε στο τι εξειδίκευση θα κάνουμε. Και τα χωρικά εξειδικεύονται με την έννοια αυτού που παρουσίασα τους θεματικούς στόχους από τους οποίους αντλούν τη χρηματοδότησή τους και τα τρία εργαλεία προκειμένου στη συνέχεια να προβούμε όπως είπε και ο κ. Κούτρης – το έχουμε τονίσει δύο φορές- ότι στη βιώσιμη αστική ανάπτυξη, στην τοπική ανάπτυξη με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων το λεγόμενο ΤΑΠΤΟΚ για να το λέμε όχι μόνο με το αρκτικόλεξο αλλά και με ολόκληρη την έκφραση για να καταλαβαίνουμε την ανάπτυξη των πρωτοβουλιών και τις ολοκληρωμένες τοπικές επενδύσεις τρία εργαλεία όπως τα παρουσιάσαμε και οι δύο στους πίνακές μας προτείνεται και αυτή η εξειδίκευση.

κ. Καφαντάρης Δημήτριος: Θα ήθελα να κάνω μια ερώτηση στο κομμάτι 2Β που αφορά την αναβάθμιση σχολικών εκπαιδευτηρίων μονάδων υποδομών είδα 7,5 εκατομμύρια συν ΦΠΑ φαντάζομαι, θεωρώ ότι είναι ελάχιστο το ποσό για να στηρίξουμε την εκπαίδευση στην Πελοπόννησο βάσει των αναγκών που έχουν καταγραφεί και πιστεύω ότι κάνετε μια διαδικασία καταγραφής από ότι ξέρω η διαχειριστική αρχή από ότι έχω πληροφορηθεί υπάρχουν μεγάλες ανάγκες γενικότερα στην εκπαίδευση και είναι ένα βασικό σημείο για εμάς στην Πελοπόννησο και την Αυτοδιοίκηση α' βαθμού και για την Περιφέρεια οι σχολικές υποδομές δηλαδή το νούμερο είναι 2,5 εκατομμύρια από Λουτράκι Γέφυρα από αυτά από ότι αναφέρετε μέσα θεωρώ ότι είναι ελάχιστο το ποσό για να γίνουν νέα σχολεία, υπάρχουν ανάγκες και μετά αν θέλουμε να έχουμε την Περιφέρεια ζωντανή και να υπάρχει ποιότητα ζωής πρέπει να έχουμε και καινούργια σχολεία. Υπάρχουν υποδομές πάρα πολύ κακές που έχουν λήξει χρόνο ζωής και χρειάζονται νέα κτήρια άρα λοιπόν θεωρώ ότι πρέπει να στοχεύσουμε στο κομμάτι αυτό, δεν ξέρω πως γίνεται τεχνικά και αν είναι η ώρα που το λέω σωστή ή όχι αλλά κάνω αυτή την παρατήρηση, ότι θεωρώ ότι το ποσό είναι πάρα πολύ μικρό όταν τα δύο είναι για Λουτράκι μόνο, πέντε εκατομμύρια να μένουν για όλη την Πελοπόννησο.

κ. Τατούλης Πέτρος Περιφερειάρχης Πελοποννήσου: Δημήτρη, το ζήτημα είναι ότι εμείς εξειδικεύουμε τώρα για το 2016 αυτό το ποσό. Επειδή πλέον είμαστε σε κάποιους κανονισμούς και σε κάποιους στόχους θα πρέπει πάντοτε η εξειδίκευση να είναι μια διαρκής διαδικασία ώστε να μπορούμε να πιάνουμε τους στόχους μας. Για αυτό και τονίστηκε προηγούμενα ότι αυτή τη στιγμή μας ενδιαφέρει πάρα πολύ το θέμα των προκαταβολών, να μην χάσουμε προκαταβολές και όλη η προσπάθεια ήταν ακριβώς σε αυτή την κατεύθυνση .

κ. Καφαντάρης Δημήτριος: Αν υπάρχουν τροποποιήσεις στην πορεία του προγράμματος ενίσχυσης του συγκεκριμένου κωδικού δεν υπάρχει κανένα άλλο θέμα.

κ. Τατούλης Πέτρος Περιφερειάρχης Πελοποννήσου: Τα χρήματα αυτά δεν είναι κάπου που προβλέπει το πρόγραμμά μας είναι για συγκεκριμένο χρόνο. Για συγκεκριμένο χρόνο.

κ. Ψαράκης Αντώνης: Να συμπληρώσω και να πω το εξής : Εμείς έχουμε σε εξέλιξη μία διαδικασία χαρτογράφησης στην οποία περιμένουμε και από την Περιφερειακή Διεύθυνση της Περιφέρειας Πελοποννήσου τη Διεύθυνση Εκπαίδευσης και από τους Δήμους που έχουμε την ευθύνη λειτουργίας των σχολικών μονάδων περιμένουμε κάποια τελευταία για να ολοκληρωθεί. Είναι σαφές ότι ναι μεν κάνουμε εξειδίκευση θα τελειώσει η χαρτογράφηση γιατί πρέπει να φανούν οι ανάγκες συγκεκριμένα και θα δούμε ανάλογα με τη δυναμική της κατάστασης πως θα εξειδικεύσουμε ποιες προσκλήσεις θα βάλουμε και που παρουσιάζονται οι περισσότερες ανάγκες. Δηλαδή αυτό που κάνουμε σήμερα ξεκινάει από την ανάγκη για το 2016 κυρίως να πετύχουμε τους στόχους του προγράμματος. Τα νούμερα μας είναι κουμπωμένα εκεί.

κ. Παναγιώτα Σαμπάνη : Από την επιτελική του τομέα Παιδείας. Για αυτές ακριβώς τις δράσεις τη 10.1 Α και τη 10.1Β που αφορούν στις υποδομές Πρωτοβάθμιας Δευτεροβάθμιας και Προσχολικής εκπαίδευσης όπως έχει διατυπωθεί

φαίνεται σαν οι εξοπλισμοί να αφορούν τις συγκεκριμένες κτιριακές υποδομές, είτε είναι γενικοί εξοπλισμοί, είτε ΤΠΕ, είτε συνοδευτικοί. Σαν Υπουργείο Παιδείας έχουμε θέσει σε εφαρμογή μια ηλεκτρονική εφαρμογή όπου όλες οι Περιφέρειες και όλα τα σχολεία υποβάλουν την υφιστάμενη υποδομή τους εξοπλισμούς, υποβάλλεται επίσης η ανάγκη εξοπλισμών από την Περιφερειακή Διεύθυνση με βάση μια λίστα εξοπλισμών που έχει αποστείλει το Υπουργείο Παιδείας, εγκρίνεται από το Υπουργείο Παιδείας αυτή είναι η διαδικασία και στη συνέχεια ενεργοποιούνται οι εξοπλισμοί σε συνεργασία με τις Περιφέρειες. Οπότε θέλουμε και εδώ να ακολουθηθεί η διαδικασία αυτή και η εξειδίκευση να μην αφορά εξοπλισμούς μόνο των συγκεκριμένων κτιριακών υποδομών γιατί έτσι αφήνεται να εννοηθεί όπως έχει διατυπωθεί. Καθώς οι εξοπλισμοί αφορούν τα προγράμματα σπουδών υποστηρίζουν τα προγράμματα σπουδών και χωρίζουν τους συγκεκριμένους εξοπλισμούς δεν θα μπορεί η εκπαιδευτική διαδικασία να ακολουθείται με το σωστό τρόπο, δεν υπάρχουν πόροι από άλλο πρόγραμμα τομεακό οπότε το θέτω υπόψη σας.

κ. Πέτρος Τατούλης: Αντιλαμβάνομαι ότι αυτό είναι μια διευκρίνιση από το Υπουργείο. Θα πρέπει όμως να γίνει κατανοητό αυτό που είπα προηγουμένα ότι το πρόγραμμα είναι στην Περιφέρεια, η Περιφέρεια διοικεί το πρόγραμμα από εκεί και πέρα θα υπάρξει μια συνεννόηση μια συνεργασία η διαχειριστική αρχή δεν είναι υπηρεσία των Υπουργείων, είναι υπηρεσία της Περιφέρειας και αυτό θα πρέπει να γίνει κατανοητό, για αυτό είπα και προηγουμένα ότι στο θέμα της υγείας στην πρωτοβάθμια φροντίδα είπα ότι δεν θα προχωρήσουμε σε καμία εκχώρηση, εφόσον δεν πεισθούμε ότι η συγκεκριμένη πρόταση μπορεί να λειτουργήσει υπέρ των πολιτών και να έχει και βιωσιμότητα. Είναι βασικές μας αρχές. Θα δούμε την πρόταση του Υπουργείου και θα δούμε πως θα αντιμετωπίσουμε τα προβλήματα. Άλλωστε επειδή το προηγούμενο πρόγραμμα πάλι εμείς το κάναμε στο θέμα της σχολικής στέγης, στο θέμα των εξοπλισμών και όλων αυτών των πραγμάτων, έχουμε πλέον μια εμπειρία πάνω σε αυτό το θέμα. Και θα συνεννοηθούμε όπως πρέπει να συνεννοηθούμε προκειμένου να δούμε τις επιλογές και τις προτεραιότητες.

κ. Ψαράκης Αντώνης: Να περάσουμε στο επόμενο θέμα στην παρουσίαση τη δική μου για τη στήριξη της επιχειρηματικότητας και της καινοτομίας.

Μια μικρή υπενθύμιση κάποιο σημείο για την περιφερειακή διάσταση και αμέσως μετά ο κ. Χατζηπαραδείσης από την ΓΓΕΕΤ κάποια στοιχεία της εθνικής διάστασης.

κ. Ψαράκης Αντώνης: Θέλετε να ολοκληρώσουμε τώρα την *ris* προτού μπω εγώ στην επιχειρηματικότητα και την καινοτομία να το κλείσουμε ώστε να έχουν και όλοι οι παριστάμενοι μια πλήρη εικόνα για το θέμα. Παρακαλώ περάστε στη δική σας παρουσίαση.

*Να μην απασχολήσω πολύ. Να πω κάποια σημαντικά πράγματα για εμάς που αφορούν την Περιφερειακή διάσταση της *ris*. Να υπενθυμίσουμε ότι τον Ιούλιο του 2015 το Συμβούλιο στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης το σώμα από 16 Γενικούς Γραμματείς και τον εκπρόσωπο της Ένωσης Περιφερειών εισηγήθηκε στους αρμόδιους Υπουργούς την εθνική *ris* έτσι έκλεισε ένας διετής κύκλος προετοιμασίας και των περιφερειακών *ris* και της εθνικής στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης και μπήκαμε στη φάση της υλοποίησής της. Όσον αφορά τώρα την περιφερειακή *ris* θα ήθελα να επισημάνουμε κάποιους τέσσερεις κρίσιμους παράγοντες αποτελεσματικής υλοποίησης αυτών των στρατηγικών σε περιφερειακή διάσταση. Ο πρώτος παράγοντας είναι και μια θεσμική εξέλιξη αυτή είναι πλέον ότι οι Περιφέρειες μπορούν να εκδίδουν προσκλήσεις έρευνας και καινοτομίας. Πράγμα που δεν συνέβαινε στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο του 2007-2013. Ένα δεύτερο σημαντικό σημείο είναι ότι υπάρχει μια διαδικασία αύξησης και βελτίωσης των εμπειριών όσον αφορά στην έκδοση των προσκλήσεων και οικονομικών ενισχύσεων. Παράλληλα οι εδώ υπηρεσίες της Εθνικής Αρχής Συντονισμού και σε συνεργασία με τη ΜΟΔ μπορούν να συνεισφέρουν και να βοηθήσουν πάρα πολύ τις διαχειριστικές αρχές στο θέμα των εκδόσεων προσκλήσεων κρατικών ενισχύσεων. Να πούμε ότι ήδη έχουν βγει δύο προσκλήσεις σε περιφερειακό επίπεδο μια πρόσκληση αφορά τους τομείς μικροηλεκτρονικής και προηγμένων υλικών στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας και μία φορά ερευνητική μονάδα ερευνητική δομή στην Περιφέρεια της Δυτικής Μακεδονίας. Ο τρίτος παράγοντας τώρα είναι όλη αυτή η διαδικασία της επιχειρηματικής ανακάλυψης. Η επιχειρηματική ανακάλυψη είναι ένα σύνολο ενεργειών *workshops* μπορεί να ξεκινήσει κανείς να βλέπει το πράγμα από την ανακάλυψη της επιχειρηματικής ιδέας στο παραγωγικό επίπεδο στο επίπεδο της παραγωγικής μονάδας και να καταλήξει στην έκδοση μιας πρόσκλησης που αφορά είτε τμήματα επιχειρηματικής ανακάλυψης ενόπτες ευρύτερα επιχειρηματικής ανακάλυψης. Αυτό θεωρούμε ότι είναι μια πάρα πολύ παραγωγική διαδικασία ήδη έχουμε μια εμπειρία στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης σε συνεργασία με το *joint research center* της Ευρωπαϊκής Επιτροπής όσον αφορά τους τομείς οίνου, μη μεταλλικών ορυκτών, τουρισμού και νομίζω προϊόντων ζωικής προέλευσης. Εδώ θα πρέπει να πούμε ότι κάθε*

Περιφέρεια μπορεί να κερδίσει από τη συμμετοχή του joint research center καθώς και στα συνέδριά του είναι μια διαδικασία όπου ανταλλάσσονται εμπειρίες σε περιφερειακό επίπεδο στην Ευρωπαϊκή ένωση, οι πλατφόρμες του joint research center αφορούν τους τομείς της ψηφιακής τεχνολογίας, της ενέργειας, του βιομηχανικού εκσυγχρονισμού και της αγροτοδιατροφής. Τέλος να πούμε ότι λειτουργεί και το δίκτυο συντονισμού των στρατηγικών έξυπνης εξειδίκευσης ένας θεσμός ο οποίος διαβουλεύεται, εντοπίζει σημεία όπου μπορούν να επιταχυνθούν αυτές οι στρατηγικές συμπληρωματικότητας μεταξύ εθνικού και περιφερειακού επιπέδου και αλληλοεπικαλύψεων. Το δίκτυο έχει συνεδριάσει ήδη δύο φορές και υπάρχει πρόβλεψη να συνεδριάσει άλλη μία μέχρι το τέλος του χρόνου. Αυτά είχα να πω εγώ εν ολίγοις. Μπορεί ο κ. Χατζηπαραδείσης να συνεχίσει.

κ. Χατζηπαραδείσης Αστέρης : Καλημέρα σε όλους, από τη Γενική Γραμματεία Έρευνας Τεχνολογίας μπορώ να σας ενημερώσω για την πρόοδο της εθνικής RIS για την οποία υπεύθυνη είναι η Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας. Έχουμε προχωρήσει σε μεγάλο βαθμό την εξειδίκευση και είμαστε έτοιμοι να βρούμε σε προσκλήσεις οι οποίες πιθανών να βγουν και μέσα στο Νοέμβριο, αλλά το αργότερο το Δεκέμβριο. Έχουν κάποια ζητήματα τεχνικά κυρίως με το πληροφοριακό σύστημα κρατικών ενισχύσεων που καθυστερεί, αλλά αυτή τη στιγμή εμείς έχουμε καταλήξει και είμαστε έτοιμοι να βρούμε με μία μεγάλη πρόσκληση 280 εκατομμυρίων ευρώ η οποία να χρηματοδοτήσει τριών ειδών δράσεις, δράσεις που θα απευθύνονται σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις για έργα έρευνας και καινοτομίας κάτι σαν τα παλιά ΠΑΒΕΤ Προγράμματα Ανάπτυξης Βιομηχανικής Έρευνας για όσους έχουν συμμετάσχει και γνωρίζουν. Δεύτερη δράση θα είναι οι συνεργασίες ερευνητικών κέντρων και επιχειρήσεων όταν λέω ερευνητικών κέντρων εννοώ και Πανεπιστήμια και ΤΕΙ και γενικά όλων των ερευνητικών φορέων και εργαστηρίων, συνεργασία με επιχειρήσεις για νέα προϊόντα, νέες υπηρεσίες, νέες διαδικασίες και λοιπά. Η τρίτη απευθύνεται κυρίως σε επιχειρήσεις και είναι εκμετάλλευση ερευνητικών αποτελεσμάτων που έχουν ήδη επιτευχθεί από προηγούμενες δράσεις και προηγούμενα έργα. Στην τρίτη κατηγορία μπορούν να μπουν και πολύ μεγάλες επιχειρήσεις ενώ στην πρώτη είναι μικρομεσαίες μέχρι 250 εργαζομένους και λοιπά. Και αυτή η πρόσκληση εξειδικεύεται στους οκτώ τομείς της εθνικής ris. Οι οκτώ τομείς είναι η αγροδιατροφή που ενδιαφέρει ιδιαίτερα την Περιφέρεια, είναι η ενέργεια, είναι τα υλικά, είναι ο τουρισμός-πολιτισμός, το Περιβάλλον, οι μεταφορές, οι τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών και θα ήθελα να παροτρύνω τους φορείς της Περιφέρειας να συμμετάσχουν στις προκηρύξεις αυτές διότι η εθνική ris έχει ένα πολύ μεγάλο προϋπολογισμό σε σχέση με τις περιφερειακές. Εδώ είναι αν θυμάμαι καλά κάποια εκατομμύρια ευρώ πέντε – έξι κάπου εκεί ο προϋπολογισμός της ris, είναι αυτή η τάξη μεγέθους ενώ η εθνική ris είναι στο δισεκατομμύριο ο προϋπολογισμός της. Αυτή είναι μια προκήρυξη η οποία θα βγει άμεσα όπως σας είπα. Έχουν βγει μέχρι τώρα δύο προκηρύξεις που αφορούν ερευνητικές υποδομές και αναφέρονται κατά κύριο λόγο σε δημόσιους φορείς και κατά δεύτερον σε επιχειρήσεις, 70 και 70 εκατομμύρια ευρώ. Υπάρχουν τρεις πυλωτικές δράσεις οι οποίες θα βγουν επίσης άμεσα, η μία αφορά τις υδατοκαλλιέργειες, ιχθυοκαλλιέργειες και λοιπά, μία άλλη αφορά τα δύο βιομηχανικά υλικά και μία τρίτη θα είναι μια εμβληματική δράση για τον πολιτισμό. Ο προϋπολογισμός τους περίπου 20 εκατομμύρια. Είναι ανοιχτές και προχωράει η διαδικασία της δημοσίευσής τους για διμερείς συνεργασίες με άλλες Χώρες. Θα γίνουν τρεις μεγάλες με Ρωσία – Κίνα και Γερμανία οι οποίες θα αφορούν όχι μόνο ανταλλαγές πανεπιστημιακών όπως ήταν κατά το παρελθόν οι διμερείς συνεργασίες αλλά και επιχειρήσεις και τα έργα θα είναι μεγάλα δηλαδή ενώ μέχρι τώρα ήταν κάποιες χιλιάδες ευρώ το πολύ κάποιες δεκάδες χιλιάδες, τώρα μπορεί να είναι και εκατοντάδες χιλιάδες ευρώ πρόκειται δηλαδή για ερευνητικά projects μεγέθους στα οποία θα μπορούν και οι φορείς της Περιφέρειας να συμμετέχουν. Μόλις βγουν αυτές οι προκηρύξεις, εμείς θα στείλουμε στη διαχειριστική αρχή και τις προκηρύξεις αλλά και το link ώστε να το κοινοποιήσουν σε όλο το πληθυσμό φορέων με τον οποίο βρίσκονται σε επαφή ώστε να μπορέσουν να υποβάλλουν προτάσεις. Υπολογίζουμε ότι η περίοδος που θα μείνουν ανοιχτές οι προκηρύξεις αυτές είναι περίπου ένα δίμηνο, κατά συνέπεια μέσα στο Δεκέμβριο - Γενάρη θα πρέπει να προετοιμαστούν οι φορείς ώστε να υποβάλλουν τις προτάσεις τους. Αυτά ήθελα να πω από την πλευρά της εθνικής ris και σας ευχαριστώ για την ακρόαση.

κ. Πέτρος Τατούλης Περιφερειάρχης Πελοποννήσου: Θα ήθελα να σας ρωτήσω κάτι. Εμείς σκεφτόμαστε να κάνουμε ένα Πελοποννησιακό-Κινητικό βιοτεχνολογικό πάρκο. Εντάσσεται μέσα σε αυτή τη λογική;

κ. Χατζηπαραδείσης Αστέρης : Δύσκολα να σας απαντήσω σε αυτή τη στιγμή ναι ή όχι αλλά πρέπει να μας υποβάλλετε την πρόταση το concept που έχετε σκεφτεί να το δούμε αν μέσα από τα διμερή μπορούμε να ξεκινήσουμε μία δράση και εφόσον αυτή ευοδωθεί να προχωρήσουμε σε μια πιο μόνιμη δομή. Συνήθως έτσι προχωράμε. Αλλά προφανώς και είναι πολύ ευπρόσδεκτη μια τέτοια κίνηση. Ήθελα να σας πω επίσης ότι η Πελοπόννησος είναι από τις πολύ λίγες Περιφέρειες που δεν έχει κάποιο ερευνητικό κέντρο, έχει μια δράση που είναι στην Πύλο και αφορά τα θέματα των νετρίνων και

λοιπά αλλά ερευνητικό κέντρο το οποίο να υποστηρίζει τον παραγωγικό ιστό της Περιφέρειας δεν έχει αυτή τη στιγμή η Πελοπόννησος. Φυσικά έχει τα Πανεπιστήμια της, τα ΤΕΙ και λοιπά.

Σχετικά με την παρατήρηση του Περιφερειάρχη εάν η δομή αυτή είναι περιφερειακής διάστασης βεβαίως και μπορεί, αλλά αν δεν την προβλέπει πρέπει να αναθεωρηθεί η περιφερειακή ris θα πρέπει να οδηγηθεί σε αναθεώρηση της ris και να ενταχθεί στην περιφερειακή ris.

κ. Ψαράκης Αντώνης: Εννοείται ότι πρώτα πρέπει να δούμε αν εντάσσεται στην περιφερειακή ris αυτό γιατί είναι απαραίτητο αν εντάσσεται σίγουρα στην εθνική και στην περιφερειακή;

Στην εθνική ris δεν υπάρχει πρόβλημα.

κ. Πέτρος Τατούλης Περιφερειάρχης Πελοποννήσου: Το δικό μου ερώτημα ήταν εάν μπορούμε να επωφεληθούμε της εθνικής ris. Αυτό μας ενδιαφέρει και απλώς επειδή υπάρχει ένα πρόβλημα στην Πελοπόννησο το Πανεπιστήμιο της Πελοποννήσου επειδή είναι πολύ πρόσφατο Πανεπιστήμιο δεν είχε προχωρήσει πάρα πολύ στη δημιουργία ενός ιδρύματος για τεχνολογική έρευνα με όλα αυτά τα πράγματα. Τώρα προετοιμαζόμαστε εμείς σε συνεργασία. Το συγκεκριμένο όμως ερώτημα είναι ότι υπάρχουν πλέον οι θεσμικές σχέσεις με συγκεκριμένη Περιφέρεια της Κίνας για την υλοποίηση αυτού του σχεδίου. Για αυτό και έθεσα το θέμα προηγουμένως. Όπως παραδείγματος χάριν θα σας έρθει μια πρόταση του αστεροσκοπείου και της Περιφέρειας Πελοποννήσου να ενταχθεί στο πρόγραμμα η δημιουργία ενός χώρου, ενός πάρκου αστρονομικού τουρισμού στην περιοχή της Κορινθίας με προϋπολογισμό περίπου στα 8,5 εκατομμύρια.

κ. Ψαράκης Αντώνης: Οπότε εξελίσσοντας το δεύτερο μέρος για την πρόοδο υλοποίησης να μπορούμε και να δούμε ουσιαστικά την ενότητα που αφορά τη στήριξη της επιχειρηματικότητας και της καινοτομίας και ειδικότερα το κομμάτι των κρατικών ενισχύσεων.

ΣΤΗΡΙΞΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ

Στην ενότητα αυτή και ειδικότερα για τις κρατικές ενισχύσεις του θεματικού στόχου 3 είναι σε εξέλιξη η διαδικασία εξειδίκευσης και ο καθορισμός των κριτηρίων επιλογής σύμφωνα με τα οποία θα αξιολογηθούν και θα διερευνηθούν τελικά οι προτεινόμενες δράσεις. Προφανώς για την επιλογή των δράσεων προς εξειδίκευση σημαντικό ρόλο παίζει η σημαντικότητα και η εφικτότητα και η ωριμότητά τους. Ο σχεδιασμός μας περιλαμβάνει στην παρούσα φάση διαδικασία διαβούλευσης με τους φορείς τις επιχειρήσεις και τα συλλογικά όργανα των δυνητικών δικαιούχων των δράσεων έτσι ώστε να οδηγηθούμε σε δράσεις τελικά που θα προταθούν για εξειδίκευση. Η διαβούλευση θα διενεργηθεί και ήδη έχει ξεκινήσει στη βάση ενός σχεδίου με συγκεκριμένες ενέργειες και ουσιαστικά θα καταλήξει σε μία λίστα προτεινόμενων δράσεων προς εξειδίκευση στην οποία θα ιεραρχηθούν όπως είπα νωρίτερα με βάση την ωριμότητά τους. Ουσιαστικά διερευνώντας την εκχώρηση αρμοδιοτήτων διαχείρισης του θεματικού στόχου 3 σε ενδιαμέσο φορέα διαχείρισης ΕΦΔ η υπηρεσία μας έχει διερευνήσει και είναι σε μια εξέλιξη διερεύνησης αλλά θεωρώ πλέον ότι έχουμε καταλήξει σε κάποια συμπεράσματα ότι οι προτεινόμενες υπηρεσίες ή φορείς για να αναλάβουν αυτό το ρόλο είναι καταρχήν διαχειριστικοί, ρόλο τον οποίο θα το έχει ούτως ή άλλως στο κομμάτι της ris που σας ανέφερε νωρίτερα και ο κ. Κούτρης. Είναι κατά δεύτερο λόγο υπηρεσίες της Περιφέρειας Πελοποννήσου όπως είναι οι Διευθύνσεις αναπτυξιακού Προγραμματισμού. Υπάρχουν τα ιδιωτικά τραπεζικά ιδρύματα και όλα αυτά επαναλαμβάνω προκύπτουν από τους κανονισμούς για τη δυνατότητα ανάθεσης ενδιαμέσων του φορέα του θεματικού στόχου 3. Επίσης για συγκεκριμένες δράσεις η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και για συγκεκριμένες δράσεις ο ΕΦΕΠΑΕ όπως χρησιμοποιείται από το πρόγραμμα ΕΠΑνΕΚ. Εξετάζοντας αυτές τις δυνατότητες παράλληλα με τη λειτουργία της υφιστάμενης δομής την οποία ανέφερε και ο Περιφερειάρχης Πελοποννήσου νωρίτερα του Κέντρου Μεταφοράς Καινοτομίας και Τεχνολογίας για το οποίο τα δεδομένα τα έχουμε αναφέρει και στη διαβούλευση και σε συναντήσεις με πολλούς φορείς μέχρι σήμερα ότι είναι το υπάρχον καταστατικό, η οργάνωση λειτουργίας του και το οργανόγραμμά του και στην παρούσα φάση είναι σε εξέλιξη η διαδικασία του Διοικητικού του συμβουλίου έτσι ώστε μετά από τη διερεύνηση αυτή να μπορέσει το Κέντρο Μεταφοράς να αποτελέσει τον περιφερειακό ενδιαμέσο φορέα διαχείρισης δράσεων για το θεματικό στόχο 3. Οι μέχρι σήμερα

δομές που λειτουργούν ή λειτούργησαν ως ΕΦΔ είναι αλήθεια ότι έχουν καταφέρει πενιχρά αποτελέσματα κυρίως όμως ότι στη σημερινή κατάσταση απαιτούν πολύ μεγάλη εξωτερική υποστήριξη ούτως ή άλλως για να λειτουργήσουν. Και ουσιαστικά για τα χρήματα που υπάρχουν στο θεματικό στόχο 3 και προκειμένου να μη δημιουργηθεί καμία αμφισβήτηση για τη διάρκεια και βιωσιμότητα των δράσεων που θα αναπτυχθούν εκεί, διακρίναμε ότι υπήρχε η έλλειψη ενός περιφερειακού σταθερού μηχανισμού και ως τέτοιον θέλουμε να τον κρίνουμε πλέον το κέντρο μεταφοράς προκειμένου να αλληλεπιδρά με το τοπικό επιχειρηματικό περιβάλλον και την περιφέρεια και για αυτό το λόγο είναι σε εξέλιξη μελέτη για το συγκεκριμένο θέμα, ήδη έχει παραδοθεί το πρώτο παραδοτέο και μελετάται, έτσι ώστε όπως είπε και ο Περιφερειάρχης μέσα στο πρώτο τρίμηνο το 2017 ουσιαστικά να έχουμε καταλήξει στην τελική μορφή του καταστατικού και του διοικητικού συμβουλίου. Τα δεδομένα λοιπόν κατά την παρούσα φάση είναι ότι οι υφιστάμενες δημόσιες υπηρεσίες της Περιφέρειας έχουν ήδη επιφορτιστεί με ένα συγκεκριμένο σημαντικό τμήμα της πολιτικής στον τομέα ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας. Ήδη με τους δύο προηγούμενους επενδυτικούς νόμους αλλά και με τον πρόσφατα ψηφισθέντα ουσιαστικά με το υπάρχον στελεχιακό τους δυναμικό έχουν εξαντλήσει τα όρια δυναμικότητάς τους. Η ΕΤΕΠ όπως είπα πριν έχει δρομολογήσει συνεργασία με το Υπουργείο Ανάπτυξης για συγκεκριμένες δράσεις ούτως ή άλλως σε οικονομικό μόνο επίπεδο και για υψηλούς προϋπολογισμούς. Τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα οι τράπεζες θα μπορούσαν να αποτελέσουν αρωγό αλλά πρέπει να ολοκληρώσουν τις διαδικασίες σχετικά με την οριστικοποίηση του πλαισίου λειτουργίας τους, άρα στην παρούσα φάση παρότι είναι ένα πάρα πολύ σημαντικό εργαλείο και με βάση τα χρονικά περιθώρια δεν μπορούμε να στηριχθούμε. Για αυτό το λόγο λοιπόν το Κέντρο Μεταφοράς εκτός από το ρόλο του στο θεματικό στόχο 3 ως ΕΦΔ ούτως ή άλλως προγραμματίζεται σαν δεύτερο στόχο να αποτελέσει τον εκτελεστικό βραχίονα του περιφερειακού συμβουλίου καινοτομίας το οποίο ήδη το έχουμε συστήσει και λειτουργεί στα πλαίσια της ρίς 3, έτσι ώστε μαζί με το περιφερειακό συμβούλιο που αποτελεί το πολιτικό όργανο το κέντρο μεταφοράς θα είναι ο εκτελεστικός βραχίονας για την υλοποίηση όλων αυτών των δράσεων που θα υπηρετούν τη στρατηγική της έξυπνης εξειδίκευσης. Οι διαδικασίες λοιπόν που βρίσκονται σε εξέλιξη και σας ανέφερα και νωρίτερα είναι η ενεργοποίηση της υφιστάμενης δομής η οποία ουσιαστικά αφορά τη στελέχωση της Διοίκησης του κέντρου και η ολοκλήρωση της εκπόνησης των υποστηρικτικών μελετών προκειμένου να ανταποκριθεί στις θεσμικές και αναπτυξιακές απαιτήσεις οι οποίες τόσο σε πολιτικό και σε τεχνοκρατικό επίπεδο αναλύθηκαν στην κουβέντα που προηγήθηκε. Στο πλαίσιο αυτό λοιπόν ολοκληρώνεται και για να γίνουμε έτσι πιο ειδικοί η συγκριτική εξέταση και αποτύπωση των καλύτερων παρόμοιων δομών σε ευρωπαϊκό επίπεδο, για αυτό λοιπόν συμπεριλήφθηκαν τα αναλυτικά στοιχεία για τη θέση της Περιφέρειας στον Ευρωπαϊκό χάρτη καινοτομίας χρησιμοποιήθηκαν δείκτες και στοιχεία σχετικά με τα διάφορα κέντρα καινοτομίας που λειτουργούν σε όλη την Ευρώπη ανά τις χώρες των κρατών μελών, εξετάστηκαν αναλυτικά οι υπηρεσίες λειτουργίας και αποτελέσματα έξι κέντρων καινοτομίας αλλά σε τέτοιες περιφέρειες οι οποίες να έχουν τα παραπλήσια χαρακτηριστικά με αυτά της Περιφέρειας Πελοποννήσου, τόσο στη σύνθεση της παραγωγικής βάσης, όσο και στο ζήτημα της προώθησης της καινοτομίας στην τοπική οικονομία. Στο πλαίσιο αυτό λοιπόν ολοκληρώνεται η μελέτη η οποία αναμένεται ως πόρισμα ως ειδικό παραδοτέο να διαμορφώσει ένα σύνολο καλών πρακτικών – πρακτικές οι οποίες θα αποτελέσουν και τον οδηγό για ενεργοποίηση και λειτουργία του κέντρου. Η εν λόγω επεξεργασία θα αποτελέσει τη βάση για την επιλογή του κατάλληλου μοντέλου οργάνωσης και λειτουργίας, στη συνέχεια θα αναζητηθεί ο προσδιορισμός δυνητικών πηγών χρηματοδότησης διότι στα εργαλεία αυτά εκτός από τη χρηματοδότηση του ΠΕΠ Πελοποννήσου 2014-2020, θα πρέπει να εξεταστεί η βιωσιμότητα του κέντρου και σε δυνατότητα λήψης άλλων χρηματοδοτήσεων και άλλων δράσεων. Με βάση αυτό το χρονοδιάγραμμα στο πρώτο τρίμηνο του 2017 θα έχει ολοκληρωθεί η μελέτη με το Διοικητικό συμβούλιο και την πρώτη στελέχωση και η πλήρης λειτουργία του με την ανάληψη των δράσεων του θεματικού στόχου 3 και των λοιπών, σταδιακά βεβαίως, εκτιμάται πριν το τέλος του πρώτου εξαμήνου, ενώ όπως είπα αρκετά νωρίτερα θα μπορεί να υποστηρίξει τη διαχειριστική μας αρχή στη διαχείριση των δράσεων στο πλαίσιο της έξυπνης εξειδίκευσης και του θεματικού στόχου 3. Πάνω σε αυτό ήδη το θέμα αυτό το έχουμε συζητήσει με τα στελέχη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, είναι μία δομή η οποία συγχρηματοδοτήθηκε από το τρίτο κοινοτικό πλαίσιο στήριξης από το 200-2006 και από το netforce του 2007, έχει συσταθεί με μελέτες και γενικά με τρόπο οργάνωσης και καταστατικό αστικής μη κερδοσκοπικής εταιρείας που είναι σύμφωνο με την Ευρωπαϊκή επιτροπή διότι από εκείνη χρηματοδοτήθηκε και στους βασικούς αυτούς πυλώνες που θέλουμε να διατηρήσουμε κινούμαστε για να το υλοποιήσουμε. Μπορούμε να κάνουμε και οποιαδήποτε άλλη συζήτηση αν θέλετε στη συνέχεια. Σας ευχαριστώ.

Κ. Ιακωβίδη δεν ξέρω αν κάτι θέλετε εσείς από τις κρατικές ενισχύσεις βεβαίως.

κ. Κλεάνθης Ροκίδης : Είμαι από την ειδική υπηρεσία κρατικών ενισχύσεων. Παίρνω το λόγο τώρα μιας και ήταν η παρουσίαση των κρατικών ενισχύσεων κυρίως για να πω ότι πέρα από την έννοια των κρατικών ενισχύσεων όπως την

ξέρουμε καλά που σχετίζεται με την επιχειρηματικότητα και με τις επιχειρήσεις δυστυχώς έχουμε την έννοια και της κρατικής ενίσχυσης που σχετίζεται με υποδομές. Από το 2013 δηλαδή μας έχει έρθει ένα καινούργιο πλαίσιο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ειδικά από τη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού που με μια απόφαση του Δικαστηρίου πια όλες οι υποδομές όλων των ειδών πρέπει να αξιολογούνται από το πνεύμα των κρατικών ενισχύσεων αν τηρούνται οι κανόνες ανταγωνισμού. Υπό αυτή την έννοια σχετικά με την εξειδίκευση που κάνουμε θα ήθελα καταρχήν να αναφέρω ότι στη εξειδίκευση είναι καλό να αναφέρεται οτιδήποτε εξειδικεύουμε μέτρο ότι με την επιφύλαξη τήρησης των κανόνων του ανταγωνισμού και όταν κάνουμε τα κριτήρια για τις υποδομές υπάρχει ένα κριτήριο συμβατότητας που λέει συμβατότητα με τις κρατικές ενισχύσεις ναι όχι, αυτό πρέπει να είναι πάντοτε ναι. Αν είναι όχι, έχουμε ένα ζήτημα. Δεν μπορούμε να συνεχίσουμε. Άρα συμβατότητα με τις κρατικές ενισχύσεις πάντοτε ναι και τώρα από κάτω αναφέρουμε αν δεν είναι κρατική ενίσχυση και αιτιολογούμε γιατί δεν είναι κρατική ενίσχυση ή αν είναι κρατική ενίσχυση γιατί είναι συμβιβάσιμη κρατική ενίσχυση με βάση κάποιο καθεστώς ενίσχυσης ο 651 η ΓΟΣ ή οτιδήποτε άλλο. Απλά αυτό για την εξειδίκευση και τα μέτρα είναι καλό να γραφτούν. Τον Ιούλιο του 2016 αυτό το χρόνο εκδόθηκε μια Υπουργική Απόφαση υπό τη μορφή εγκυκλίου που μιλάει για τη δική μας υπηρεσία την ειδική υπηρεσία κρατικών ενισχύσεων που δημιουργήθηκε με το νόμο του νέου ΕΣΠΑ τον 4314 που ο μόνος λόγος που ιδρύθηκε αυτή η υπηρεσία είναι για να προστατεύσει την ίδια τη Χώρα καθώς εφόσον δίνουμε ενισχύσεις πια όχι σε επιχειρήσεις αλλά και σε υποδομές πρωτότερα να πρέπει να κοιτάμε την έννοια του ανταγωνισμού κατά πόσο είμαστε συμβατοί με τις κρατικές ενισχύσεις καθώς όπως ξέρετε όταν αυτό δεν τηρείται η επίπτωση είναι άμεση, κρίνεται ως παράνομη κρατική ενίσχυση και έχουμε ανάκληση όλου του ποσού εντόκως. Σε αυτό η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είναι ανένδοτη και αμείλικτη. Άρα σε αυτήν την εγκύκλιο που έχει δοθεί και σε εσάς θα θέλαμε να επισημάνουμε ότι είναι καλό σε οτιδήποτε κάνετε – όπως λέει μέσα η εγκύκλιος- να λαμβάνουμε γνώση για να μπορούμε να σας βοηθήσουμε κιόλας με ποιο τρόπο να αμνηστεύσουμε, να το πω έτσι στα καθαρά Ελληνικά – την κρατική ενίσχυση, εφόσον μπορούμε να την αμνηστεύσουμε ή τι πρέπει να κάνουμε. Και μια μικρή παρένθεση για αυτά που είπατε κ. Πρόεδρε της Επιτροπής σχετικά με το βιοτεχνολογικό πάρκο που ρωτήσατε και τον κ. Χατζηπαραδείση και τα λοιπά και εκεί μπαίνει η έννοια της κρατικής ενίσχυσης υπό ποια μορφή, υπό την μορφή ότι ο φορέας που διαχειρίζεται ένα τέτοιο βιοτεχνικό πάρκο ή βιοτεχνική βιομηχανική περιοχή πρέπει να εξετάζεται κάτω από την έννοια των κρατικών ενισχύσεων και επειδή πολλές φορές αυτός ο φορέας συμμετέχει μέσα το Κράτος, άρα είναι μεγάλη επιχείρηση, αρχίζουμε και έχουμε προβλήματα αν πάμε να το χρηματοδοτήσουμε στο θεματικό στόχο 3 που είναι για μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Έχουμε κάνει ένα ιδιαίτερο ερώτημα κατά πόσο ο φορέας που διαχειρίζεται μια περιοχή μπορεί να είναι μεγάλος και να πάρει χρήματα από το θεματικό στόχο 3 που αναφέρει ότι αναφέρει και έχουμε πάρει μια απάντηση που μάλλον είναι ευνοϊκή αλλά αναφέρει και άλλη εξειδίκευση καθώς πρέπει μεταγενέστερα να εξασφαλίζεται ότι μέσα σε αυτό το βιοτεχνικό πάρκο δημιουργούνται οι συνέργειες που απαιτούνται για την καινοτομία και τα λοιπά και τα λοιπά.

Περιφερειάρχης Πελοποννήσου κ. Πέτρος Τατούλης: Να ρωτήσω κάτι για τις θερμοκοιτίδες νεανικής επιχειρηματικότητας.

κ. Κλεάνθης Ροκίδης : Δυστυχώς είναι και αυτό κρατική ενίσχυση δεν αμνηστεύεται. Εκτός αν μιλάμε για cluster καινοτομίας το οποίο είναι κάτι διαφορετικό από τις θερμοκοιτίδες. Το αν η θερμοκοιτίδα μπορούμε να τη δημιουργήσουμε έτσι ώστε να εμπίπτει στον 651τον απαλλακτικό κανονισμό τον όρο τον ορισμό για cluster καινοτομίας οπότε να μπορούμε να συνταχθούμε με τον όρο cluster καινοτομίας, τότε μπορούμε να κάνουμε τι θερμοκοιτίδες, αλλά πρέπει να συνταχθούμε με αυτά που λέει ο ορισμός για τα cluster καινοτομίας.

κ. Ψαράκης: Ευχαριστώ πολύ για την παρέμβαση. Νομίζω ότι όπως και στα απορρίμματα έχουμε συνεργαστεί ακριβώς για τη διαχείριση. Κ. Χατζηπαραδείση βεβαίως.

κ. Χατζηπαραδείσης Αστέριος: Απλά αν θέλατε να μας στείλετε τη μελέτη αυτή η οποία ολοκληρώνεται να βλέπαμε και εμείς δυνατότητες συνεργειών με τον υπάρχοντα ερευνητικό τεχνολογικό καινοτομικό ιστό της Χώρας ώστε να είναι κάτι το οποίο να μπορεί να συνεργαστεί και με άλλους τέτοιους φορείς και να τύχει και άλλων χρηματοδοτήσεων όπως παραδείγματος χάριν είναι το πρόγραμμα horizon20-20. Εάν δεν έχετε αντίρρηση να στέλνετε τη μελέτη και σας λέμε την άποψή μας.

Περιφερειάρχης Πελοποννήσου κ. Πέτρος Τατούλης: Θα κάνουμε και μια ιδιαίτερη συνάντηση για να ανταλλάξουμε απόψεις.

κ. Χατζηπαραδείσης Αστέριος: Αφού δούμε τη μελέτη πολύ ευχαρίστως.

κ. Ψαράκης Αντώνης: Να προχωρήσουμε τώρα και στην ολοκλήρωση του πρώτου μέρους να παρουσιάσω την ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη την οποία συζητήσαμε νωρίτερα και με τα τρία εργαλεία αυτής. Με βάση τα κείμενα του προγράμματός μας και ως προς την ολοκληρωμένη προσέγγιση στη χωρική ανάπτυξη έχουμε ήδη εφαρμόσει και τα τρία εργαλεία στο πρόγραμμα βιώσιμη αστική – ΤΑΠΤΟΚ και ολοκληρωμένες χωρικές και για την εξειδίκευση της στρατηγικής ακριβώς της χωρικής ανάπτυξης αναθέσαμε σχετικές μελέτες οι οποίες προσέγγισαν και τα τρία εργαλεία και έχουμε καταλήξει πλέον σε οδηγούς και κριτήρια αξιολόγησης και επιλογής των αντίστοιχων στρατηγικών και σχεδίων δράσης τα οποία εγκρίνουμε και στη σημερινή συνεδρίαση. Λαμβάνοντας λοιπόν υπόψη τις κατευθύνσεις και τις παρεμβάσεις σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο και ερχόμενοι να εξειδικεύσουμε σε επίπεδο Περιφέρειας ο προσδιορισμός και η εξειδίκευση αυτής της στρατηγικής αναφέρεται σε τρία επίπεδα. Το πρώτο επίπεδο αφορά στον ενδεικτικό προσδιορισμό των περιοχών της Περιφέρειας για τις οποίες θα σχεδιαστούν και θα υλοποιηθούν οι παρεμβάσεις ΤΑΠΤΟΚ ενώ προσδιορίστηκαν συγκεκριμένες περιοχές για τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη και για τις ολοκληρωμένες χωρικές επενδύσεις. Το δεύτερο επίπεδο αφορά στον προσδιορισμό της κατάλληλης στρατηγικής στις περιοχές αυτές επίσης ανάλογα με το είδος του εργαλείου ΒΑΑ -ΤΑΠΤΟΚ ή όχι. Και το τρίτο επίπεδο αναφέρεται στο σύστημα διακυβέρνησης και διαχείρισης διότι ισχύουν διαφορετικές προϋποθέσεις και απαιτήσεις για το κάθε εργαλείο. Ξεκινώντας μια παρουσίαση για κάθε μία κατηγορία στη βιώσιμη αστική ανάπτυξη ελήφθησαν υπόψη στον καθορισμό των αστικών κέντρων τα ακόλουθα κριτήρια, οι ακόλουθες δηλαδή κατανομές: οι αστικές συγκεντρώσεις σε επίπεδο περιφερειακής ενότητας, η στασιμότητα ή και μείωση του πληθυσμού κατά την τελευταία απογραφική δεκαετία 2001-2011, η εξάρτηση της κοινωνικοοικονομικής δραστηριότητας κάθε ενότητας με τη λειτουργία κυρίως των αστικών κέντρων αυτής, η χωροθέτηση και λειτουργία των αστικών κέντρων ως πύλες εισόδου εξόδου, γιατί αυτό το κριτήριο είχε σημαντική επίδραση στον καθορισμό του Άργους Ναυπλίου ως δίπολο. Πέμπτον οι αναφορές όλων των χωροταξικών σχεδιασμών γενικών ειδικών αλλά και του περιφερειακού και οι διατιθέμενοι βεβαίως πόροι από τα δύο διαρθρωτικά ταμεία για το ΠΕΠ Πελοποννήσου και κυρίως με την αναγκαιότητα συγκέντρωσης των πόρων σε συγκεκριμένες δράσεις προκειμένου να εξασφαλίσουμε και έναν ολοκληρωμένο χαρακτήρα στις παρεμβάσεις που πρόκειται να γίνουν. Με βάση λοιπόν τα κριτήρια αυτά και την αυστηρή τους εφαρμογή στο σύνολο τα κριτήρια αυτά στα αστικά κέντρα της Περιφέρειας που προτείνονται και στα οποία έχουμε καταλήξει πλέον για την εφαρμογή του εργαλείου της ΒΑΑ είναι το αστικό κέντρο της Καλαμάτας και ως ενιαία αστική λειτουργική οντότητα οι δύο πόλεις του Άργους Ναυπλίου για τους εξής λόγους στην κάθε περίπτωση. Πρώτα για την Καλαμάτα, είναι η μεγαλύτερη πληθυσμιακά πόλη της Περιφέρειας άρα έχουμε τη μεγαλύτερη αστική συγκέντρωση- θα βλέπετε τώρα την πλήρωση κάποιων κριτηρίων που σας ανέφερα νωρίτερα- στασιμότητα του πληθυσμού μεταξύ 1 και 11, διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο όχι μόνο για την Περιφερειακή Ενότητα αλλά και για την Περιφέρεια Πελοποννήσου αλλά και για τουλάχιστον δύο από τις υπόλοιπες τέσσερις περιφερειακές ενότητες σε Αρκαδία και Λακωνία τις όμορες δηλαδή ενότητες, αποτελεί κύρια πύλη εισόδου εξόδου της Περιφέρειας τόσο με το λιμάνι της όσο και με το αεροδρόμιο. Και αναφέρεται ως κύριο αστικό κέντρο στο χωροταξικό σχεδιασμό. Αναφορικά με το δίπολο Άργους Ναυπλίου είναι τα δύο αστικά κέντρα με τα εξής ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, τα οποία χαρακτηριστικά ουσιαστικά ενοποίησαν τις δύο Πόλεις όσον αφορά τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη, ελάχιστη χιλιομετρική απόσταση μεταξύ τους, συμπληρωματικότητα και ανταγωνιστικότητα στις λειτουργίες των δύο Πόλεων. Οικιστική στην πράξη και λειτουργική ενοποίηση των δύο Πόλεων στην ελάχιστη μεταξύ τους χιλιομετρική απόσταση όπως είπα πριν. Το Ναύπλιο ως πρωτεύουσα της Περιφερειακής Ενότητας παρουσιάζει μικρή πληθυσμιακή συγκέντρωση με αυξανόμενο πληθυσμό στη δεκαετία, ενώ το Άργος το μεγαλύτερο αστικό κέντρο της Περιφερειακής Ενότητας Αργολίδας με σχεδόν διπλάσιο πληθυσμό από το Ναύπλιο είναι το μοναδικό αστικό κέντρο της Περιφέρειας που παρουσιάζει πολύ μεγάλη πληθυσμιακή μείωση. Με αυτά τα δύο ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των δύο αστικών κέντρων της Περιφερειακής Ενότητας Αργολίδας το δίπολο λοιπόν Άργους Ναυπλίου έχει την μεγαλύτερη πληθυσμιακή μείωση για την δεκαετία. Το Ναύπλιο τέλος αποτελεί κυρίως λόγω του λιμανιού του πύλη εισόδου εξόδου της Περιφέρειας τόσο με τον εθνικό αλλά και με το διεθνή χώρο. Στο δεύτερο εργαλείο στην τοπική ανάπτυξη με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων δηλαδή στο ΤΑΠΤΟΚ. Με δεδομένο εδώ ότι η διαδικασία προσδιορισμού των περιοχών εφαρμογής είναι ανταγωνιστική όπως και οι άλλες συνιστώσες αυτού του εργαλείου δηλαδή η διακυβέρνηση, οι αναπτυξιακές κατευθύνσεις και δράσεις. Η ανάπτυξη της μεθοδολογίας για τον εκ των προτέρων προσδιορισμό περιοχών ΤΑΠΤΟΚ είναι απόλυτα ενδεικτική δεν μπορεί να είναι περιοριστική αφού θα γίνει ανταγωνισμός και μπορεί να θεωρηθεί ως υπόδειγμα για την Περιφέρεια αλλά κυρίως για την κατεύθυνση της χρήσης της ομάδας κριτηρίων με τα οποία θα αξιολογηθούν και οι αντίστοιχες προτάσεις. Για την ανάπτυξη λοιπόν της μεθοδολογίας του ενδεικτικού προσδιορισμού αυτών των περιοχών, ΟΧΕ και ΤΑΠΤΟΚ, ελήφθη υπόψη τα ΤΑΠΤΟΚ του Γεωργικού Ταμείου μόνο από το πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης 2014-2020, θα λειτουργήσουν συμπληρωματικά ως προς τις περιοχές της Περιφέρειας εξασφαλίζοντας ουσιαστικά μια πλήρη γεωγραφική κάλυψη όσον αφορά την έκταση

της Περιφέρειας από όλα τα διαρθρωτικά ταμεία και ουσιαστικά αυτό στο οποίο θα προσπαθήσουμε να προχωρήσουμε είναι στη συμπληρωματικότητα των δράσεων και όχι στον ανταγωνισμό τους έτσι ώστε να μπορέσουμε να καλύψουμε τους πόρους μας σε όλες τις περιοχές της Περιφέρειας. Στο κομμάτι λοιπόν των ΤΑΠΤΟΚ και προκειμένου να προσδιοριστούν όπως είπα έστω και ενδεικτικά οι πλέον κατάλληλες περιοχές στις οποίες θα εφαρμοστεί αυτό το εργαλείο χρησιμοποιήσαμε ένα πλέγμα μετρήσιμων κριτηρίων κυρίως κοινωνικοοικονομικών σε επίπεδο Δημοτικής Ενότητας όμως σε αυτό το βάθος έπρεπε να φτάσουμε σύμφωνα με τον Καλλικράτη και σύμφωνα με τη διοικητική διαίρεση που είχε η Χώρα στο πλαίσιο του Καποδίστρια, στο επίπεδο δηλαδή των τοπικών διαμερισμάτων και τα λοιπά. Ποια κριτήρια; Απλά ενδεικτικά Φορολογούμενο Εισόδημα – Μεταβολή πληθυσμού, πληθυσμιακή ποσότητα, ποσοστό ανεργίας, τελευταίο αλλά όχι έσχατο η συνεκτικότητα της περιοχής από φυσική οικονομική και κοινωνική άποψη, καθώς και από άποψη των στόχων της στρατηγικής. Αυτό το κριτήριο τονίζω τέθηκε για να εφαρμοστεί μια ολοκληρωμένη στρατηγική ώστε να αμβλυνθούν τα μειονεκτικά χαρακτηριστικά στην περιοχή παρέμβασης και να επιτευχθούν οι αναπτυξιακοί της στόχοι. Άρα το κριτήριο της συνεκτικότητας είναι πάρα πολύ σημαντικό. Στη βάση αυτών των κριτηρίων και με δεδομένο από τη μία τα αναπτυξιακά προβλήματα των ενδεικτικών περιοχών που είχαμε και από την άλλη των εν δυνάμει διαθέσιμων πόρων από όλους τους θεματικούς στόχους του προγράμματός μας για τη χωρική ανάπτυξη ουσιαστικά προτείνεται η λειτουργία αυτού του εργαλείου σε μία περιοχή η οποία θα προκύψει από ανταγωνιστική διαδικασία. Δεν έχουμε δηλαδή εμείς κάτι άλλο να προσθέσουμε εδώ έχουμε βρει τα κριτήρια μπορεί να έχουμε αναλύσει με τη μελέτη μας όλη την Περιφέρεια αναφορικά με το ΤΑΠΤΟΚ στην ουσία θα βγει η ανταγωνιστική διαδικασία για να βρεθούν και εκείνες οι ομάδες τοπικής δράσης οι οποίες θα συμμετέχουν. Στο κομμάτι των ολοκληρωμένων χωρικών επενδύσεων πολύ σημαντική δουλειά. Σας ανέφερε και ο Περιφερειάρχης νωρίτερα το θέμα την περίπτωση της Μάνης Ανατολικής Δυτικής, δύο περιφερειακές ενότητες, δύο όμοροι δήμοι με κοινά χαρακτηριστικά, οι στόχοι λοιπόν του εργαλείου αυτού των ΟΧΕ αναφέρονται στην προώθηση επιτάχυνση της ανάπτυξης σε περιοχές με μόνιμα ή διαχρονικά συγκριτικά αναπτυξιακά μειονεκτήματα αλλά και με τα αντίστοιχα πλεονεκτήματα τα οποία τελούν σε αδράνεια. Απώτερος στόχος ήταν όπως και στα υπόλοιπα εργαλεία η άμβλυνση αυτών των ενδοπεριφερειακών χωρικών ανισοτήτων έτσι ώστε να μειώσουμε τα μειονεκτήματα τα συγκριτικά να τους μειώσουμε τη σημασία και ει δυνατόν να εξαλειφθούν, αλλά κυρίως να αξιοποιήσουμε τα υπό αδράνεια συγκριτικά πλεονεκτήματα των περιοχών αυτών. Χρησιμοποιήθηκαν πάλι κοινωνικοοικονομικά κριτήρια και στη δεύτερη παράγραφο που βλέπετε ως επιπρόσθετο κριτήριο για τις περιοχές ΟΧΕ και έχει σημασία αυτό η αναγνωρισιμότητά τους στο ευρύτερο διεθνές ή και εθνικό περιβάλλον γιατί ουσιαστικά με αυτό το κριτήριο θέλουμε να συμβάλλουμε και στην μόχλευση δηλαδή στην αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα των διατιθέμενων πόρων αλλά και σε σχέση πάντα με την εξωστρέφεια των συγκεκριμένων περιοχών και είδαμε καταρχήν ότι αυτές οι δύο περιοχές τα πληρούν. Σύμφωνα με όλα τα παραπάνω λοιπόν ως η καταλληλότερη περιοχή για εφαρμογή ΟΧΕ είναι η ενιαία περιοχή της Μάνης με τους δύο Δήμους όπως υφίστανται σήμερα στα πλαίσια του Καλλικράτη. Βεβαίως το γεγονός ότι η συγκεκριμένη ενιαία περιοχή προτείνεται ως περιοχή εφαρμογής ΟΧΕ δεν αποκλείει τη δυνατότητα να συμμετάσχει στην ανταγωνιστική διαδικασία για τη διεκδίκηση ΤΑΠΤΟΚ. Εμείς το γεγονός ότι την έχουμε διακρίνει ως μια περιοχή δυνητικής εφαρμογής των ΟΧΕ δεν σημαίνει ότι αυτό στερεί τη δυνατότητα συμμετοχής στην ανταγωνιστική διαδικασία των ΤΑΠΤΟΚ- ως υπόδειγμα αναφέρεται βεβαίως- και στη συγκεκριμένη περιοχή επαναλαμβάνουμε ότι εφόσον δεν εγκριθεί από το ΤΑΠΤΟΚ είναι ένα υπόδειγμα για το εργαλείο των ΟΧΕ με βάση τα πλεονεκτήματα τα οποία παρουσιάζει. Για τους ενδιαμέσους φορείς τώρα σε κάθε εργαλείο για τη βιώσιμη αστική φορέας στρατηγικής είναι όπως γνωρίζουμε οι αντίστοιχες αστικές αρχές όπου μεμονωμένα ο Δήμος Καλαμάτας για τη μία περίπτωση και η σύμπραξη μέσω προγραμματικής των δύο αστικών αρχών Ναυπλίου και Άργους από την άλλη με την εμπλοκή και το βαθμό εμπλοκής τους στην αξιολόγηση και επιλογή των πράξεων της στρατηγικής της ΒΑΑ οι οποίες θα καθοριστούν μετά την αξιολόγηση από την υπηρεσία μας της ικανότητάς τους σύμφωνα με τα οριζόμενα κριτήρια για την αξιολόγηση και με βάση αυτά θα δούμε εφόσον πληρούνται αν θα χρηστούν ενδιαμέσοι φορείς των στρατηγικών και στη συνέχεια θα διαβουλευτούμε για τα περαιτέρω για την εφαρμογή του οδηγού και των κριτηρίων. Στο κομμάτι του ΤΑΠΤΟΚ για τους ενδιαμέσους φορείς ούτως ή άλλως όπως προβλέπεται εδώ θα είναι η αντίστοιχη ομάδα τοπικής δράσης. Στον ενδιαμέσο φορέα πρόκειται κατόπιν θετικής αξιολόγησης της ικανότητάς του να γίνει εκχώρηση των αρμοδιοτήτων αυτή είναι η σημερινή μας πρόθεση αλλά μόνο κατόπιν θετικής αξιολόγησης με βάση τη στρατηγική του ΤΑΠΤΟΚ και με βάση όλων των δεδομένων των οποίων σας έχουμε επισυνάψει στο φάκελο και τα οποία συνάδουν και με το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου. Στο κομμάτι των ΟΧΕ φορέας στρατηγικής προτείνεται η Περιφέρεια Πελοποννήσου η οποία όμως σε κάθε περίπτωση θα έχει αποδεδειγμένη στενή συνεργασία με τους φορείς των αντίστοιχων Περιφερειακών ενοτήτων και κυρίως με τις αντίστοιχες Δημοτικές Αρχές αλλά όπως επιβάλλει και το συγκεκριμένο εργαλείο με τους τοπικούς φορείς εκπροσώπησης της παραγωγικής τάξης και του κοινωνικού γίνεσθαι στους δύο Δήμους. Θυμίζω ότι έχουμε πόρους και

από το ΕΤΠΑ και από το ΕΚΤ άρα και το κοινωνικό γίνεσθαι ενδιαφέρει και η παραγωγική τάξη και ο θεματικός στόχος 3. Έτσι θα εξασφαλίζεται η εκπλήρωση των κριτηρίων τα οποία είναι ιδιαίτερα σημαντικά για το σχεδιασμό και την υλοποίησή τους. Συνεπώς οι τοπικοί φορείς συμμετέχουν ανάμεσα στην επιλογή έργων πράξεων του σχεδίου δράσης με τη συμμετοχή τους βάσει του οδηγού και των κριτηρίων και επιλέγονται επομένως με συγκεκριμένη μεθοδολογία ιεράρχηση και προσδιορισμού οι πράξεις οι οποίες θα ενταχθούν στη συνέχεια. Όσον αφορά φορέα διαχείρισης της στρατηγικής εξ' ορισμού θα ακολουθήσουμε τα λεγόμενα του Γενικού Κανονισμού και θα είναι η διαχειριστική αρχή η οποία ούτως ή άλλως έχει και την απόλυτη ευθύνη διαχείρισης του επιχειρησιακού προγράμματος. Τέλος για το χρηματοδοτικό πλαίσιο το οποίο ενδιαφέρει και τους επισυναπτόμενους πίνακες τους οποίους έχω βάλει με έντονη γραμματοσειρά για το πλαίσιο της βιώσιμης αστικής 2,5 εκατομμύρια από τον άξονα προτεραιότητας 1, 5,250 από τον 2 Α και 9,875 από τον άξονα προτεραιότητας 3, σύνολο λοιπόν του πλαισίου του εργαλείου αυτού τα 17,6 εκατομμύρια. Στο αντίστοιχο θέμα με την ανάπτυξη πρωτοβουλιών τοπικών κοινοτήτων έχουμε 2.5 εκατομμύρια από τον άξονα προτεραιότητας 1, 6,25 από το 2 Α και 2,5 από το 2Β, 5,8 από τον 3 και 1,8 από τον 4. Βλέπετε σε όλους τους πίνακες και τις συμμετοχές των δύο ταμείων και 19 εκατομμύρια συνολικά το χρηματοδοτικό πλαίσιο για το ΤΑΠΤΟΚ. Στην περίπτωση των ΟΧΕ πάλι βλέπετε και τη συμμετοχή των δύο ταμείων και των τεσσάρων αξόνων προτεραιότητας με 2,5, 2,12, 3,4 και 2,5 εκατομμύρια για 1-2 Α, 3 και 4 αντίστοιχα και σύνολο χρηματοδότησης τα 10 εκατομμύρια 550 χιλιάδες ευρώ. Συνολικά για το εργαλείο της χωρικής ανάπτυξης και στον πίνακα αυτό παρουσιάζεται και ανά διαρθρωτικό ταμείο και ο τρόπος υλοποίησης και ο κωδικός επενδυτικής προτεραιότητας και η δημόσια δαπάνη αντίστοιχα για κάθε διαρθρωτικό ταμείο στη συνεισφορά του. Έχουμε για σύνολο ολοκληρωμένων λοιπών δράσεων χωρικής ανάπτυξης προϋπολογίσει στην παρούσα φάση 47 εκατομμύρια 175 χιλιάδες ευρώ που είναι επαναλαμβάνω το άθροισμα των τριών εργαλείων. Πάνω σε αυτό θέλουμε σε κάθε περίπτωση θα συνεχίσουμε μάλλον σε κάθε περίπτωση τη διαβούλευση που έχουμε ξεκινήσει με τους φορείς, με τους Δήμους για τις δύο περιπτώσεις και με τις ομάδες τοπικής δράσης και οπωσδήποτε οι συναντήσεις και τα κείμενα παρέχονται πολλά από αυτά σήμερα στη σημερινή συνεδρίαση, πολλά άλλα που θα ακολουθήσουν θα αναρτώνται και στην ιστοσελίδα μας και θα κοινοποιούνται στις υπηρεσίες και βεβαίως έχουμε πάλι το θέμα των κρατικών ενισχύσεων εδώ μια που το έχουμε ήδη κουβεντιάσει αφού θα υπάρχει και ο θεματικός στόχος 3. Άρα από κοινού πρέπει να αντιμετωπίσουμε τα θέματα τα οποία ακούστηκαν και νωρίτερα. Ευχαριστώ πολύ και είμαστε και στη διάθεσή σας αν υπάρχουν ερωτήσεις.

κ. Καφαντάρης Δημήτριος: Καταρχήν να σε ευχαριστήσουμε για την παρουσίαση η οποία ήταν πάρα πολύ αναλυτική. Έχω να κάνω κάποιες επισημάνσεις όσον αφορά την εισήγηση με τα τρία βασικά προγράμματα τα οποία παρουσιάστηκαν το βιώσιμη ανάπτυξη, τα ΤΑΠΤΟΚ και τα ΟΧΕ. Και βάσει των ποσών που κατανέμονται στην πρόσκληση στα τρία αυτά προγράμματα. Θέλω να πω ότι τα 19 εκατομμύρια περίπου που έχουν υπολογιστεί για τα ΤΑΠΤΟΚ ουσιαστικά είναι για 26 δήμους της Πελοποννήσου σε μια Περιφέρεια καθαρά αγροτική, καθαρά αγροτική Περιφέρεια. Όταν το «ΜΠΑΛΤΑΤΖΗΣ» την προηγούμενη περίοδο έδωσε πολλαπλάσια εκατομμύρια. Θεωρώ ότι υπάρχει ένα θέμα εδώ και στο κομμάτι της βιώσιμης ανάπτυξης των τριών Πόλεων Άργος Ναύπλιο και Καλαμάτα που πληρούν τα κριτήρια για να ενταχθούν στο πρόγραμμα αυτό είναι 17 εκατομμύρια. Και βλέπουμε και τα ΟΧΕ δηλαδή των δύο Δήμων της Μάνης στοχευμένα πάρα πολύ σωστά από 10 εκατομμύρια ευρώ. Θεωρώ λοιπόν ή ότι θα πρέπει να εξαιρεθούν από τα ΤΑΠΤΟΚ οι άλλοι Δήμοι, διότι δεν μπορεί αναλογικά σε μια Περιφέρεια η οποία έχει 26 Δήμους και οι πιο πολύ είναι αγροτικοί, είναι leader και ΜΠΑΛΤΑΤΖΗΣ μαζί σε ένα πρόγραμμα ΤΑΠΤΟΚ. Το καινούργιο είναι ελάχιστο το ποσό για να μπορέσει να υπάρξει παραγωγική ανάπτυξη πιστεύω βάσει της εμπειρίας μου από το προηγούμενο ΕΣΠΑ. Αν έχει αξιολογηθεί και έχει έρθει κάποια απάντηση θέλω να την ακούσω με μεγάλη μου χαρά αλλά αντιστοιχούν σε κάθε νομό αν πάνε αναλογικά 4 εκατομμύρια ευρώ για τα ΤΑΠΤΟΚ, κάθε Νομός έχει 6 Δήμους αντιλαμβάνεστε όταν μόνο από το ΜΠΑΛΤΑΤΖΗΣ έχουν ήδη απορροφηθεί εκατομμύρια πολλαπλάσια του προηγούμενου ΕΣΠΑ, θεωρώ ότι οι αγροτικές υποδομές είναι πάρα πολύ πίσω και χρειάζεται ενίσχυση στο κομμάτι αυτό και όχι μόνο οι βιώσιμες πόλεις διότι δεν έχουμε μόνο τις μεγαλουπόλεις έχουμε και τις επαρχίες. Δεν μπορεί λοιπόν η Καλαμάτα που έχει τα κριτήρια και το Άργος και το Ναύπλιο να είναι στα 17 εκατομμύρια της βιώσιμης ανάπτυξης και να έχουν συμμετοχή στα 19 εκατομμύρια τα οποία είναι τα ΤΑΠΤΟΚ για την Πελοπόννησο. Και φυσικά οι ΟΧΕ που είναι οι δύο στοχευμένοι Δήμοι της Μάνης. Αυτή είναι μία εξέλιξη σε αυτό εδώ το πλαίσιο πως αυτό βγήκε να γίνει κατανοητό γιατί μεταφέρω και την αγωνία της Αυτοδιοίκησης πρώτου Βαθμού και θεωρώ ότι πρέπει να ενισχυθούν αυτά τα ποσά.

Περιφερειάρχης Πελοποννήσου κ. Τατούλης Πέτρος: Να μην μπερδευόμαστε γιατί μπερδευόμαστε. Αυτό είναι ένα επιπλέον συμπληρωματικό πρόγραμμα, το οποίο έχει να απαντήσει στις χωρικές πολιτικές του συνόλου της Περιφέρειας. Προβλέπονται δύο ΒΑΑ που έχουν τις συγκεκριμένες προδιαγραφές. Προβλέπεται ένα ανταγωνιστικό πρόγραμμα το ΤΑΠΤΟΚ – που δεν μπορείς να πεις ποιος θα το πάρει- όποιος παρουσιάσει την καλύτερη πρόταση και

αξιολογηθεί ως η καλύτερη. Και προβλέπεται τουλάχιστον σε αυτό το στάδιο της εξειδίκευσης μια ΟΧΕ ή δύο ΟΧΕ. Οι υπόλοιπες περιοχές, επειδή έχει γίνει με συγκεκριμένο σχεδιασμό, και να κάνω και ένα σχόλιο με το ΜΠΑΛΤΑΤΖΗΣ – το ζήσατε το ΜΠΑΛΤΑΤΖΗΣ- μια τραγωδία ήταν, ένα δράμα ήταν το ΜΠΑΛΤΑΤΖΗΣ, πόσες εκκρεμότητες σας άφησαν πίσω, πόσα προβλήματα νομικής φύσεως άφησε πίσω, πόσα έργα δεν υλοποιήθηκαν. Αλλά το πρόβλημα δεν είναι εκεί. Οι υπόλοιπες περιοχές μπαίνουν μέσα στα leader, καλύπτεται όλη η Περιφέρεια. Δεν υπάρχει κομμάτι της Περιφέρειας με το σχεδιασμό που έχουμε κάνει που να μην έχει δυνατότητα να καλύψει ανάγκες χωρικής αναγκαιότητας.

κ. Καφαντάρης Δημήτριος: Δηλαδή ήδη η κατανομή και στο κομμάτι αυτό έχει τα ποσά που ήδη αναφέρθηκαν από τον κ. Ψαράκη είναι ακριβώς αυτά ή είναι και άλλα επιπλέον;

Περιφερειάρχης Πελοποννήσου κ. Τατούλης Πέτρος: Υπάρχει το Αγροτικής Ανάπτυξης που έχει εκχωρηθεί σε εμάς. Εμείς κάνουμε ένα σύνολο σχεδιασμών ένα συνολικό σχεδιασμό, για πρώτη φορά δεν σχεδιάζουμε για τον Τατούλη και τον Καφαντάρη. Σχεδιάζουμε για το σύνολο της Περιφέρειας. Βρίσκοντας συμπληρωματικότητα ανάλογα με τα προγράμματα που έχουμε στη διάθεσή μας. Αυτό κάνουμε. Δεν υπάρχει περιοχή της Πελοποννήσου που δεν θα καλυφθεί από κάποιο αντίστοιχο πρόγραμμα.

κ. Καφαντάρης Δημήτριος: Κ. Περιφερειάρχα συγνώμη επανέρχομαι πάλι. Τα ποσά τα οποία αναγράφονται εδώ σε αυτό το πρόγραμμα είναι συγκεκριμένα. Γράφει για τις τρεις πόλεις η βιώσιμη ανάπτυξη 17 εκατομμύρια ευρώ, για όλη την Πελοπόννησο, φυσικά με ανταγωνιστικά σχέδια, όπως αναφέρεται πολύ ορθά 19 εκατομμύρια ευρώ και για τα ΟΧΕ που είναι από ότι ξέρω η Μάνη και καλώς είναι 10 εκατομμύρια ευρώ. Άρα τα ποσά αυτά είναι ή είναι και άλλα επιπλέον ακόμα; Να γίνει κατανοητό. Συγχωρήστε με αλλά δεν το καταλαβαίνω.

Περιφερειάρχης Πελοποννήσου κ. Τατούλης Πέτρος: Τα ποσά είναι αυτά. Από το ΠΕΠ. Το υπόλοιπο, οι υπόλοιπες προβλέψεις είναι από το Αγροτικό Ταμείο, αλλά εμείς δεν το κάναμε επειδή έτσι μας ήρθε, κάναμε μια μελέτη την οποία αξιολογήσαμε και λειτουργούν στη βάση ενός σχεδίου, ενός σχεδίου. Τα δύο ΒΑΑ είχαν τα κριτήρια τα ανέλυσε προηγούμενα ο κ. Ψαράκης. Το ΤΑΠΤΟΚ είναι ανταγωνιστικό. Πιθανών εσείς..εσείς ο οποιοσδήποτε να έχει πιο καλή πρόταση από αυτό που λέμε εμείς ως υπόδειγμα. Γιατί και το υπόδειγμα που το κάναμε προκύπτει μέσα από μελέτη, δεν το κάναμε επειδή μας ήρθε. Το ίδιο είναι και με τις ΟΧΕ.

κ. Καφαντάρης Δημήτριος: Δεν μπορούν να εξαιρεθούν οι Πόλεις από τα ΤΑΠΤΟΚ, οι τρεις ;

Περιφερειάρχης Πελοποννήσου κ. Τατούλης Πέτρος: Δημήτρη, είναι μια κουβέντα που την είχαμε κάνει και για το προηγούμενο πρόγραμμα στις προβλέψεις των χωρικών των αναπλάσεων και των χωρικών σχεδίων. Δεν μπορεί να γίνει αυτό το πράγμα γιατί κάθε τι αξιολογείται στο βαθμό και στο όλο τον οποίο διαδραματίζει. Εδώ έχουν μπει εννέα κριτήρια για να βρούμε ποιες είναι οι ΒΑΑ. Το Άργος και το Ναύπλιο δεν θα έμπαινε αν δεν κάναμε αυτή τη σύλληψη που μας δίνει μόνον και μόνον η οικιστική κατανομή τους. Οι δύο Πόλεις έχουν ενωθεί. Για αυτό το λόγο λοιπόν.

κ. Καφαντάρης Δημήτριος: Δεν ανταγωνίζομαι καμία Πόλη. Καλώς πήρανε. Και η εξήγηση είναι πολύ ορθή και καλώς το κάνατε. Δεν είναι το πρόβλημα μου αν είναι το Άργος, το Ναύπλιο ή η Καλαμάτα. Προς Θεού. Να μην υπάρχει παρεξήγηση απλά να θυμίσω ότι στο προηγούμενο ΕΣΠΑ οι έδρες των νομών πήρανε πολλά εκατομμύρια ευρώ για τις αναπλάσεις των δομών τους και εξαιρέθηκε όλη η επαρχία. Ξέρετε πολύ καλά ότι το προηγούμενο ΕΣΠΑ έκλεισε με Πόλεις να παίρνουν 10-15 εκατομμύρια ευρώ αναπλάσεις που είναι οι έδρες των νομών και η Επαρχία δεν μπορούσε να εντάξει ούτε ένα έργο τέτοιο. Δεν υπήρχε πρόβλεψη. Άρα τα κριτήρια εμείς τα βγάζουμε. Δηλαδή αυτό είναι αποτυπωμένο. Μην κάνουμε το ίδιο λάθος πάλι. Η Επαρχία πρέπει να έχει ποιότητα ζωής. Το λέω γιατί θα πρέπει να ενισχυθούν τα ΤΑΠΤΟΚ, είναι σημαντικό πρόγραμμα, το είχε σχεδιάσει πολύ σωστά με τα κριτήρια, απλά θέλει ενίσχυση. Γιατί είναι πάρα πολύ μεγάλη η χωρική έκταση που απευθύνεται.

Περιφερειάρχης Πελοποννήσου κ. Τατούλης Πέτρος: Οκ. Εμείς συνεχίζουμε την κουβέντα, αντιλαμβανόμαστε όλοι μας τους προβληματισμούς που υπάρχουν. Ας προχωρήσουμε και θα δούμε στο μέλλον το πώς θα αντιμετωπίσουμε. Οι Δήμοι είχαν τη δυνατότητα στο προηγούμενο πρόγραμμα,.... που το πήρε και ο διάολος το πρόγραμμα. Το πήρε ο διάολος Δημήτρη, τώρα μην το συζητάμε για αυτό και έχω πει ότι δεν ξανακάνουμε καμία εκχώρηση, το πρόγραμμά μας θα πρέπει για να εκχωρήσει οποιοδήποτε κομμάτι του, θα πρέπει να αιτιολογηθεί η πρόταση της εκχώρησης, να είναι υλοποιήσιμη και προς το συμφέρον. Εμείς δεν ξαναεκχωρούμε στην ΕΕΤΑΑ τίποτα απολύτως.

κ. Καφαντάρης Δημήτριος: Καταρχήν θεωρώ αγαπητέ κ. Περιφερειάρχα και Πρόεδρε της Επιτροπής ότι η συνεργασία των δύο αυτών βαθμών αυτοδιοίκησης έχει αποδειχθεί άριστη, ειδικά και στην ΠΕΣΔΑ. Θεωρώ ότι η ΕΕΤΑΑ ένα εργαλείο το οποίο είναι της Αυτοδιοίκησης α' βαθμού καλώς υπάρχει και καλώς υπάρχει για τα έργα τα οποία δεν μπορεί ίσως να υποστηρίξει και λόγω φόρτου εργασίας η διαχειριστική αρχή της Περιφέρειας, θεωρώ ότι μια στήριξη πρέπει να υπάρχει και η συμφωνία με το Υπουργείο είναι για εκχώρηση. Και αυτό συζητάμε. Διότι πρέπει να υπάρχει ένα ειδικό πρόγραμμα για την πρωτοβάθμια αυτοδιοίκηση. Δεν είναι κακό να υπάρχει. Μαζί να προχωράμε σε ένα σχεδιασμό. Λάθη γίνονται. Ο Μπαλτατζής που αναφέρατε πριν δεν φταίνει οι Δήμοι για την καθυστέρηση, φταίει ο ΟΠΕΚΕΠΕ από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης. Άρα ας λύσουμε αυτά τα ζητήματα και δεν είναι η Αυτοδιοίκηση ούτε η Περιφερειακή ούτε η Δημοτική που έχει το πρόβλημα.

Περιφερειάρχης Πελοποννήσου κ. Τατούλης Πέτρος: Μόνο ένα σχόλιο. Δεν έχω πρόβλημα με την ΕΕΤΑΑ ούτε με τίποτα άλλο. Απλώς βλέποντας και αξιολογώντας το προηγούμενο πρόγραμμα και τις εκχωρήσεις που πήρε η ΕΕΤΑΑ και το αποτέλεσμα που έδωσε αντιλαμβάνεστε εσείς οι ίδιοι τα τεράστια προβλήματα που δημιουργήθηκαν. Υπήρξε αστοχία πάνω από 50%. Το λέω αυτό με την έννοια της αποτελεσματικότητας. Ας αποδείξει ότι μπορεί να σας εκπροσωπεί ως δικαιούχος γιατί έχετε ανάγκη την ΕΕΤΑΑ; αφού έχετε υπηρεσίες, αφού η Περιφέρεια διαθέτει τις υπηρεσίες της για να σας βοηθήσει γιατί να πηγαίνουμε σε έναν ενδιαμέσο φορέα. Αν έχουμε πρόβλημα, σαφέστατα και θέλουμε βοήθεια από οποιονδήποτε, αλλά σας είπα όμως ότι αξιολογώντας το προηγούμενο πρόγραμμα η ΕΕΤΑΑ είχε αστοχία πάνω από 50%.

κ. Καφαντάρης Δημήτριος: Δεν θέλω να συνεχίσω την κουβέντα. Έχω κάποιες άλλες απόψεις αλλά δεν είναι της παρούσης.

κ. Ψαράκης Αντώνης: Δύο σημεία που οφείλουμε να ξέρουμε. Το ΤΑΠΤΟΚ απαγορεύει αστικό ιστό, αστικός ιστός είναι μόνο στις βιώσιμη αστική ανάπτυξη, άρα το ΤΑΠΤΟΚ δεν περιλαμβάνει Πόλη, αστικό ιστό, για να το ξέρουμε. Και δεύτερον, ...όχι το ΤΑΠΤΟΚ που είναι ανταγωνιστικό δεν αφορά αστικό ιστό. Στις προτάσεις που θα κριθούν δεν θα είναι αστικοί ιστοί μέσα. Απλά να πούμε ότι δεν έχω επικάλυψη. Άλλο το ένα, άλλο το άλλο. Να παρακαλέσω τώρα τον εκπρόσωπο της ειδικής υπηρεσίας στρατηγικής, σχεδιασμού και αξιολόγησης να δούμε την πρόοδο κάλυψης των αιρεσιμοτήτων.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΠΡΟΟΔΟΥ ΚΑΛΥΨΗΣ ΤΩΝ ΑΙΡΕΣΙΜΟΤΗΤΩΝ

Εκπρόσωπος της ειδικής υπηρεσίας στρατηγικής, σχεδιασμού και αξιολόγησης: Θα παρουσιάσω σε αδρές γραμμές την πρόοδο των αιρεσιμοτήτων του προγράμματος του επιχειρησιακού προγράμματος της Πελοποννήσου. Είναι οι αιρεσιμότητες που αφορούν στο πρόγραμμα, προφανώς βγαίνουν από μία διαδικασία όπου στη βάση των ειδικών στόχων και των επενδυτικών προτεραιοτήτων του προγράμματος, άρα είναι σχετικές με τους ειδικούς στόχους του προγράμματος, να πούμε ότι οι αιρεσιμότητες είναι κρίσιμος παράγοντας και προϋπόθεση για να στηρίξουν τα διαρθρωτικά ταμεία το εταιρικό σύμφωνο για το πλαίσιο ανάπτυξης και πλαισιώνουν όλη τη διαδικασία της αυτοαξιολόγησης από το Κράτος Μέλος των αιρεσιμοτήτων με τις αρμόδιες υπηρεσίες του, συντονισμό αυτής της διαδικασίας έχει η ΕΑΣ και ΕΥΣΣΑ η Ειδική υπηρεσία στρατηγικής σχεδιασμού και αξιολόγησης. Οι αιρεσιμότητες χωρίζονται σε θεματικές και γενικές και κάθε αιρεσιμότητα έχει ένα δύο ή και περισσότερα κριτήρια. Κάθε κριτήριο μπορεί να αξιολογηθεί με ναι ή όχι και η αιρεσιμότητα μπορεί να αξιολογηθεί με ναι όταν όλα τα κριτήρια της αιρεσιμότητας αξιολογούνται ως ναι, εκπληρώνεται. Μερικώς όταν ορισμένα από τα κριτήρια της αιρεσιμότητας αξιολογούνται με ναι και όχι όταν κανένα κριτήριο της αιρεσιμότητας δεν εκπληρώνεται. Όσον αφορά το πρόγραμμα της Πελοποννήσου βλέπουμε ότι έχει 26, το σύνολο των αιρεσιμοτήτων είναι 26, τα κόκκινα νούμερα, τα νούμερα με κόκκινο χρώμα αφορούν την εξέλιξη την πρόοδο της εκπλήρωσης των αιρεσιμοτήτων, ενώ τα μαύρα ήταν κατά τη στιγμή έγκρισης του προγράμματος. Βλέπουμε λοιπόν ότι αξιολογούνται ως ναι 15 αιρεσιμότητες σε πέντε γενικές και δέκα θεματικές. Έχουμε 9 μερικώς εκπληρούμενες, 2 από αυτές είναι γενικές αιρεσιμότητες και 7 είναι θεματικές και έχουμε και 2 που δεν εκπληρώνονται καθόλου εκ των οποίων και οι 2 είναι θεματικές. Γρήγορα να πάμε στην αιρεσιμότητα 1.1 έχει εκπληρωθεί είναι η ύπαρξη μιας εθνικής ή περιφερειακής στρατηγικής ευφυούς εξειδίκευσης, έχει εκπληρωθεί και ο μηχανισμός παρακολούθησης έχει διαμορφωθεί. Η αιρεσιμότητα 1.2 η ύπαρξη πολυετούς σχεδίου για τον προϋπολογισμό κόστους και τον καθορισμό προτεραιοτήτων των επενδύσεων για τις ερευνητικές υποδομές έχουν εγκριθεί οι 20 υποδομές εκτάκτου εθνικού οδικού χάρτη και έχει προκηρυχθεί και ο δεύτερος κύκλος για τη χρηματοδότηση των υπόλοιπων ερευνητικών υποδομών και που θα καλύψουν την προτεραιότητα 1 Α του ΕΠΑΝΕΚ. Η

εκτιμώμενη ημερομηνία εκπλήρωσης είναι 30-11-2016. Η αιρεσιμότητα 2.1 είναι η ψηφιακή ανάπτυξη εδώ έχουμε τη δημιουργία της κεντρικής δομής συντονισμού της πολιτικής, της ψηφιακής πολιτικής και αυτή τη στιγμή επικαιροποιείται το σχέδιο της στρατηγικής για την ψηφιακή ανάπτυξη. Έχει υποβληθεί το σχέδιο δράσης στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 7-10-2016 και η εκτιμώμενη ημερομηνία υποβολής του τελικού κειμένου είναι στις 30-11-2016. Η αιρεσιμότητα 4.1 την αποδοτικότητα της χρήσης ενέργειας εδώ έχουμε την εκπόνηση τριών εκθέσεων για μονοκατοικίες, πολυκατοικίες και γραφεία. Έχει ολοκληρωθεί η έκθεση για τις μονοκατοικίες και μέχρι τέλος Νοεμβρίου θα παραληφθούν και οι άλλες δύο, οι οποίες αποτελούν και οι τρεις μαζί τις προϋποθέσεις για την τροποποίηση του Κ.Εν.Α.Κ. Η αιρεσιμότητα 6.1 τομέας υδατικών πόρων εδώ έχει διαμορφωθεί η ΚΥΑ όσον αφορά το κριτήριο της τιμολογιακής πολιτικής για το νερό. Έχει ολοκληρωθεί η διαβούλευση επί του σχεδίου της ΚΥΑ και αναμένεται η υπογραφή της. Όσον αφορά το κριτήριο των σχεδίων διαχείρισης λεκανών απορροής ποταμού, εδώ έχουμε την έγκριση από την Εθνική Επιτροπή Υδάτων 14 σχεδίων διαχείρισης λεκανών απορροής. Την άρση της αυτοδέσμευσης για τρία περιφερειακά προγράμματα της Κρήτης, του Βορείου και Νοτίου Αιγαίου και η εκπλήρωση θα απαιτήσει και το έργο της αυτεπιστασίας της ειδικής γραμματείας υδάτων. Η αιρεσιμότητα 6.2 ο τομέας των αποβλήτων ο ΕΣΔΑ είναι σε ισχύ, έχουμε υστέρηση όσον αφορά την έγκριση των ΠΕΣΔΑ, έχουν υποβληθεί όμως οι 13 φάκελοι ΠΕΣΔΑ και έχουμε υπογραφή τριών ΚΥΑ που αφορά τους ΠΕΣΔΑ Ηπείρου, Θεσσαλίας και Κρήτης. Το δεύτερο κριτήριο σύμφωνα με τα σχέδια δράσης, η συμφωνία με τα σχέδια δράσης εκπληρώνεται και η εκπλήρωση του τρίτου κριτηρίου ακολουθεί την έγκριση του πρώτου κριτηρίου όπου η προβλεπόμενη ημερομηνία είναι 30-11-2016. Η αιρεσιμότητα 7 είναι για τις μεταφορές και η 7.3 για τους λοιπούς τρόπους. Εδώ έχουμε την έγκριση του ΣΠΕΜ, έχει εγκριθεί επίσης η μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων, έχουν ολοκληρωθεί οι διαδικασίες για τα μέτρα που εξασφαλίζουν την ικανότητα των δικαιούχων και των ενδιάμεσων φορέων να παράγουν μια σειρά έργων και οι αρμόδιες υπηρεσίες έχουν ολοκληρώσει την αυτοαξιολόγηση και αναμένεται η απάντηση των υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. 8.5 προσαρμογή των εργαζομένων των επιχειρήσεων και επιχειρηματιών στη συναλλαγή. Έχει ολοκληρωθεί το σχέδιο δράσης από τη Διεύθυνση Απασχόλησης για την αντιμετώπιση των περιπτώσεων της αλλαγής και της αναδιάρθρωσης. Το κείμενο είναι σε άτυπη διαβούλευση με την Ε.Ε., έχουν υποβληθεί σχόλια από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και οι υπηρεσίες επεξεργάζονται τα σχόλια της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η αιρεσιμότητα 9.1 για το εθνικό στρατηγικό σχέδιο πολιτικής για τη μείωση της φτώχειας έχει εκπληρωθεί την προσπερνάω, 9.2 έχει εκπληρωθεί, 9.3 για το εθνικό στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την υγεία. Εδώ έχει οριστικοποιηθεί η στρατηγική για την πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας. Αναμένεται η ανάρτησή της στην FFC. Έχει συσταθεί και η διεύθυνση στρατηγικού σχεδιασμού, αναμένεται η οριστικοποίηση και η ανάρτησή του στην FFC. 10.1 έχει εκπληρωθεί, την προσπερνάω. 10.2 επίσης. Και η 14. Και πάμε στις γενικές αιρεσιμότητες όπου η γενική αιρεσιμότητα 4 που αφορά τις δημόσιες συμβάσεις έχει ψηφιστεί το νομοθετικό πλαίσιο, έχουν ολοκληρωθεί οι δράσεις του action plan που αφορά τις ρυθμίσεις για την εξασφάλιση της διοικητικής ικανότητας και ολοκληρώνονται οι ρυθμίσεις για τις διαφανείς διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων. Η προβλεπόμενη ημερομηνία η 31-12^{ου} -2016. Και η αιρεσιμότητα 7 για τα στατιστικά συστήματα εδώ έχει συσταθεί η ομάδα εργασίας στην ΕΑΣ έχει καταρτισθεί το κείμενο με τίτλο ενιαίο σύστημα παρακολούθησης δεικτών ΕΣΠΑ 2014-2020 που καλύπτει όλα τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014-2020, υπεγράφη μνημόνιο συνεργασίας με την ΕΛΣΤΑΤ αρχές του 2016, διαμορφώθηκε το δελτίο ταυτότητας δείκτη και έχει αποσταλεί στην ΕΥΥΣΑΑ. Έχουν υλοποιηθεί 10 από τις 18 ενέργειες που αφορούν το σχέδιο δράσης της συγκεκριμένης αιρεσιμότητας και θεωρούμε ότι είναι κρίσιμα σημεία η ενσωμάτωση των επενδύσεων που αφορούν τους δείκτες, τα έντυπα του συστήματος του ΣΔΕ και του ΟΠΣ, καθώς επίσης και η εισαγωγή του δελτίου ταυτότητας δείκτη στο ΟΠΣ. Στο σημείο αυτό μπορεί να προσθέσει και κάποια πράγματα η συνάδελφος από την ΕΥΣΕΚΤ όσον αφορά την αιρεσιμότητα 7. Ευχαριστώ.

κ. Μαίρη Ζαμπέλη: Καλησπέρα και από μένα από την ΕΥΣΕΚΤ. Σε συνέχεια των όσων είπε ο συνάδελφος για την εκπλήρωση της αιρεσιμότητας 7, δύο πράγματα θα ήθελα να πω ότι η ΕΥΣΕΚΤ έχει στείλει μια αναλυτική πρόταση με σκοπό τη διόρθωση και την ομογενοποίηση των δεικτών του ΕΚΤ στα περιφερειακά επιχειρησιακά προγράμματα. Τις επόμενες ημέρες πρόκειται να ξεκινήσει μια συνεργασία των διαχειριστικών αρχών του ΠΕΠ με τις συναρμόδιες υπηρεσίες της ΕΑΣ προκειμένου να αποφασιστούν πλέον οι απαιτούμενες αλλαγές που πρέπει να γίνουν στους δείκτες και να κατατεθούν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Παράλληλα μια ακόμη ενέργεια της αιρεσιμότητας 7 είναι η προστασία των προσωπικών δεδομένων στην παρακολούθηση των δεικτών του ΕΚΤ. Στο πλαίσιο αυτό η ΕΥΣΕΚΤ συνεργάζεται και με την ΕΥΘΥ και με την αρχή της προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και το καλοκαίρι είχαμε νομοθετικές ρυθμίσεις που περιλαμβάνονται στο άρθρο 54 Α του νόμου 4403, σύμφωνα με τις οποίες πλέον δεν απαιτούνται οι διαδικασίες γνωστοποίησης και αδειοδότησης από την κάθε μία υπηρεσία ή φορέα ξεχωριστά. Η αρχή προστασίας πρόκειται να εκδώσει μία μόνο άδεια για το Υπουργείο Οικονομίας ο οποίος θα είναι ο υπεύθυνος επεξεργασίας των

δεδομένων και επίσης δεν απαιτείται σύμφωνα με τις ρυθμίσεις αυτές η συγκατάθεση των υποκειμένων για να συμπληρώνονται υποχρεωτικά στο σύστημα παρακολούθησης όλα εκείνα τα δεδομένα που ζητούνται συμπεριλαμβανομένων και των ευαίσθητων και να τυγχάνουν επεξεργασίας με σκοπούς τόσο της παρακολούθησης όσο και της αξιολόγησης. Αυτό βέβαια πρέπει να πούμε ότι δεν αναιρεί την υποχρέωση που έχουμε στις προσκλήσεις να αναγράφεται η παράγραφος για τα δικαιώματα των ωφελουμένων όσον αφορά την ενημέρωση, την πρόσβαση και τα λοιπά. Μέσα στον Νοέμβριο η ΕΥΣΕΚΤ θα πραγματοποιήσει ένα σεμινάριο για τα θέματα των δεικτών στο οποίο θα προσκληθεί και η αρχή προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα προκειμένου όλες οι αρμόδιες υπηρεσίες να ενημερωθούν και να γνωρίζουν ποιες είναι οι υποχρεώσεις τους σύμφωνα με αυτά τα θέματα και όπως τα ορίζει ο νόμος. Ευχαριστώ πολύ.

κ. Ψαράκης Αντώνης: Να προχωρήσουμε στο επόμενο θέμα με την παρουσίαση της κ. Λαμπροπούλου σχετικά με την έγκριση του σχεδίου αξιολόγησης του επιχειρησιακού προγράμματος και τις επόμενες ενέργειες που έχουν να γίνουν πάνω σε αυτό.

κ. Λαμπροπούλου Ιωάννα: Γεια σας από μένα. Σχετικά με το σχέδιο αξιολόγησης του επιχειρησιακού προγράμματος είχε δοθεί για έγκριση στα μέλη της επιτροπής με γραπτή διαδικασία στις αρχές του χρόνου. Τώρα στο παρόν σχέδιο το οποίο σας έχει μοιραστεί και στους φακέλους έχουν ενσωματωθεί τα σχόλια των μελών της Επιτροπής. Δεν θα σας μιλήσω για τα γενικά για την αξιολόγηση. Νομίζω ότι είναι γνωστά σε όλους. Σημαντικό ρόλο στην αξιολόγηση του προγράμματος παίζουν οι επιτροπές παρακολούθησης οι οποίες και δίνουν την τελική αξιολόγηση. Σε σχέση τώρα με τις αλλαγές που σκοπεύει να επιφέρει το επιχειρησιακό πρόγραμμα στην Πελοπόννησο είναι η αύξηση της ανταγωνιστικότητας, της εξωστρέφειας και της οικονομίας, η αύξηση της ελκυστικότητας για επενδύσεις και τουρισμό, η προστασία του περιβάλλοντος. Αυτό σε συνδυασμό και με τη μείωση της φτώχειας και την ενδυνάμωση της κοινωνικής ένταξης που είναι οι στόχοι του προγράμματος καλείται να αξιολογήσει το σχέδιο αξιολόγησης του επιχειρησιακού προγράμματος. Οι προτεινόμενες αξιολογήσεις εστιάζουν στην αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα της εφαρμογής του προγράμματος, τις επιπτώσεις του στον κοινωνικό οικονομικό ιστό της Περιφέρειας και στη συνεισφορά του προγράμματος στη στρατηγική 2020. Τα στοιχεία που θα απαιτηθούν για να διενεργηθούν οι αξιολογήσεις προέρχονται από το σύστημα παρακολούθησης της υλοποίησης από έρευνες πεδίου ή από μελέτες περιπτώσεων. Και επίσης από στοιχεία εφαρμογής των οριζόντιων τομεακών πολιτικών. Τα αξιολογικά ερωτήματα του σχεδίου αξιολόγησης του επιχειρησιακού προγράμματος εστιάζουν στα κριτήρια της αποτελεσματικότητας ειδικά της αποδοτικότητας της συνάφειας και των επιπτώσεων λαμβάνοντας υπόψη τη λογική της παρέμβασης. Τα πορίσματα των αξιολογήσεων μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τη διαχειριστική αρχή για την αναθεώρηση του προγράμματος για την αλλαγή στο σχεδιασμό και στην προσθήκη νέων παρεμβάσεων στην προετοιμασία του νέου προγράμματος και γενικά στη λήψη αποφάσεων και στη χάραξη πολιτικών. Ο χρονικός ορίζοντας των αξιολογήσεων είναι εξαετής από το τέλος του 2016 έως το 2022. Προγραμματίζεται να πραγματοποιηθούν 19 αξιολογήσεις από τις οποίες είναι 10 αξιολογήσεις εφαρμογής και 9 επιπτώσεων. Από αυτές τις 19 αξιολογήσεις, οι 3 αναφέρονται στη στρατηγική επικοινωνίας, οι 16 αφορούν στην αποτίμηση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας. Όσον αφορά το χρονικό προσδιορισμό για το κάθε είδος αξιολόγησης αυτό εξυπηρετεί κυρίως και την πρόοδο του προγράμματος και το σχεδιασμό των παρεμβάσεων και την αξιολόγηση των επιπτώσεων του προγράμματος προς τη λήξη της εφαρμογής του προκειμένου να διαγνωστούν οι ανάγκες σχεδιασμού της νέας περιόδου. Επίσης ο χρονισμός των αξιολογήσεων όπως έχει προγραμματιστεί εξυπηρετεί και τις ανάγκες εισροών πληροφορίας και στοιχείων για τις αναφορές, τις εκθέσεις υλοποίησης και για την τελική έκθεση υλοποίησης του προγράμματος, καθώς και τις αναφορές και εκθέσεις που αναφέρονται στο σύνολο του ΕΣΠΑ 2014-2020, όπως την ετήσια έκθεση του 2016 που θα υποβληθεί το πρώτο εξάμηνο του 2017 το οποίο τροφοδοτείται με στοιχεία της δεύτερης αξιολόγησης. Επίσης η ετήσια έκθεση του 2018 υποβάλλεται στην επιτροπή το πρώτο εξάμηνο του 2019 και θα περιλαμβάνει εκτιμήσεις αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας με στόχο τη βελτίωση της εφαρμογής του προγράμματος. Επίσης τρεις θεματικές αξιολογήσεις επιπτώσεων πρόκειται να τροφοδοτήσουν την ετήσια έκθεση του 2021 η οποία θα υποβληθεί στην Επιτροπή το πρώτο εξάμηνο του 2022. Εδώ βλέπουμε ενδεικτικά ένα χρονοδιάγραμμα με τις αξιολογήσεις τις 19 που έχουμε προγραμματίσει αυτές με τον κύκλο είναι αυτές που δεν θα πραγματοποιήσει η Περιφέρεια μας αλλά γίνονται κεντρικά για λογαριασμό και του δικού μας προγράμματος. Συνολικός εκτιμώμενος προϋπολογισμός για όλες τις αξιολογήσεις μέχρι και το 2022 στο σχέδιο αξιολόγησης είναι στις 550 χιλιάδες ευρώ. Ευχαριστώ.

κ. Ψαράκης Αντώνης: Κ. Ιακωβίδη από την υπηρεσία σας αν έχετε κάποια τοποθέτηση.

κ. Ιακωβίδης Δημήτρης :: Θα ήθελα να πω λίγα πράγματα για την διαδικασία της αξιολόγησης. Εμείς θεωρούμε ότι η έγκριση του σχεδίου αξιολόγησης είναι κρίσιμη στιγμή και για την εκτίμηση των αιρεσιμοτήτων και για την υλοποίηση του σχεδίου αξιολόγησης ως βασικού στρατηγικού κειμένου των προγραμμάτων. Η ΕΥΣΑΑ σε συνεργασία με την ΕΥΣΕΚΤ συντονίζει τις διαδικασίες της αξιολόγησης. Στο πλαίσιο αυτού του συντονισμού δίνουν έμφαση στην ανεύρεση εκείνου του βέλτιστου αριθμού των αξιολογήσεων, σε ζητήματα προυπολογισμού, σε ζητήματα ανίχνευσης των μεθόδων αξιολόγησης και επίσης δίνουν έμφαση στην ποιότητα των αξιολογήσεων – επιπτώσεων, που θεωρούν ότι είναι κρίσιμες. Η ΕΥΣΑΑ σε συνεργασία με την ΕΥΣΕΚΤ επίσης θα καταρτίσει το εθνικό σχέδιο αξιολόγησης που θα περιλαμβάνει την αξιολόγηση των κρίσιμων εκείνων τομέων που αφορούν στο οριζόντιο και εθνικό επίπεδο. Τέλος έμφαση θα πρέπει να δοθεί στη διαφάνεια με τη δημοσίευση όλων των αξιολογήσεων στους αντίστοιχους ιστοτόπους και όσον αφορά τις οριζόντιες αξιολογήσεις καθώς επίσης και τις αξιολογήσεις που θα προκύψουν από το εθνικό σχέδιο αξιολόγησης θα αναρτηθούν όλες στον ιστότοπο του ΕΣΠΑ 2014-2020. Ευχαριστώ.

κ. Ψαράκης Αντώνης: Ωραία. Να περάσουμε και στην προτελευταία παρουσίαση με την υλοποίηση της στρατηγικής για την πληροφόρηση και την επικοινωνία με την κ. Λαμπροπούλου.

κ. Λαμπροπούλου Ιωάννα: Γειά σας και πάλι. Λοιπόν όσον αφορά την επικοινωνία η ειδική υπηρεσία διαχείρισης έχει υλοποιήσει μέχρι στιγμής την εναρκτήρια εκδήλωση για το επιχειρησιακό πρόγραμμα ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ 2014-2020, έχει κάνει μια παραγωγή ενημερωτικού βίντεο για συγχρηματοδοτούμενα μέσα το οποίο διανέμει μέσω και καναλιού στο you-tube το οποίο έχουμε δημιουργήσει. Σημαντικότερο όλων είναι ότι αυτή τη στιγμή τρέχει η ιστοσελίδα του επιχειρησιακού προγράμματος για το 2014 -2020. Ενδεικτικά βλέπουμε εδώ την αρχική σελίδα της ιστοσελίδας μας όπως έχει διαμορφωθεί μέχρι σήμερα. Έχουμε διοργανώσει αρκετές εκδηλώσεις σε συνέχεια συναντήσεων που είχαν ξεκινήσει από το 2013 με την επιχειρηματική ανακάλυψη όπου αφορούν κυρίως αγροτοδιατροφή – τουρισμό-πολιτισμό. Έχουμε διοργανώσει εκδηλώσεις επιχειρηματικής ανακάλυψης μέσα στο 2016 που αφορούν καινοτόμες εφαρμογές για την αξιοποίηση τεχνολογιών, πληροφορικής και επικοινωνιών στον τομέα τουρισμού – πολιτισμού. Και επίσης για μικρομεσαίες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε τομείς της ris Περιφέρειας Πελοποννήσου, αγροδιατροφικό τομέα, παραγωγικές μεταποιητικές επιχειρήσεις logistics. Επίσης στα πλαίσια του εορτασμού της ημέρας της Ευρώπης πρώτη χρονιά φέτος πήραμε μέρος στις πανευρωπαϊκές εκδηλώσεις του Europe in my region οι οποίες έγιναν το Μάιο του 2016 σε όλη την Ευρώπη, κάναμε παραγωγή φυλλαδίων για την εκδήλωση, προώθηση στα μέσα επικοινωνίας, προωθήσαμε το φωτογραφικό διαγωνισμό και τη δημιουργία μπλοκ και διοργανώσαμε εκδηλώσεις με τη συμμετοχή του κοινού σε έργα που έχουν συγχρηματοδοτηθεί και τα οποία άνοιξαν για το κοινό εκείνες τις ημέρες. Ειδικότερα κάναμε κάποιες εκδηλώσεις σε σχέση με το «μαθαίνοντας για τα σχολεία» στο μουσικό σχολείο Τρίπολης, το οποίο έχει ανεγερθεί με συγχρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Στο αρχαιολογικό μουσείο Τεγέας, το οποίο έχει βραβευτεί σε πολλές εκδηλώσεις για την παρουσιάσή του. Το ανάκτορο του Νέστορος το οποίο έγιναν και τα εγκαίνια του ταυτόχρονα και παραδόθηκε στο κοινό. Για το 2017 προγραμματίζουμε να βελτιώσουμε την ιστοσελίδα μας και να ενισχύσουμε την παρουσία μας στα social media, να διοργανώσουμε εκδηλώσεις και συνέδρια, σεμινάρια που θα κάνουμε για δικαιούχους και για ενδιαμέσους φορείς, την αποστολή newsletters, προβολή στα μέσα σε τηλεόραση, ραδιόφωνο, στον τύπο και καταχωρίσεις σε διαδικτυακούς τόπους και την παραγωγή τηλεοπτικών spot για ραδιοφωνικών μηνυμάτων με καταχωρίσεων σε περιοδικά – εφημερίδες. Ο προγραμματισμός για το 2007 υπόκειται και στην έγκριση από τη Γενική Γραμματεία Τύπου όπως όλα τα επικοινωνιακά σχέδια. Αυτά. Ευχαριστώ.

κ. Ιακωβίδης Δημήτριος : Εγώ θέλω λίγο να υπενθυμίσω τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τον κανονισμό δίχως αυτό να σημαίνει ότι η Περιφέρεια Πελοποννήσου δεν τις έχει ακολουθήσει. Απλά λίγο για να ξέρουμε ποιες είναι οι υποχρεώσεις που έχουμε για την περίοδο 2014-2020, το πρώτο που ξέρουμε όλοι είναι ότι πρέπει να υπάρχει ένας διαδικτυακός τόπος προγραμματικής περιόδου 2014-2020, ξέρω ότι έχει δημιουργηθεί στον οποίο να υπάρχει μέσα η περιγραφή του προγράμματος, η δημοσιοποίηση ευκαιριών χρηματοδότησης, παραδείγματα έργων στην Ελληνική και Αγγλική γλώσσα, στοιχεία προόδου υλοποίησης του επιχειρησιακού προγράμματος. Το δεύτερο σημείο είναι ότι πρέπει σε όλες τις προσκλήσεις που βγαίνουν να υπάρχει ενημέρωση μέσα από το διαδικτυακό τόπο της Περιφέρειας και στο ΕΣΠΑ.gr από το δικό μας διαδικτυακό τόπο, ούτως ώστε να ενημερώνονται όλοι οι πιθανοί δικαιούχοι αυτής της πρόσκλησης για να συμμετάσχουν εάν το επιθυμούν στην πρόσκληση και βέβαια ακόμα περισσότερο πρέπει να γνωρίζουν οι δικαιούχοι οι οποίοι συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, ότι όταν επιδίδεται σε δεύτερο στάδιο πρόσκληση προς τους δικαιούχους, αυτή πρέπει να αναρτάται και στο διαδικτυακό τόπο του espa.gr, ώστε να είναι γνωστή σε όλους. Το ίδιο ισχύει και για τις κρατικές ενισχύσεις. Βέβαια ξέρουμε όλοι ότι οι δικαιούχοι θα πρέπει να ξέρουν πολύ καλά τις υποχρεώσεις τους και αυτό πρέπει να γίνεται μέσα από οδηγούς και από επικοινωνία

που γίνεται με τους δικαιούχους είτε με γραφιστικά πρότυπα για τη δημιουργία του της ένωσης, τεχνικές προδιαγραφές σηματοδότησης, παραδείγματα καλών πρακτικών που έχουν γίνει σε άλλες χώρες. Να σημειώσουμε ότι η επιτυχία που είχαμε στη συμμετοχή στο Europe my region όπου συμμετείχε και η Περιφέρεια Πελοποννήσου μας δημιουργεί την υποχρέωση να συνεχίσουμε να είμαστε ενεργοί σε αυτή την παρουσίαση και τον καινούργιο χρόνο πρέπει να προετοιμαστούμε από τώρα για να παρουσιάσουμε στη συγκεκριμένη χρονική στιγμή αυτά που έχουμε κάνει με τον τρόπο που το κάναμε και στο 2016. Και το τελευταίο που θέλω να επισημάνω είναι ότι για όλα τα μέτρα πληροφόρησης και επικοινωνίας θα πρέπει να έχουμε στο μυαλό μας ότι πρέπει να τηρείται η υποχρέωση για παροχή προσβάσιμης πληροφόρησης στα άτομα με αναπηρία. Ευχαριστώ πολύ.

κ. Ψαράκης Αντώνης: Ευχαριστούμε πάρα πολύ για τις επισημάνσεις αυτές γιατί και η δημοσιότητα έχει πολύ σημαντική θέση στην προβολή του προγράμματος. Κλείνοντας θα έχουμε μια σύντομη παρουσίαση για τις ενέργειες και τις δράσεις για την καταπολέμηση της απάτης, η οποία στα προγράμματα του 2014 -2020 έχει συγκεκριμένα εργαλεία και συγκεκριμένες αναφορές με σύσταση ομάδων η οποία διαχειρίζεται την απάτη με συγκεκριμένες αρμοδιότητες. Στο πλαίσιο αυτό ο συνάδελφος μας ο κ. Κοκοσιούλης Χαράλαμπος από τη μονάδα Β2 θα μας κάνει μια σύντομη παρουσίαση των πεπραγμένων.

κ. Κοκοσιούλης Χαράλαμπος: Γεια σας και από μένα. Δεν θα σας κουράσω. Θα είμαι πολύ σύντομος. Τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου συνίστανται από την πρόληψη, ανίχνευση και διόρθωση παρατυπιών συμπεριλαμβανομένης της απάτης. Τι είναι η παρατυπία. Κάθε παράβαση του Ενωσιακού δικαίου ή του σχετικού με την εφαρμογή του Εθνικού Δικαίου, η οποία προκύπτει από πράξη ή παράλειψη οικονομικού φορέα που εμπλέκεται στην υλοποίηση των Ευρωπαϊκών διαρθρωτικών και επενδυτικών ταμείων και η οποία ζημιώνει ή ενδέχεται να ζημιώσει τον προϋπολογισμό της ένωσης με καταλογισμό αδικαιολόγητης δαπάνης στον προϋπολογισμό της Ένωσης. Οικονομικός φορέας είναι οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή άλλη οντότητα που λαμβάνει μέρος στην υλοποίηση της βοήθειας από τα ευρωπαϊκά διαρθρωτικά και επενδυτικά ταμεία με εξαίρεση Κράτος Μέλος που ασκεί τα δικαιώματά του ως δημόσια αρχή. Το Κράτος η Ελλάδα δηλαδή δεν είναι οικονομικός φορέας, η Περιφέρεια Πελοποννήσου είναι οικονομικός φορέας. Ποια είναι η έννοια της απάτης και ποια είναι η διαφορά της από την παρατυπία. Αυτό που περιγράφει, που κάνει την παρατυπία απάτη είναι το στοιχείο της πρόθεσης. Η παρατυπία δηλαδή αποτελεί ευρύτερη έννοια, καλύπτει συμπεριφορές που ενέχουν ή όχι πρόθεση. Οι δομές που έχουν οριστεί στο πλαίσιο του ΣΔΕ μπορούν να ανιχνεύσουν πραγματικά περιστατικά ή πολύ ύποπτες περιστάσεις που υποδηλώνουν την ύπαρξη πιθανής απάτης. Ωστόσο δεν μπορούν να χαρακτηρίσουν μια πράξη ή ενέργεια ως απάτη. Η απάτη είναι νομικός χαρακτηρισμός μιας πράξης βάσει του ποινικού δικαίου, ο οποίος καθορίζεται από δικαστικές αρχές. Συμπερασματικά όσον αφορά το ενδιαφέρον των υπηρεσιών διαχείρισης στην υλοποίηση των επιχειρησιακών προγραμμάτων η απάτη είναι συνδυασμός τριών πτυχών : παρατυπία – πρόθεση και επιζήμιες επιπτώσεις. Το σύστημα διαχείρισης και η στρατηγική καταπολέμησης της απάτης έχει προβλέψει τρεις άξονες για την καταπολέμησή της : Την πρόληψη – την ανίχνευση – την απόκριση και τη συνεχή βελτίωση. Η πρόληψη επιτυγχάνεται με την αξιολόγηση των κινδύνων απάτης και εφαρμόζεται από κάθε διαχειριστική αρχή μέσω του εργαλείου αξιολόγησης κινδύνων απάτης. Κίνδυνοι απάτης είναι οι καταστάσεις που δύναται να ευνοήσουν την εμφάνιση απάτης σε διάφορες λειτουργίες. Οι κρίσιμες λειτουργίες είναι η αξιολόγηση και η επιλογή των πράξεων- η υλοποίηση και η επαλήθευση των πράξεων- η πιστοποίηση και οι πληρωμές και οι αναθέσεις από τη διαχειριστική αρχή τεχνική βοήθεια. Γιατί στόχος είναι να περιορίσουμε την πιθανότητα εμφάνισης και την επίπτωση των κινδύνων της απάτης στα συγχρηματοδοτούμενα έργα. Πότε γίνεται η αξιολόγηση; Η πρώτη αξιολόγηση έπρεπε να γίνει και έγινε μέχρι το Μάρτιο του 2016. Στη συνέχεια γίνεται κάθε έτος ή κάθε δύο χρόνια όταν το επίπεδο των εντοπισμένων κινδύνων είναι χαμηλό – ανεκτό. Ποιος την κάνει την αξιολόγηση; Η ομάδα αξιολόγησης κινδύνων απάτης της διαχειριστικής αρχής. Ο υπεύθυνος για θέματα απάτης της διαχειριστικής αρχής στην αξιολόγηση θα συμμετέχουν και στελέχη των ενδιάμεσων φορέων του επιχειρησιακού προγράμματος εφόσον υπάρχουν ενδιάμεσοι φορείς. Πως γίνεται η αξιολόγηση; Η αξιολόγηση γίνεται με τη χρήση του εργαλείου αξιολόγησης κινδύνων απάτης. Το εργαλείο αυτό έχει αναπτυχθεί σε πλατφόρμα excel και αποτελεί τυποποιημένο έντυπο της διαδικασίας του κανονισμού. Ανίχνευση. Το σύστημα μπορεί να ανιχνεύσει μια πιθανή απάτη ξεκινώντας από την ένδειξη. Η ένδειξη απάτης είναι ένας διαχειριστικός όρος που εισήχθη στο ΣΔΕ για να αποτυπώσει την υποψία ότι μια παρατυπία υποκρύπτει πρόθεση. Πως δημιουργείται η υποψία. Υπάρχουν κάποιες κόκκινες σημαίες. Παραδείγματος χάριν αριθμοί τηλεφώνων που αντιστοιχούν σε διαφορετική χώρα από εκείνη του οργανισμού. Η διεύθυνση επικοινωνίας αντιστοιχεί σε διεύθυνση κατοικίας και όχι σε εμπορική διεύθυνση, βρίσκουμε τιμολόγια με εσφαλμένη αρίθμηση κα τα λοιπά. Η απόκριση. Η νέα διαδικασία περιλαμβάνει εξέταση των ενδείξεων απάτης και αναφορά υπονοιών απάτης. Εφαρμόζεται από τη διαχειριστική αρχή τον ενδιάμεσο φορέα και την αρχή πιστοποίησης. Η διαδικασία αυτή ενεργοποιείται όταν στο

πλαίσιο των διαδικασιών του ΣΔΕ διαφαίνεται παρατυπία που ενέχει πρόθεση. Τότε μιλάμε για ένδειξη απάτης. Τι γίνεται μέσα από τις διαδικασίες που έχει προβλέψει ο κανονισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σε πρώτη φάση γίνεται διερεύνηση εσωτερικά της ένδειξης με διακριτικότητα και εχεμύθεια. Γίνεται δηλαδή συγκέντρωση στοιχείων-συζήτηση με άμεσο Προϊστάμενο – Προϊστάμενο Διαχειριστικής Αρχής και υπεύθυνο για θέματα απάτης- ορισμός ομάδας που θα ασχοληθεί με την περαιτέρω διερεύνηση του θέματος και η περαιτέρω διερεύνηση. Μετά γίνεται η καταγραφή του αποτελέσματος της διερεύνησης σε σχετική αναφορά και φυσικά τηρείται φάκελος τεκμηρίωσης. Σε περίπτωση που η ένδειξη απάτης είναι βάσιμη, τότε μιλάμε για υπόνοια απάτης και κινείται διοικητική ή δικαστική διαδικασία σε εθνικό επίπεδο. Υπόνοια απάτης είναι κάθε παρατυπία που οδηγεί στην κίνηση διοικητικής ή δικαστικής διαδικασίας σε εθνικό επίπεδο ώστε να καθοριστεί η ύπαρξη συμπεριφοράς εκ προθέσεως και ιδίως απάτης. Η εκκίνηση της διοικητικής διαδικασίας γίνεται με αποστολή της αναφοράς και του φακέλου τεκμηρίωσης από τον Προϊστάμενο της Διαχειριστικής Αρχής ή του Ενδιάμεσου φορέα προς την ΑΦΚΟΣ. Στην Ελλάδα ως ΑΦΚΟΣ έχει οριστεί η γενική γραμματεία για την καταπολέμηση της διαφθοράς. Στην συνέχεια γίνεται διερεύνηση του θέματος από τις αρμόδιες εθνικές αρχές και ανάλογα με την απόφαση της αρμόδιας δικαστικής αρχής γίνεται αναφορά στην Ευρωπαϊκή Ένωση για τη διαπιστωμένη πλέον απάτη ή ανάκληση της υπόθεσης. Όσον αφορά τη διαχειριστική αρχή τα επόμενα βήματα όταν έχει προκύψει υπόνοια απάτης είναι ότι πρέπει να γίνει αναφορά στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η διαχειριστική αρχή εξετάζει ανάλογα με το είδος και το εύρος απάτης, την υιοθέτηση διορθωτικών ενεργειών, παραδείγματος χάριν επαληθεύσεις σε άλλες πράξεις του ίδιου δικαιούχου, αναστολή χρηματοδότησης και λοιπά. Και με ευθύνη του εκπρόσωπου της διαχειριστικής αρχής ενημερώνεται σχετικά το εσωτερικό δίκτυο καταπολέμησης της απάτης. Και τέλος υπάρχει ο άξονας της συνεχούς βελτίωσης που γίνεται μέσω του εργαλείου αξιολόγησης κινδύνων απάτης με εκμετάλλευση της εμπειρίας των στελεχών των διαχειριστικών αρχών σε παρόμοιες υποθέσεις και με ανταλλαγή απόψεων και εμπειρίας μέσω του εσωτερικού δικτύου καταπολέμησης της καταπολέμησης της απάτης.

κ. Ψαράκης : Ευχαριστούμε πολύ κ. Κοκοσιούλη. Ένα θέμα που πρέπει να γνωρίζουμε γιατί αποτελεί και αντικείμενο ελέγχου και πρέπει να γνωρίζουμε και να καταγράφουμε τα δεδομένα. Στην παρούσα φάση θεωρώ επειδή έκλεισαν οι εισηγήσεις και πριν δώσουμε το λόγο και στα στελέχη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής θα παρακαλούσα τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης, εφόσον έχουν να θέσουν κάποιο θέμα ή εφόσον θέλουν να πάρουν το λόγο και ανάλογα με το θέμα είτε είναι σε αυτά που παρουσιάσαμε σήμερα, είτε έχει το ειδικό βάρος της προς έγκριση εξειδίκευση ή κάτι άλλο, παρακαλώ να το θέσει. Παρακαλώ κ. Μπαρλαμπάς.

κ. Μπαρλαμπάς Παναγιώτης: Καλησπέρα και από μένα είμαι ο Παναγιώτης ο Μπαρλαμπάς από την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού της Εφαρμογής των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων. Θα ήθελα να σταθώ και να επισημάνω την καλή συνεργασία που έχουμε με τη διαχειριστική αρχή ιδίως ως προς την επίτευξη των στόχων που καθορίζονται από τον κανονισμό και αφορούν το ποσοστό της πρόσθετης χρηματοδότησης, καθώς μέσα από τα εργαλεία που από κοινού έχουμε συμφωνήσει και παρακολουθούμε την επίτευξη αυτών των στόχων, προκύπτει ότι οι στόχοι του προγράμματος είναι ρεαλιστικοί και επιτεύξιμοι για το 2016, καθώς επιπλέον εκτός από την επίτευξη των στόχων της προχρηματοδότησης συμβάλλουν στη μεγιστοποίηση των δαπανών που έχουν ως αποτέλεσμα την αύξηση της εισροής κοινοτικών πόρων αναγκαίων για τη ρευστότητα της Χώρας γενικότερα καθώς επίσης και στην επίτευξη των στόχων επόμενων ετών και αναφέρομαι για ν+3 για το 2017 και στους στόχους του αποθεματικού επίδοσης για το 2018. Επιπλέον θα ήθελα να αναφέρω ότι η επιτάχυνση τόσο της ενεργοποίησης του νέου προγράμματος και της υλοποίησής του προϋποθέτει τρία βασικά πράγματα: το ένα είναι όπως έχει καθορισθεί μέσα από τις οδηγίες και από τη συνεργασία που έχουμε η επιτάχυνση της ένταξης ώριμων έργων και κυρίως έργων που έχουν ήδη δαπάνες καθώς και της ένταξης των τμηματοποιημένων έργων, των έργων phasing όπως έχουν καθορισθεί και συμφωνηθεί μέσα από τις συνεργασίες μας. Και η δεύτερη προϋπόθεση είναι ότι για την ενεργοποίηση του νέου προγράμματος απαραίτητη προϋπόθεση είναι το ασφαλές κλείσιμο του προγράμματος του 2007-2013, αν και δεν είναι αντικείμενο της παρουσιών εργασιών της Επιτροπής. Θα ήθελα να κάνω ένα σχόλιο. Ασφαλές κλείσιμο του προηγούμενου προγράμματος σημαίνει η απορρόφηση του 100% των κοινοτικών πόρων και η εμπρόθεσμη και επιτυχής υποβολή των εγγράφων του κλεισίματος όπως αυτά προκύπτουν από τον κανονισμό για τον Μάρτιο του 2017. Και κλείνοντας θα ήθελα να αναφερθώ σε μία ημερομηνία η οποία προϋποθέτει το ομαλό κλείσιμο της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου και αυτό είναι στα μέσα Ιανουαρίου του 2017 όπου πρέπει να έχουμε το πρώτο draft της έκθεσης κλεισίματος που σημαίνει ότι πρέπει να έχουμε ολοκληρώσει όλες τις διαδικασίες ολοκλήρωσης των έργων της προγραμματικής περιόδου 2007-2013.

κ. Ψαράκης: Ευχαριστώ πολύ Παναγιώτη και εμείς είμαστε σε θέση και να εκφράσουμε και να αποδείξουμε την καλή συνεργασία η οποία και θα συνεχιστεί. Και βεβαίως μετά τη συζήτηση που είχαμε πρόσφατα νομίζω ότι θα ανταποκριθούμε σε όλα τα ενδιαμέσως στάδια.

κ. Μπαρλαμπάς Παναγιώτης: Να επισημάνω ότι έτσι ακριβώς είναι όπως το ανέφερες. Είμαστε σε τροχιά ασφαλούς κλεισίματος και ενεργοποίησης του νέου προγράμματος.

κ. Νίκου Γιάννα: Από την επιτελική δομή της ενέργειας από το Υπουργείο. Μία διευκρίνιση θα ήθελα σε σχέση με την – γιατί δεν είναι ξεκάθαρο όπως είναι γραμμένο – σε σχέση με τη δράση της ενεργειακής απόδοσης του θεματικού στόχου 4, όπου αναφέρεται ότι στο σκοπό της δράσης αναφέρομαι, είναι πρόθεση μια διαρκής απόδοση με τη δημιουργία περιόδων ενεργειακής μηδενικής κατανάλωσης. Απλά θα ήθελα μια διευκρίνιση αν μιλάμε για ενεργειακή αναβάθμιση με στόχο να φτάσουμε σε κτήριο με μηδενικές κατανάλωσης ή αν μιλάμε για κάτι καινούργιο, για καινούργιο κτήριο γιατί είναι κάτι διαφορετικό και σίγουρα είναι και θέμα αν μιλάμε για ενεργειακή αναβάθμιση προφανώς είναι στους στόχους του 4, αν μιλάμε για κατασκευή επί της ουσίας καινούργιων κτηρίων, εδώ είναι κάτι διαφορετικό και σίγουρα δεν αντιμετωπίζονται με τον ίδιο τρόπο, δεν σημαίνει ότι δεν έχουμε ένα όφελος προφανώς από την ενεργειακή απόδοση, απλά είναι κάτι διαφορετικό, μια διευκρίνιση σε αυτό, ευχαριστώ πολύ.

κ. Ψαράκης Αντώνης: Αυτό που έχουμε ήδη μελετήσει στην ουσία αφορά κάτι καινούργιο, κάτι το οποίο δηλαδή έχει εκπονηθεί η οριστική του μελέτη και είμαστε σε φάση που το εξετάζουμε για να δούμε και τη συμβολή του στο θεματικό στόχο και στο ύψος της δημόσιας δαπάνης που αυτός πρέπει να πετύχει. Οπωσδήποτε σε κάθε περίπτωση θα το αντιμετωπίσουμε ολοκληρωτικά όταν θα έχουμε περισσότερα δεδομένα από αυτά που έχουμε ζητήσει. Απλά προχωρούμε σε μία εξειδίκευση αυτή τη στιγμή, όχι κάτι παραπάνω. Και ουσιαστικά η πρόσκληση θα μελετηθεί για να βγει οπωσδήποτε στις αρχές του 2017. Ενάμισης μήνας άλλωστε έχει απομείνει στο 2016, είμαστε και χρονικά προσδιορισμένοι.

κ. Νίκου Γιάννα: Απλά να σημειώσω σε σχέση με την πρόσκληση καταρχήν αν πρόκειται για κατασκευή εντάξει καταλαβαίνω ότι το βλέπετε και θέλετε να δείτε πως θα καταλήξει, θεωρώ, θα το δείτε, το βλέπετε και εσείς αυτό ότι δεν μπορεί να είναι επιλέξιμο κάτι από το θεματικό στόχο 4 το σύνολο τους κόστους έτσι και αλλιώς γιατί μιλάμε για ενεργειακή αναβάθμιση και για δράσεις που στοχεύουν στην ενεργειακή απόδοση. Και επίσης πριν βγει η πρόσκληση θα πρέπει να έχουν οριστεί οι προδιαγραφές για τα κτήρια σχεδόν μηδενικής κατανάλωσης που ακόμα αυτό δεν έχει κλείσει το θέμα, δεν έχουμε εθνικές προδιαγραφές. Πέρα από τον ΚΕΝΑΚ που είναι η αιρεσιμότητα το οποίο όμως είναι ένα άλλο κομμάτι, πρέπει να βγουν προδιαγραφές για τα κτήρια σχεδόν μηδενικής αλλά το αρχές του 2017 είναι ίσως λίγο πρόωρο και θα πρέπει να το δούμε.

κ. Ψαράκης Αντώνης: Χρειαζόμαστε εννοείται εκτός από τον ΚΕΝΑΚ και επιπλέον προδιαγραφές για αυτό το στόχο.

κ. Νίκου Γιάννα: Στον ΚΕΝΑΚ, όχι στην πρώτη τροποποίηση που θα γίνει για την αιρεσιμότητα, θα υπάρξει και άλλη τροποποίησης που θα αφορά και προδιαγραφές και απαιτήσεις για τα κτήρια σχεδόν μηδενικής. Άρα για να χαρακτηριστεί το κτήριο έτσι και αλλιώς σχεδόν μηδενικής, θα πρέπει να ακολουθήσει αυτές τις απαιτήσεις.

κ. Ψαράκης Αντώνης: Έχετε κάποια πρόβλεψη για αυτό χρονικά;

κ. Νίκου Γιάννα: Ας πούμε στο πρώτο εξάμηνο του 2017 για σιγουριά, ίσως είναι πιο γρήγορα, δηλαδή προσπαθούν από το Υπουργείο να το κλείσει πιο γρήγορα.

κ. Ψαράκης Αντώνης: Γιατί εμείς λέγοντας αρχές του 2017 είχαμε στο μυαλό μας ότι τέλος του 2016 θα είχε κλείσει η αιρεσιμότητα, άρα ουσιαστικά με τον ΚΕΝΑΚ θα είχαμε καλυφθεί για να το μελετήσουμε και όσο ακόμα χρειάζεται να το μελετήσουμε πως θα κλείσει η αιρεσιμότητα για αυτό το λέω, ότι περιμέναμε μέχρι 31-12^{ου} – 2016 να έχει κλείσει αυτό.

κ. Νίκου Γιάννα: Η αιρεσιμότητα θα κλείσει, η αιρεσιμότητα δεν αφορά τα κτήρια σχεδόν μηδενικής. Αφορά τις ελάχιστες cost optimum απαιτήσεις βέλτιστου κόστους ας πούμε σε σχέση με την ενεργειακή αναβάθμιση της κατηγορίας με τις παρεμβάσεις ενεργειακής αναβάθμισης. Τα κτήρια σχεδόν μηδενικής θα τα ορίσουμε ως Χώρα, είναι υποχρέωση από την οδηγία, δεν είναι κομμάτι της αιρεσιμότητας, αλλά είναι υποχρέωση.

κ. Ψαράκης Αντώνης: Οπότε θα είμαστε σε επαφή και συνεργασία και θα το δούμε. Ευχαριστώ πάρα πολύ.

κ. Βασίλης Χρηστίδης: Από το Διοικητικό συμβούλιο του συνδέσμου επιχειρήσεων πληροφορικής. Καταρχάς ευχαριστώ για την πρόσκληση. Θα σταθώ στον άξονα 1, ο οποίος είναι ανταγωνιστικότητα, επιχειρηματικότητα, καινοτομία. Και ξέρουμε ότι είναι η καρδιά και ο ακρογωνιαίος λίθος για να στηριχθεί όχι μόνο η Περιφέρεια αλλά και η Εθνική Οικονομία. Εδώ βλέπουμε μεγάλη υστέρηση μόλις ξεκινάμε να κάνουμε εξειδικεύσεις, αυτό βέβαια είναι ένα φαινόμενο που βρίσκεται στο ίδιο περίπου επίπεδο εξειδίκευσης σε όλες τις Περιφέρειες και υπάρχουν αντικειμενικοί λόγοι για αυτό. Εσείς τους γνωρίζετε καλύτερα. Όπως είναι καινούργιο αντικείμενο οι κρατικές ενισχύσεις για τις Περιφέρειες, καινούργια εργαλεία όπως είναι η επιχειρηματική ανακάλυψη, η έξυπνη εξειδίκευση και δυστυχώς και οι αιρεσιμότητες οι οποίες ακόμα δεν έχουν κλείσει σε όλα τα επίπεδα όπως είναι της Εθνικής Ψηφιακής στρατηγικής για την ψηφιακή πολιτική. Αυτό που θέλουμε να επισημάνουμε είναι σε ότι αφορά το πιο εξειδικευμένο αντικείμενο της ψηφιακής τεχνολογίας, εμείς είμαστε στη διάθεσή σας να βοηθήσουμε όπως κάνουμε και σε άλλες Περιφέρειες να εξειδικευτούν δράσεις προς την κατεύθυνση κυρίως των τριών αξόνων, δηλαδή ο πρώτος άξονας είναι παρεμβάσεις και υποστήριξη επιχειρήσεων, δηλαδή κρατικές ενισχύσεις. Ο δεύτερος άξονας είναι να δοθούν οι ευκαιρίες στις περιφερειακές διοικήσεις είτε αυτοί είναι Δήμοι, είτε είναι φορείς που εκπροσωπούν επιχειρήσεις όπως είναι τα επιμελητήρια για παράδειγμα, να κάνουν κεντρικές παρεμβάσεις στην περιφέρειά τους ή στην περιοχή τους ώστε να στηρίξουν την επιχειρηματικότητα και τον πολίτη. Και ο τρίτος άξονας να συνδεθεί η έρευνα με την παραγωγικότητα. Σε ότι αφορά τις σημερινές εξειδικεύσεις θα ήθελα να επισημάνω ότι είναι στη σωστή κατεύθυνση η εξειδίκευση για τις μικρές τουριστικές επιχειρήσεις είναι στη σωστή κατεύθυνση με μικρούς προϋπολογισμούς και απολύτως στοχευμένους διότι οι μεγαλύτεροι προϋπολογισμοί οι οποίοι εμπλέκουν πολλά διαφορετικά αντικείμενα συνήθως χάνουν τη στόχευσή τους στην ψηφιακή τεχνολογία. Επομένως είναι στη σωστή κατεύθυνση. Αλλά βλέπουμε μια διστακτικότητα στον προϋπολογισμό. Εδώ βλέπουμε ότι πιθανότατα στοχεύεται σε 100-120 επιχειρήσεις, ενώ θα μπορούσε να στοχεύετε σε περισσότερες επιχειρήσεις και ενδεχομένως τολμώ να πω και με λίγο μικρότερο προϋπολογισμό, τελικό προϋπολογισμό. Μιλάτε για πέντε έως δεκαπέντε χιλιάδες, σήμερα η τεχνολογία επιτρέπει έργα στοχευμένα σε αυτούς τους προϋπολογισμούς. Θα προτείναμε επίσης να ακολουθήσετε διαδικασίες αν είναι δυνατόν όπως ακολουθείτε στην άλλη δράση για την καινοτομία που παραπέμπουν σε κουπόνια, κουπόνια δηλαδή τεχνολογίας, έτσι ώστε να έχετε πιο απλές απλοποιημένες διαδικασίες ενδεχομένως από μια λίστα προμηθευτών. Βέβαια αυτό δημιουργεί ίσως μια διαχειριστική δυσκολία όταν αφορά μεγάλο αριθμό επιχειρήσεων, αλλά βλέπω ότι στοχεύετε σωστά και σε έναν ενδιαμέσο φορέα τοπικής περιφερειακής εμβέλειας που θα δώσει λύσεις. Πιστεύουμε λοιπόν ότι πρέπει να κινηθείτε στην ίδια κατεύθυνση και σε άλλους τομείς – πέραν του τουρισμού- όπως είναι το μεγάλο έλλειμμα που έχει η Χώρα στο ηλεκτρονικό εμπόριο και στην υποστήριξη των μικρών παραγωγών και η κατεύθυνση θα πρέπει να είναι σε πιο απλοποιημένες και μικρές εστιασμένες δράσεις όπως είναι τα κουπόνια τεχνολογίας. Προς αυτή την κατεύθυνση αν μπορούμε να βοηθήσουμε, είμαστε στη διάθεσή σας. Ευχαριστώ.

κ. Ψαράκης Αντώνης: Εγώ ευχαριστώ για την τοποθέτηση. Απλά να πω ότι στο κομμάτι της εξειδίκευσης αυτό που εξειδικεύουμε είναι το ποσό, βέβαια το πόσες επιχειρήσεις όπως προκύπτει από τη διαίρεση του συνολικού ποσού με το ποσό που έχουμε προϋπολογίσει ή εκτιμήσει αν θέλετε ότι αντιστοιχεί σε κάθε επιχείρηση – διαιρώντας αυτά τα δύο βγαίνει το είδος των επιχειρήσεων – είναι πάντα ένα σημείο του στόχου το οποίο προσπαθούμε με την επιχειρηματική ανακάλυψη να καταλήξουμε όπως δηλαδή και με τα κουπόνια που είχαμε πει για τις δέκα- ακούστηκε η άποψη για τις δεκαπέντε χιλιάδες, μπορεί να είχαμε υπερεκτιμήσει και τελικά να εμφανιστούν λιγότερες επιχειρήσεις, άρα το γινόμενο θα μας δώσει το ίδιο αποτέλεσμα, μειώνει τον έναν παράγοντα, αυξάνει τον άλλο και το γινόμενο σταθερό. Άρα εμείς εξειδικεύουμε και την ώρα που θα βγει η πρόσκληση και θα μιλήσουμε και θα συνεργαστούμε γιατί παρατηρείται λίγο το φαινόμενο να μην ανταποκρίνονται πολλές επιχειρήσεις. Άρα προσπαθούμε να δούμε ένα ποσό που για τις υπάρχουσες που αναμένουμε να μπορεί να τις καλύψει, δηλαδή πάμε για το optimum, να καλύψουμε όσο περισσότερους μπορούμε από αυτούς που βλέπουμε ότι παραμένουν και έχουν την πρόθεση να υποβάλλουν πρόταση. Αλλά ούτως ή άλλως αυτό πάντα εκτίμηση είναι και θα δούμε και θα λάβουμε υπόψη αυτά που είπατε και θα είμαστε σε συνεργασία και σας ευχαριστώ πάρα πολύ. Αν υπάρχει άλλη άποψη από μέλος της Επιτροπής. Να προχωρήσουμε τότε σε αυτή τη φάση στην τοποθέτηση των στελεχών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με το κλείσιμο. Να παρακαλέσω την κ. Ζορμπαλά και την Μπανάβα να έχω τις απόψεις τους και στη συνέχεια την κ. Ρήγα και την κ. Ματούσοβα τις δικές τους για τα θέματα του Κοινωνικού Ταμείου και πρώτα η κ. Ζορμπαλά για τα θέματα του ΕΤΠΑ του προγράμματος. Ευχαριστώ.

κ. Ζορμπαλά : Καλημέρα και από μένα. Κ. Πρόεδρε αγαπητά μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης και αγαπητοί συνάδελφοι της διαχειριστικής αρχής και των ειδικών υπηρεσιών των Υπουργείων, θα ήθελα να σας ευχαριστήσω για αυτή την πρόσκληση να έρθουμε στην Επιτροπή Παρακολούθησης. Σας ευχαριστώ εκ μέρους των συναδέλφων μου της

κ. Βάσως Ρήγα και της κ. Υβόνα Ματούσοβα από το Κοινωνικό Ταμείο και της Ελένης Μπανάβα από το ΕΤΠΑ. Είμαστε εδώ στα πλαίσια της εταιρικής σχέσης που επιβάλλει επιμερισμένη διαχείριση των διαρθρωτικών παρεμβάσεων για να συζητήσουμε, να καταλάβουμε και ενδεχομένως εφόσον χρειαστεί και μπορούμε βέβαια να βοηθήσουμε. Καταρχήν θέλω να συγχαρώ τη διαχειριστική αρχή της Περιφέρειας γιατί έκανε μια φοβερή δουλειά αυτό το χρόνο με πολλούς ελέγχους και μεγάλο φόρτο εργασίας και της αξίζουν συγχαρητήρια. Τώρα βεβαίως το βασικό ζήτημα που υπάρχει είναι η επιτάχυνση στην υλοποίηση του προγράμματος και αυτό για μια σειρά λόγων καταρχάς τυχόν απώλεια πόρων είναι κάτι που κανένας δεν θέλει, ακόμα και αν δεν πρόκειται για οριστική απώλεια, όπως είπε πριν από λίγο η συνάδελφος μου η Έλενα η Μπανάβα, υπάρχει ένα πρόβλημα ρευστότητας. Αν γίνει μια ανάκτηση των προκαταβολών, αμέσως αμέσως υπάρχει ένα ζήτημα ρευστότητας στην Περιφέρεια και υπάρχει και ένα –ας το χαρακτηρίσουμε– λίγο πολιτικό πρόβλημα γιατί το να σου δίνουν πόρους, όταν είμαστε μάλιστα στην κατάσταση που είμαστε και να μην δηλώνεις δαπάνες, και ιδίως όταν γίνονται ειδικές ρυθμίσεις για τη Χώρα με το 7% που πήρε επιπλέον από την προκαταβολή, τότε δημιουργούνται κάποια εύλογα ερωτηματικά. Άρα νομίζω ότι είναι πρώτη προτεραιότητα και επείγουσα προτεραιότητα να δηλωθούν δαπάνες στο πρόγραμμα. Η υλοποίηση του ΠΕΠ, για αυτό πρέπει να γίνει και η επιτάχυνση, έχει σκοπό στην αναστροφή μιας κατάστασης που δεν είναι καθόλου ευχάριστη, αλλά καλό είναι να μην κοιτάμε μόνο τη χρηματοδοτική απορρόφηση, αλλά την υλοποίηση από πλευράς αποτελέσματος και προστιθέμενης αξίας. Κάτω από αυτό το πρίσμα κάθε καθυστέρηση στην υλοποίηση στοιχίζει στην περιφέρεια στους πολίτες και στις επιχειρήσεις της, σε όρους ανάπτυξης, σε όρους ποιότητας ζωής και σε όρους χαμένων ευκαιριών και χαμένων θέσεων εργασίας και κυρίως θα επιμείνω στις θέσεις εργασίας γιατί αν μιλάει κανείς για κοινωνική ένταξη και διάφορα προβλήματα, οι θέσεις εργασίας είναι η δημιουργία θέσεων εργασίας είναι αυτή που καταπολεμά τους κοινωνικούς αποκλεισμούς. Η γενική εικόνα του ΠΕΠ θα μπορούσε επιγραμματικά να περιγραφεί ως ένα ΠΕΠ, συγκριτικά με άλλα, μεσαία ως χαμηλή εξειδίκευση, με σχετικά λίγες δαπάνες, σχετικά λίγες εντάξεις και ακόμα λιγότερες δαπάνες. Αυτό δεν επιτρέπει τον εφησυχασμό αλλά χθες που είχαμε τη συνάντηση με τη διαχειριστική αρχή και τους συναδέλφους από το Υπουργείο Ανάπτυξης, είδαμε ότι υπάρχουν κάποια σημάδια και σοβαρά σημάδια αισιοδοξίας. Καταρχάς η *ris* είναι κάτι το οποίο προχωρά και ξέρετε ότι η *ris* είναι πάρα πολύ σημαντική για την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την πολιτική της συνοχής και έχουν αρχίσει ήδη να διαφαίνονται τα πρώτα αποτελέσματα και επίκεινται και οι προσκλήσεις. Και εδώ θα ήθελα να υπενθυμίσω το εξής και να το έχετε κατά νου, ότι δεν επιτρέπονται να γίνονται προκηρύξεις για δράσεις οι οποίες δεν προκύπτουν από την επιχειρηματική ανακάλυψη. Πολλές φορές η *ris* είναι λίγο ασαφής αλλά πρέπει κανείς να είναι λίγο αυστηρός ότι πρέπει να είναι ότι ακριβώς έχει βγει από την επιχειρηματική ανακάλυψη, για να μπορεί να δικαιολογηθεί. Είδαμε ότι έγινε μια μεγάλη συζήτηση για το θέμα του φορέα ο οποίος θα διαχειρισθεί τη *ris*, απλώς από τη μεριά μας – αυτό είναι ένα θέμα που αφορά την Περιφέρεια κατά πρώτο λόγο– απλώς από τη μεριά μας να σας πούμε μην χρονοτριβείτε και κυρίως μην φτιάχνονται φορείς οι οποίοι είναι πολύ περιπεπλεγμένοι τα Υπουργεία τους και η σύστασή τους και ενδεχομένως και η βιωσιμότητά τους, κυρίως κανείς πρέπει να χρησιμοποιεί ότι υπάρχει, το κέντρο καινοτομίας είναι κάτι που υπάρχει ήδη στην Περιφέρεια και πάνω σε αυτό θα χτίσετε αλλά κυρίως μην χάνετε χρόνο. Είμαστε ήδη στον τρίτο χρόνο της προγραμματικής περιόδου, μην συζητάμε ακόμα για σενάρια ποιοι θα είναι οι ενδιάμεσοι φορείς και διάφορα τέτοια και κυρίως ο κανόνας είναι χτίζουμε πάνω σε ότι υπάρχει, βελτιώνουμε ότι υπάρχει, αν δεν μπορούμε να το βελτιώσουμε, τότε πάμε σε νέες δομές. Το ίδιο ισχύει και για την επιχειρηματικότητα. Εντάξει είναι σημαντικό το ποιος θα είναι ο ενδιάμεσος φορέας αλλά και πάλι μην χάνουμε χρόνο. Σημασία έχει να δει κανείς ποιους κλάδους θα στηρίξει, ποιες επιχειρήσεις με τι στρατηγική και με ποιο αναμενόμενο αποτέλεσμα. Και εκεί θα πρέπει κανείς να είναι λίγο προσεκτικός και στον τρόπο που αντιμετωπίζονται οι επιχειρήσεις κυρίως στα πλαίσια των ενισχύσεων. Αλλά ως αφήσουμε τους οδηγούς των τριακοσίων σελίδων μόνο πρόβλημα δημιουργούν στους υποψήφιους δικαιούχους. Πρέπει όντως το είπε και ο Περιφερειάρχης αυτό, να δούμε και το θέμα της μορφής των χρηματοδοτήσεων. Ναι υπάρχουν οι μη επιστρεπτέες ενισχύσεις, αλλά εν πάση περιπτώσει πόσο μάλλον όταν μιλάμε για επιχειρήσεις μπορεί να σκεφτεί κανείς και κάποια δάνεια, κάποια χρηματοδοτικά εργαλεία, μια περιφέρεια βέβαια δεν μπορεί να φτιάξει μεγάλα χρηματοδοτικά εργαλεία, δεν έχει καν τη κρίσιμη μάζα να το κάνει και να μην ξεχνάμε ότι και η λειτουργία των εργαλείων αυτών έχει κάποιο κόστος, δεν είναι ότι είναι μηδενικού κόστους. Αλλά μπορεί κανείς να σκεφτεί κάποια μικροδάνεια σε μικρές επιχειρήσεις κυρίως κοινωνική οικονομία και αυτά. Θα ήθελα να πω το εξής: ιδίως για τη *ris*. Πρέπει να ενεργοποιήσετε και το θεματικό στόχο 8 το συντομότερο δυνατό. Οι *ris* πάνε χέρι χέρι και με το θεματικό 8. Όσον αφορά το θεματικό στόχο 2 τις ΤΠΕ, είναι θετικό ότι φτιάχτηκε η Γενική Γραμματεία, έχετε υπόψη σας ότι τα έργα τα οποία πρόκειται να προκηρύξει, θα πρέπει να κοινοποιούνται στη Γενική Γραμματεία. Αυτό προβλέπεται από το νόμο. Στο περιβάλλον νομίζω ότι έχουμε μάλλον καλές εξελίξεις, ο ΠΕΣΔΑ βαίνει προς αίσιο τέλος, και ότι έργα θα φέρει στην Περιφέρεια εννοείται ότι πρώτη προτεραιότητα το έχουμε ξαναπεί είναι τα σκουπίδια στην Περιφέρεια είναι πρώτη προτεραιότητα σκουπίδια –λύματα– νερά. Πρέπει αυτά τα θέματα να κλείσουν κάπου πρέπει να

αφήσουμε κάποιου είδους υποδομές πίσω μας. Δεν είναι δυνατόν σε κάθε προγραμματική περίοδο να λέμε θα κάνουμε τόσα χιλιόμετρα σωλήνες και άντε να δούμε αυτό τον οικισμό και άντε να κλείσουμε τους ΧΑΔΑ. Κάπου πρέπει να τελειώσουν αυτά τα πράγματα και πρέπει να τελειώσουν οριστικά. Για το θέμα των σκουπιδιών, θέλω να πω ότι καλό είναι να τα βλέπει κανείς σαν μία πηγή και θέσεων εργασίας και παραγωγής ενέργειας. Υπάρχει δηλαδή και η θετική πλευρά των σκουπιδιών, δεν είναι μόνο η αρνητική η όχληση που φέρνουν στις περιοχές. Δημιουργούν και πολύ καλές επιχειρηματικές και περιβαλλοντικές και κοινωνικές ευκαιρίες και αυτό θα πρέπει. Τώρα υπάρχει το θέμα των εκχωρήσεων με το εθνικό πρόγραμμα του Περιβάλλοντος, καλό είναι πάντοτε να ξεκαθαρίζεται ποιος κάνει τι. Αλλά για τα σκουπίδια ιδιαίτερα δείτε το πραγματικά ζεστό γιατί είναι και το θέμα των προστίμων που είναι πραγματικά αμαρτία να πληρώνει η Χώρα στην κατάσταση που βρίσκεται πρόστιμα για τα σκουπίδια. Θα ήθελα να πω δύο κουβέντες για τις υποδομές, που είναι βασικά αυτό που ότι κατάλαβα φέρνει δαπάνες, είναι ο θεματικός στόχος 7 και ο 9 αλλά κανείς θα πρέπει να σκεφτεί και νέα έργα γιατί βλέπουμε ότι κάπου σταματάει η ιστορία το 2017, κάπου πρέπει να αρχίσει κανείς να σκέφτεται και άλλα. Δεν μπορεί να βασίζεται κανείς μόνο στα phasing και τα μεταφερόμενα. Τώρα εντάξει βοηθάνε λίγο να ξεμπλοκαριστεί μια κατάσταση αλλά πρέπει να δούμε περαιτέρω τι κάνουμε. Άρα πρέπει να ωριμάσουν νέα έργα. Τα έργα αυτά θα πρέπει να ανταποκρίνονται σε πραγματικές ανάγκες και πολιτικές που να φέρουν αποτέλεσμα μετρήσιμο, να ικανοποιούν τους δείκτες του προγράμματος και να έχουν πραγματικά προστιθέμενη αξία και να μην μιλάμε για υπερμεγέθη έργα σε σχέση με κάποιους περιορισμένους πόρους και αμφίβολη συμβολή στην ικανοποίηση των αναγκών. Ακούσαμε κάτι για επιδεικτικά έργα στον τομέα της ενέργειας και έχουμε κάποια ερωτηματικά. Θα ήθελα να υπενθυμίσω και κάτι άλλο, ότι όταν λέμε νέες υποδομές και ζητάμε τη χαρτογράφηση δεν είναι απλώς ένα διακοσμητικό στοιχείο η χαρτογράφηση, δεν είναι απλώς ένας όρος, πρέπει να το δείτε σαν κριτήριο το οποίο θα επιτρέπει και θα δικαιολογήσει και θα τεκμηριώσει την ανάγκη νέων υποδομών. Έχουμε ζητήσει μέσα στο πρόγραμμα ειδικά για τις εκπαιδευτικές και τις κοινωνικές και τις υποδομές υγείας, κάθε νέα υποδομή και κάθε νέος εξοπλισμός στηρίζεται σε μια χαρτογράφηση ώστε να ξέρουμε τι υπάρχει, τι ανάγκες έχουμε και οι ανάγκες διαμορφώνονται από τις στρατηγικές. Θα ήθελα να σας πω και για τις κοινωνικές υποδομές και για τις υποδομές υγείας ότι πρέπει να βλέπουμε και άλλα πράγματα πως θα τις λειτουργήσουμε, πως θα υπάρχει το προσωπικό, πρέπει να υπάρχει προσβασιμότητα σε αυτές τις υποδομές, άρα δεν χτίζουμε πρώτα το νοσοκομείο και έπειτα ψάχνουμε να βρούμε πως θα κάνουμε το δρόμο για να πηγαίνουμε στο νοσοκομείο. Πρέπει να βλέπουμε και τις δημογραφικές τάσεις και ούτω καθεξής. Τώρα για τα χωρικά άκουσα μια συζήτηση λίγο ζωηρή, αυτό είναι καλό γιατί δείχνει το ενδιαφέρον όπως ξέρετε με τη συνθήκη της Λισαβόνας, μαζί με την οικονομική και την κοινωνική συνοχή προστέθηκε και η χωρική συνοχή. Θεωρώ ότι είναι πολύ καλό που η Περιφέρεια της Πελοποννήσου τα βάζει εμπρός αυτά τα έργα, καταλαβαίνουμε ότι είναι μάλλον σε αρχική κατάσταση όμως πρέπει όσο γίνεται να επισπεύσει. Καλό είναι ότι καλύπτεται ένα μεγάλο μέρος της επιφάνειας της Περιφέρειας και πρέπει να το δείτε ότι αυτά τα εργαλεία είναι εργαλεία στρατηγικής, δεν είναι εργαλεία μοιράσματος μιας μικρής πίτας. Αν θέλει να κάνει κανείς έργα, υπάρχει η δυνατότητα να τα κάνει τα έργα και εκτός αυτών των εργαλείων. Αυτά είναι εργαλεία τα οποία σημαίνει μια στρατηγική παρέμβαση η οποία θα μας φέρει κάποιους συγκεκριμένους στόχους και με μια συγκεκριμένη μορφή διακυβέρνησης. Μπορεί να ακούγεται ωραία, η πραγματικότητα όμως είναι ότι πρόκειται για αρκετά δύσκολα έργα για να επιτευχθούν και για αυτό θέλει αρκετά καλή προετοιμασία. Άρα πρέπει να έχουμε στο μυαλό μας τι αποτέλεσμα τι στόχο θα έχουμε, γιατί τα κάνουμε αυτά τα εργαλεία, αυτές του είδους τις παρεμβάσεις και σε ποιο χώρο θα γίνουν αυτά. Δηλαδή η χωροθέτηση, ο προσδιορισμός του χώρου και αυτό έχει πολύ μεγάλη σημασία. Πάντως ήθελα να σας πω ότι όσο πιο απλά τα κάνουμε, τόσο πιο καλά είναι και έχει μεγαλύτερες πιθανότητες επιτυχίας. Εξυπακούεται ότι πρέπει να συνάδουν πλήρως με το ΠΕΠ αυτά τα έργα και ήθελα να σας πω και το εξής: ακόμα και σε περιπτώσεις που δεν, ας πούμε υπάρχουν Περιφέρειες που δεν καλύπτονται πάντα από τέτοιο εργαλείο, όχι μόνο μπορούν να γίνουν ad hoc μεμονωμένα έργα αλλά για τα έργα που γίνονται αυτά τα μεμονωμένα έργα καλό είναι να τα σκεφτούμε σε μια πιο ολοκληρωμένη παρέμβαση. Δεν είναι μόνο τα ΤΑΠΤΟΚ, οι ΟΧΕ και τα ΒΑΑ που κάνουν τη χωρική παρέμβαση. Μια ολοκληρωμένη παρέμβαση που έχουμε κατά νου και τη χωρική της διάσταση και αυτό καλό είναι και έτσι πρέπει να γίνεται. Θέλω να μείνω λίγο στην απλότητα του σχήματος – είναι ήδη πολύπλοκο από μόνο του – αν διαβάσει κανείς τους οδηγούς τους δικούς μας οδηγούς, δεν είναι εύκολες παρεμβάσεις, πρέπει να ισορροπεί το σύστημα ανάμεσα στους στρατηγικούς στόχους και στην υλοποίηση που είναι συγκεκριμένα έργα που πρέπει να τα κάνουμε και η δυσκολία του έργου, έχουμε και πάρα πολλούς «παίκτες», οι οποίοι εκφράζουν και αντιτιθέμενα συμφέροντα. Για εμάς είναι πολύ βασικό σε αυτές ιδίως τις παρεμβάσεις γενικά, αλλά ιδίως σε αυτές τις παρεμβάσεις να δούμε πραγματική συνέργεια με το Κοινωνικό ταμείο και το ΕΤΠΑ. Τα γράφουμε στο χαρτί ότι ναι θα έχουμε συνέργειες και διάφορα τέτοια έτσι ωραία πράγματα, στην πράξη είναι κάτι που δεν είναι αυτονόητο. Και θέλουμε πραγματικά να δούμε και νομίζουμε ότι οι χωρικές παρεμβάσεις διευκολύνονται από τέτοιου είδους συνέργειες. Πρέπει πραγματικά να το δούμε συγκεκριμένα πως θα γίνει. Τελειώνοντας, σε σχέση με τα

χωρικά, θα ήθελα να θέσω και ένα θέμα που ψηφίζετε με τους ΑΜΕΑ και όλους τους ανθρώπους ας πούμε που έχουν πιο περιορισμένη κινητικότητα, λόγω ηλικίας, δηλαδή αναφέρομαι σε ηλικιωμένα άτομα. Όταν κάνουμε χωρικές παρεμβάσεις – ιδιαίτερα όταν κάνουμε αστικές παρεμβάσεις- πρέπει να υπάρχει μια συλλογική, σφαιρική προσέγγιση του θέματος της προσβασιμότητας. Δηλαδή, δεν αρκεί στο Α κτήριο να βάλω μια ράμπα, πρέπει να δει κανείς πως θα την κάνει την Πόλη φιλική στον ηλικιωμένο, στο παιδί, στον ανάπηρο. Πρέπει αυτά να κάτσει κανείς να τα σκεφτεί. Η ΒΑΑ που έχετε νομίζω είναι μια πολύ καλή ευκαιρία να τα δει κανείς. Αρχίζει από τη σήμανση των διαβάσεων, το πόσο διαρκούν τα φανάρια για να περνάνε οι άνθρωποι σε κεντρικούς δρόμους, στο ύψος των γκισέ στις δημόσιες υπηρεσίες, είναι πάρα πολλά πράγματα. Αυτά είναι μια χρυσή ευκαιρία να κάτσει κανείς να τα σκεφτεί πως θα κάνει την Πόλη πιο φιλική σε εκείνους οι οποίοι δεν έχουν τις ικανότητες ενός νέου, ακμαίου και αρτιμελούς ανθρώπου. Εδώ υπάρχει μια μεγάλη πρόκληση σε όλα τα προγράμματα και ιδιαίτερα στα Περιφερειακά. Είναι το θέμα των φορέων και της ορθής διαχείρισης. Πρέπει να υπάρξει μια στήριξη των δικαιούχων. Υπάρχει μια ΚΥΑ η οποία λέει ότι πρέπει να γίνουν κάποια σχέδια δράσης και αυτά. Επί της ουσίας όμως πρέπει να κοιτάξουμε τι πρέπει, πως πρέπει να παρέμβουμε και πως πρέπει με τον καλύτερο δυνατό τρόπο να παρέμβουμε. Δεν είναι όλοι οι δικαιούχοι ικανοί να κάνουν τα πάντα. Κάποιοι είναι λιγότερο ικανοί από άλλους. Κάπως πρέπει να δούμε πως θα βρεθεί λύση γιατί το βασικό είναι να γίνουν κάποια έργα. Εκεί υπάρχει και μία ευθύνη και της διαχειριστικής αρχής και πρέπει να δούμε πως θα λυθεί. Για την απάτη ξέρουμε ότι έχει γίνει μια αξιολόγηση των κινδύνων και σε επίπεδο των ΠΕΠ, αυτό όμως που πρέπει να δούμε είναι και τη συνέχεια, πρέπει να υπάρχει και ένα follow up. Και τα μέτρα τα οποία λαμβάνονται πρέπει πραγματικά να επιτρέπουν στη διαχειριστική αρχή να προχωράει, πάντοτε να μπορεί να δηλώνει δαπάνες και ούτω καθεξής. Όλα αυτά είναι πράγματα τα οποία επιτρέπουν την υλοποίηση. Αλλά εδώ έχουμε ένα ζήτημα ότι δεν μπορεί να γίνει εύκολα η υλοποίηση, αν δεν υπάρξει κάποια απλοποίηση του θεσμικού και του διοικητικού πλαισίου. Αυτό είναι ένα θέμα που αφορά καταρχήν την Κεντρική Κυβέρνηση. Αλλά καλό είναι και οι Περιφέρειες και οι Δήμοι και οι Φορείς και οι Επιχειρήσεις - να μην τα λέμε μεταξύ μας, ότι ξέρεις πόσο δύσκολο είναι να αδειοδοτηθώ ή να...- πρέπει αυτά να βγαίνουν και να πηγαίνουν στο Υπουργείο Ανάπτυξης. Αν δεν μιλάτε και εσείς, δεν θα βοηθηθεί και το Υπουργείο Ανάπτυξης να προχωρήσει κάποια υλοποίηση. Γιατί όσο ικανοί και να είμαστε όταν ένας ΧΥΤΑ θέλει για να υλοποιηθεί 15 χρόνια, κάπου θα χάσουμε το τρένο. Σας ευχαριστώ.

κ Ψαράκης Αντώνης: Ευχαριστούμε και εμείς. Η κυρία από το κοινωνικό ταμείο.

Εκπρόσωπος του Κοινωνικού Ταμείου: Καλησπέρα και από εμάς. Ευχαριστούμε πολύ που μας προσκαλέσατε σε αυτή την άψογα διοργανωμένη Επιτροπή Παρακολούθησης. Ευχαριστούμε και συγχαίρουμε τη διαχειριστική για την πολύ και αποτελεσματική δουλειά που κατέβαλε τον τελευταίο καιρό. Ευχαριστούμε με αυτή την ευκαιρία και όλες τις υπηρεσίες διαχείρισης των πόρων του ΕΣΠΑ, καθώς και τις Ελληνικές Αρχές συνολικά για την επίτευξη των στόχων του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου. Θα σταθούμε σε κάποιες δράσεις, αναφέρθηκαν από την κ. Ζορμπαλά τα θέματα που μας αφορούν οριζόντια. Θα αναφερθώ μόνο στα θέματα που αφορούν και σε κάποιους προβληματισμούς σε σχέση με το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο. Πρώτα θα πω για τα κέντρα κοινότητας να επισημάνω τον κομβικό τους ρόλο για την παροχή κοινωνικών υπηρεσιών στη Χώρα μας και τη σημασία που δίνει για αυτό το λόγο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στη δημιουργία τους και αυτό επαυξάνεται με το σημαντικό ρόλο που θα παίξουν στην υλοποίηση του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος. Έχουν επιλεγεί στη συγκεκριμένη Περιφέρεια Πελοποννήσου η Καλαμάτα και η Σικυώνα, καταλαβαίνω σε σύμπραξη με το Δήμο Κορίνθου ως Δήμοι για την υλοποίηση του ελάχιστου εγγυημένου. Ξέρουμε ότι τρέχει πρόσκληση – άνοιξε πριν μια εβδομάδα- δεν έχουν υποβάλλει ακόμα οι Δήμοι, θα θέλαμε να ενθαρρύνουμε την υποβολή των προτάσεων και την επίσπευση της διαδικασίας και ενδεχομένως θα βοηθούσε να προτάξετε τους Δήμους οι οποίοι θα βοηθήσουν και στην υλοποίηση του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος, όπως προανέφερα. Θα πω για την εμπειρία των κέντρων κοινότητας ότι η εμπειρία είναι γνωστή από άλλες Ευρωπαϊκές Χώρες για τέτοιες υπηρεσίες μιας τάσης. Δείχνει ότι υπάρχουν πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα βέβαια από την ενσωμάτωση των κοινωνικών υπηρεσιών. Και σε αυτό το σημείο να επισημάνω για τη δική μας περίπτωση ότι θα είχε ίσως σημασία να επισημάνουμε ότι είναι απαραίτητη, θεωρούμε ότι είναι απαραίτητη η συνεργασία με τα τοπικά γραφεία του ΟΑΕΔ. Καθώς επίσης θεωρούμε ότι ίσως είναι απαραίτητη και η διακριτικότητα των υπηρεσιών που παρέχονται από κέντρα κοινότητας με τα ΚΕΠ, ώστε να μη δημιουργείται σύγχυση στους χρήστες για τις υπηρεσίες τις οποίες θέλουν να χρησιμοποιήσουν. Θα προχωρήσω στις δράσεις υγείας, στον τομέα της υγείας για να σημειώσω τη μεγάλη ανησυχία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την καθυστέρηση της υλοποίησης δράσεων στον τομέα της υγείας. Επίσης να επισημάνω και τη σχέση που έχει η καθυστέρηση αυτής σε σχέση με την εκπλήρωση της αιρεσιμότητας 9.3 του τομέα της υγείας. Επίσης θα ήθελα σε αυτό το σημείο επειδή έγινε αναφορά στις συγκεκριμένες δράσεις υγείας που έχει εξειδικεύσει η Περιφέρεια, θα ήθελα να υπενθυμίσω ότι θα χρειαστεί να προηγηθεί διαβούλευση όπως αναγράφεται στα προγράμματα με την

Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την προκήρυξη τέτοιων όπως και όλων των κοινωνικών δράσεων. Το Υπουργείο Υγείας δεν έχει εξειδικεύσει δράσεις στο παρόν και δεν έχει γίνει αυτή η διαβούλευση μέχρι τώρα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, απλώς το επισημαίνω επειδή αναφερθήκατε σε συγκεκριμένες εξειδικευμένες δράσεις. Δηλαδή κάπως θα πρέπει να προηγηθεί αυτή η διαδικασία πρώτα και μετά να προχωρήσετε στην προκήρυξη σχετικών δράσεων. Να αναφέρω και την ανησυχία μας για την καθυστέρηση στην υλοποίηση δράσεων κοινωνικής οικονομίας. Βέβαια εδώ θα θέλαμε να σας ενθαρρύνουμε να προχωρήσετε άμεσα στην υλοποίηση των δράσεων και κυρίως μετά από την ολοκλήρωση του θεσμικού πλαισίου από το Υπουργείο Εργασίας με την έκδοση του νόμου για την κοινωνική και αλληλέγγυα οικονομία, καθώς και την αναμενόμενη έκδοση του οδηγού στις Περιφέρειες για τις ενδεικτικές επιλέξιμες δράσεις. Και τέλος αναφέρθηκε βέβαια από την κ. Ζορμπαλά να ενθαρρύνουμε την υλοποίηση των δράσεων του θεματικού στόχου 8 για την απασχόληση και την επιχειρηματικότητα και το γεγονός ότι πάνε χέρι χέρι με τη RIS, είναι ιδιαίτερα σημαντικό. Αυτά από το ΕΚΤ. Ευχαριστώ.

κ. Στουπή Στέλλα: Από την επιτελική δομή ΕΣΠΑ του Υπουργείου Υγείας, την μονάδα Β'. Την επόμενη εβδομάδα αναμένεται μια συνάντηση από διευρυμένο κλιμάκιο πολιτικών και στελεχιακών παραγόντων για την οριστική διαβούλευση. Νομίζω ότι το γνωρίζετε αυτό. Ευχαριστώ πολύ.

κ. Ψαράκης Αντώνης: Και εμείς ευχαριστούμε. Να προχωρήσουμε στην ανάγνωση των συμπερασμάτων της σημερινής συνεδρίασης αν δεν υπάρχει κάποια άλλη τοποθέτηση ή κάποιο άλλο θέμα. Θα παρακαλέσω την κ. Νικολάκου για την ανάγνωση των συμπερασμάτων. Ευχαριστώ πολύ.

κ. Νικολάκου Κωνσταντίνα- Αντιπεριφερειάρχης Πελοποννήσου: Πριν διαβάσω τα συμπεράσματα θα ήθελα κ. Ψαράκη να πω δύο κουβέντες. Και όχι ως Αντιπεριφερειάρχης ή Αντιπρόεδρος Επιτροπής και όλα αυτά, αλλά ως μία Ελληνίδα πολίτης που παρακολούθησε τη συνεδρίαση. Θέλω να πω το εξής: Δουλεύοντας πάρα πολύ σκληρά το προηγούμενο πρόγραμμα, το οποίο η Αιρετή Περιφέρεια Πελοποννήσου και όλες οι Περιφέρειες το παραλάβαμε το 2011, εμείς αντιμετωπίσαμε ένα πάρα πολύ προβληματικό πρόγραμμα σαν Πελοπόννησος. Κάναμε μεγάλο αγώνα τότε με μεγάλη αντιπαλότητα από κάποιους οι οποίοι ήταν συναρμόδιοι, είτε Κοινοτικοί, είτε Ελληνικοί, είτε Κυβέρνηση, είτε Ειδικοί Γραμματείς και τα λοιπά, είτε Γενικοί Γραμματείς Αποκεντρωμένων να τους πείσουμε ότι μπορούσαν το πρόγραμμα να το τρέξουν και να τα καταφέρουμε. Για αυτό και ρώτησα με αγωνία πριν από λίγο και ήρθα εκεί και ρώτησα να δω ποια είναι η άποψη των υπηρεσιών που εμείς εμπιστευόμαστε πάρα πολύ για το δικό μας πρόγραμμα. Μου είπατε λοιπόν ότι βλέπετε ότι είναι ένα πρόγραμμα το οποίο κλείνει με ασφάλεια όπως και τα υπόλοιπα προγράμματα των Αιρετών Περιφερειών, κατά τη γνώμη σας. Και θυμάμαι τότε στην Πάτρα που δώσαμε μια μεγάλη μάχη γιατί μας μιλούσαν για overbooking, για χρήματα που θα γυρίσουν πίσω, για τραγικά αποτελέσματα των προγραμμάτων. Και βλέπω τώρα και θετικό είναι αυτό τους αρμόδιους από την Κεντρική Πολιτική να λένε ότι κλείσαμε πολύ καλά το 2007-2013 και πήγε πάρα πολύ καλά αυτό το πρόγραμμα. Αυτά τα προγράμματα. Επειδή πάνω από το Περιφερειακό είναι το Εθνικό για όλους, θέλω να επισημάνω ότι οι Αιρετές Περιφέρειες είχαν κομβικό ρόλο σε αυτό, είχαν κομβικό ρόλο. Η αποτυχία των Αιρετών Περιφερειών ως υπεύθυνοι της διαχείρισης των ΠΕΠ ήταν ένα σημείο το οποίο μπορούσε να γυρίσει την πλάστιγγα εθνικά από τη μία ή από την άλλη πλευρά. Και χαρήκαμε και εμείς που ακούσαμε στην Κρήτη τους αρμόδιους Υπουργούς να λένε ότι το πετύχαμε. Όμως αισθάνθηκα την ανάγκη να το πω αυτό εδώ, ότι έγινε μια μάχη τότε. Και επειδή έγινε και μία μάχη για να μπορέσει ο Περιφερειάρχης σε ένα δύσκολο περιβάλλον να μιλήσει για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, την απενεχοποίηση των επενδυτών, τη μεγάλη προσπάθεια ότι μες στην κρίση πρέπει να βγούμε επιθετικά και πρέπει να δημιουργήσουμε συνθήκες ΣΔΙΤ και εκεί είχαμε πόλεμο. Μεγάλο πόλεμο. ΣΔΙΤ; Τι είναι αυτό το τέρας μας έλεγαν τότε. Σύμπραξη ιδιωτικού και δημόσιου τομέα; Εμείς όμως πιστεύουμε πολύ στα ΣΔΙΤ. Και επειδή βλέπουμε τώρα ότι πολλαπλασιάζονται οι φωνές, γίνονται πιο συνετές, καταλαβαίνουν κάποιοι Κυβερνητικοί ότι τι να λυθεί το μεγαλύτερο πρόβλημα της Πελοποννήσου το είτε πάρα πολύ καλά η κ. Ζορμπαλά, δεν είναι μόνο ότι λήγουμε το θέμα των σκουπιδιών, είναι τα πρόστιμα που είναι εκατομμύρια ευρώ που τα πληρώνουν οι πολίτες της Πελοποννήσου και της Ελλάδας. Επιμένουμε. Πολιτικά επιμένουμε. Ότι η Ελλάδα είναι ένα ισότιμο μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ότι οι Αιρετές Περιφέρειες πρέπει να έχουν πρωταρχικό ρόλο στη διαχείριση των δικών τους προγραμμάτων, ότι οριζόντιες λογικές, ότι η Θράκη έχει τις ίδιες ανάγκες με την Πελοπόννησο ή το Νότιο Αιγαίο έχει τις ίδιες ανάγκες με την Ήπειρο είναι από την αρχή με μια απλή σκέψη, δεν χρειάζεται να είσαι ειδικός επιστήμονας ή ειδικός διαχειριστής είναι λάθος, είναι άλλο πράγμα το Νότιο Αιγαίο και άλλο πράγμα η Ήπειρος. Αυτές λοιπόν οι εξειδικεύσεις θα μας δώσουν τη δυνατότητα να το κάνουμε. Όμως και το λέω κυρίως προς τα μέλη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής έχουμε εμπόδια, εμπόδια γιατί εμείς οι ίδιοι – δεν εξαιρώ ούτε τον εαυτό μου- είμαστε και εμείς οι ίδιοι που σχεδιάζαμε και εγκρίναμε και λέγαμε και τότε μπράβο για τα αποτυχημένα προγράμματα και τα αποτυχημένα χρόνια

της Ελλάδας. Εμείς οι ίδιοι είμαστε. Άρα πρέπει να αλλάξουμε και εμείς οι ίδιοι τον τρόπο που σκεφτόμαστε και να βγούμε με ένα διαφορετικό τρόπο. Αυτό που είπε ο Περιφερειάρχης αν δούμε τα ΣΔΙΤ στους βιολογικούς είναι μία τομή. Γιατί εμείς μπορεί να είμαστε ένας από τους πιο hot προορισμούς για το 2016 μπορεί να μας είπαν πριν από λίγες ημέρες ο μεγαλύτερος αν θέλετε tour operator που υπάρχει αυτή τη στιγμή στην Ελλάδα ότι το 2017 η Πελοπόννησος παρουσιάζει ένα – θυμάσαι Δημήτρη- συν 22%, αλλά τι να λέει αυτό; Εμείς ξέρουμε ότι πρέπει να λύσουμε τα θέματα των βιολογικών. Ξέρουμε ότι αυτό το δείκτη ανάπτυξης αν δεν τον διατηρήσουμε με υποδομές, δεν θα έχει συνέχεια. Και το πρόβλημα της Χώρας είναι η συνέχεια, η συνέργεια και η συνεργασία. Έχουμε ένα παράδειγμα πολύ δυνατό με τα κέντρα κοινότητας, επιμείναμε, το δέχτηκε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Δεν επιμείναμε γιατί μας ενδιαφέρει ποιος θα πιστωθεί το αποτέλεσμα. Ξέρουν οι πολίτες. Και είναι πολύ αυστηροί. Και το Υπουργείο ξέρουν, και την Περιφέρεια ξέρουν, και τους Δήμους ξέρουν και όλους τους ξέρουν. Όμως Κέντρα Κοινότητας πρέπει να ξέρουμε που πάμε και γιατί είχαμε παράδειγμα εμείς. Βρήκαμε μία δομή που είχε 25 εργαζόμενους και 2 ωφελούμενους. Θα την κρατήσουμε αυτή τη δομή; Όχι δεν θα την κρατήσουμε. Θα προσπαθήσουμε να δημιουργήσουμε τέτοιες συνθήκες ώστε ο πολίτης της Πελοποννήσου να καταλάβει ότι το νέο πρόγραμμά μας είναι ένα πρόγραμμα ρεαλιστικό, ένα πρόγραμμα κοινωνικό, αλλά πάνω από όλα ένα πρόγραμμα που λύνει το πρόβλημα της ανεργίας. Που το πρόβλημα της ανεργίας κάνει τον Έλληνα να σκύβει το κεφάλι και να υποκύπτει και να μην νιώθει δυνατός. Γιατί άνθρωπος που δεν εργάζεται και πάει να αντιμετωπιστεί με έναν τρόπο που είναι ελεημοσύνη ή αλληλεγγύη, δεν είναι το ίδιο με το να του δώσεις δικαίωμα στην εργασία. Και αυτό το είπε η κ. Ζορμπαλά. Απλά το λέω αυτό γιατί ακούγονται πολλά ή λίγα εκατομμύρια εδώ στα προγράμματα. Εκατομμύρια. Εκατομμύρια. Εκατομμύρια. Το θέμα είναι αυτά τα εκατομμύρια να αγγίξουν τον Έλληνα πολίτη και να καταλάβει ότι κάτι αλλάζει σε αυτή τη Χώρα. Και δεν θα τελειώσει το 2020, που δεν θα είμαστε εδώ εμείς ή θα είναι κάποιοι άλλοι, κανείς δεν είναι για πάντα στις θέσεις του και θα πούμε ότι πέρασε ένα ακόμα πρόγραμμα το οποίο αντί να ενισχυθούν οι πολίτες, ενισχύθηκαν κάποιοι άλλοι. Γιατί κάποιοι ενισχύθηκαν. Γιατί λεφτά δόθηκαν. Διαβάζω τώρα τις αποφάσεις:

- Η Επιτροπή Παρακολούθησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος της Πελοπόννησος 2014-2020 η οποία συγκροτήθηκε σύμφωνα με την απόφαση του Περιφερειάρχη συνήλθε στη 2^η Συνεδρίαση στις 8-11-2016 στην Μονεμβασιά μετά από την με αριθμό πρωτοκόλλου 3936 πρόσκληση του Προέδρου της κ. Πέτρου Τατούλη Περιφερειάρχη Πελοποννήσου. Στη 2^η Συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης παρέστησαν 30 μέλη με δικαίωμα ψήφου επί συνόλου 50 μελών. Αφού διαπιστώθηκε απαρτία και μετά από πρόταση του Προέδρου εγκρίθηκε και από τα μέλη η ακόλουθη ημερήσια διάταξη:
- Εισαγωγικό Μέρος.
- Έγκριση της Ημερήσιας Διάταξης
- Εισήγηση του Προέδρου της Επιτροπής Παρακολούθησης.
- Παρουσίαση Πρόοδος Υλοποίηση του Πελοπόννησος 2014-2020.
- Πορεία Υλοποίησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος
- Ενημέρωση για την ετήσια έκθεση υλοποίησης
- Ενημέρωση για την πορεία εφαρμογής της εξειδίκευσης και της επίτευξης των ετήσιων στόχων.
- Νέες δράσεις προς εξειδίκευση.
- Παρουσίαση της πορείας στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης.
- Ενημέρωση για την πορεία εφαρμογής της στρατηγικής ολοκληρωμένης χωρικής ανάπτυξης.
- Στήριξη επιχειρηματικότητας και καινοτομίας (κρατικές ενισχύσεις, clusters κτλ)
- Παρουσίαση προόδου κάλυψης αιρεσιμοτήτων.
- Ενημέρωση συζήτηση και έγκριση από τα μέλη του σχεδίου αξιολόγησης
- Ενημέρωση για την υλοποίηση της στρατηγικής για την πληροφόρηση και επικοινωνία
- Καταπολέμηση της απάτης από συγχρηματοδοτούμενα έργα και άλλα θέματα.

- ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ -

Η Επιτροπή Παρακολούθησης μετά από την παρουσίαση των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης και τη συζήτηση που ακολούθησε κατέληξε στα παρακάτω συμπεράσματα:

1. Πορεία υλοποίησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος 2014-2020. Η διαχειριστική αρχή του Επιχειρησιακού Προγράμματος Πελοπόννησος ενημέρωσε την Επιτροπή Παρακολούθησης για την πρόοδο

υλοποίησης του προγράμματος μέχρι σήμερα. Αναφέρθηκε στα βασικά στοιχεία ενεργοποίησης δίνοντας έμφαση: 90,8 εκατομμύρια ευρώ σε προσκλήσεις, 17,8 εκατομμύρια ευρώ σε εντάξεις, 15 εκατομμύρια ευρώ σε NOBE, 6,1 εκατομμύρια ευρώ σε δαπάνες. Επίσης αναφέρθηκαν τα προβλήματα που προέκυψαν και αντιμετωπίστηκαν ή χρήζουν αντιμετώπισης. Η Επιτροπή εξέφρασε την ικανοποίησή της για τις προβλέψεις της ΕΥΠ με βάση τις οποίες θα καλυφθεί το 7% της προχρηματοδότησης και θα συμβάλλει επιπροσθέτως στην κάλυψη του ετήσιου δημοσιονομικού στόχου για τη μεγιστοποίηση εισροής κοινοτικών πόρων.

Πορεία εφαρμογής της εξειδίκευσης. Η διαχειριστική αρχή του ΕΠ Πελοπόννησος ενημέρωσε την Επιτροπή για την πορεία εφαρμογής της εγκεκριμένης εξειδίκευσης του Προγράμματος. Συγκεκριμένα, αναφέρθηκε στην ενεργοποίηση των δράσεων ανά άξονα προτεραιότητας – θεματικό στόχο και επενδυτική προτεραιότητα, καθώς και στον προγραμματισμό ενεργοποίησης των υπόλοιπων δράσεων. Παρουσιάστηκαν και εγκρίθηκαν νέες δράσεις προς εξειδίκευση καθώς και τα κριτήρια επιλογής του συνολικού προϋπολογισμού όπως φαίνεται στο παράρτημα 2. Παράλληλα η ΕΠΠΑ εξουσιοδότησε τη ΔΑ ΕΠ του Επιχειρησιακού Προγράμματος για τις αναγκαίες τροποποιήσεις μικρής κλίμακας σε προηγούμενες εξειδικεύσεις με γραπτή διαδικασία και ορισμένες της σημερινής επιτροπής προκειμένου να διερευνηθεί ο αριθμός των δυνητικών δικαιούχων και να βελτιωθούν οι τιμές στόχοι των δεικτών εκρών και αποτελέσματος. Σε σχέση με την επίτευξη των ετήσιων στόχων η ΔΑ ΕΠ ανέφερε ότι όσον αφορά τα έργα του ΕΚΤ ο στόχος έχει ήδη επιτευχθεί και σε ότι αφορά τα έργα του ΕΤΠΑ.

Πορεία εφαρμογής της στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης. Η ΔΑ ΕΠ Πελοπόννησος ενημέρωσε την Επιτροπή για την πορεία εφαρμογής της στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης του προγράμματος συγκεκριμένα: αναφέρθηκε σε ενεργοποιημένες δράσεις. Όσον αφορά στις εξελίξεις σχετικά με την υλοποίηση των στρατηγικών έρευνας και καινοτομίας για την έξυπνη εξειδίκευση, η Επιτροπή Παρακολούθησης ενημερώθηκε για την έγκριση της Εθνικής ΣΕΚΕ από τους αρμόδιους Υπουργούς στις 4 Αυγούστου του 2015 η οποία απεστάλη στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Με τον τρόπο ολοκληρώθηκε ουσιαστικά μια διετής διαδικασία σχεδιασμού της εθνικής και των περιφερειακών στρατηγικών έρευνας και τεχνολογίας για την έξυπνη εξειδίκευση και άρχισε η διαδικασία της υλοποίησής του. Στην συνέχεια η επιτροπή παρακολούθησης ενημερώθηκε για τη διαδικασία επιχειρηματικής ανακάλυψης που εφαρμόζεται σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο και την πρόοδο στην προετοιμασία και έκδοση προσκλήσεων και στα δύο επίπεδα. Ιδιαίτερη αναφορά έγινε στις εξελίξεις σχετικά με την κατάρτιση του εθνικού οδικού χάρτη ερευνητικών υποδομών. Αναφέρθηκαν οι προϋποθέσεις για την ταχεία και αποτελεσματική υλοποίηση των περιφερειακών ΣΕΚΕ και οι ενέργειες που υλοποιούνται από τις διαχειριστικές αρχές των ΠΕΠ και των Υπηρεσιών της Εθνικής Αρχής Συντονισμού ΕΑΣ του ΕΣΠΑ προκειμένου να εκπληρωθούν οι προϋποθέσεις αυτές. Επίσης η Επιτροπή Παρακολούθησης ενημερώθηκε για την επίσημη σύσταση του Δικτύου Συντονισμού για τη Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης το οποίο έχει σκοπό την ανταλλαγή ιδεών, τη διάχυση καλών πρακτικών, την επεξεργασία και ανάδειξη προτεραιοτήτων και προτάσεων εξασφαλίζοντας τη συνάφεια και τη συμπληρωματικότητα μεταξύ του εθνικού και του περιφερειακού επιπέδου. Τέλος η Επιτροπή Παρακολούθησης ενημερώθηκε για δραστηριότητες σχετικές με την έξυπνη εξειδίκευση που υλοποιούνται σε ευρωπαϊκό επίπεδο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Υπογραμμίστηκε ότι οι Περιφέρειες της Χώρας θα πρέπει να επωφεληθούν από τις δραστηριότητες αυτές προκειμένου να βελτιώσουν την ποιότητα του σχεδιασμού, της υλοποίησης, τη σχετική γνώση και εμπειρία άλλων Περιφερειών και τη γνώση ειδικών εμπειρογνομόνων και να δικτυωθούν με άλλες περιφέρειες της Ευρώπης. Στήριξη επιχειρηματικότητας και καινοτομίας – κρατικές ενισχύσεις clusters και τα λοιπά. Ενημερώθηκε η Επιτροπή Παρακολούθησης για την άμεση εξειδίκευση μέχρι το τέλος του 2016, δράσεων κρατικών ενισχύσεων του θεματικού στόχου 3 για τη στήριξη της επιχειρηματικότητας καθώς της δημιουργίας περιφερειακού ενδιάμεσου φορέα σε συνδυασμό με την προώθηση της έρευνας τεχνολογίας και καινοτομίας στην Πελοπόννησο. Προτάθηκε στην ΕΕΠΤΑ από τον Πρόεδρο και Περιφερειάρχη Πελοποννήσου η διερεύνηση και προώθηση των ΣΔΙΤ στην υλοποίηση και λειτουργία πράξεων διαχείρισης υγρών αποβλήτων καθώς και δημιουργία υποδομών εκπαίδευσης. Πορεία εφαρμογής της στρατηγικής ολοκληρωμένης χωρικής ανάπτυξης. Η Διαχειριστική Αρχή ενημέρωσε την Επιτροπή για την πορεία εφαρμογής της στρατηγικής ολοκληρωμένης χωρικής ανάπτυξης. Συγκεκριμένα αναφέρθηκε στην εξειδίκευση και στην ενεργοποίηση δράσεων ολοκληρωμένης χωρικής ανάπτυξης όπως ΒΑΑ, ΤΑΠΤΟΚ και ΟΧΕ. Ενημερώθηκε επίσης όσον αφορά στις εξελίξεις σχετικά με την υλοποίηση των στρατηγικών

ολοκληρωμένης χωρικής ανάπτυξης και τις διαδικασίες διαβούλευσης με τις τοπικές αρχές και τους κοινωνικοοικονομικούς φορείς. Η Επιτροπή Παρακολούθησης ενημερώθηκε για την έκδοση εγκυκλίου σχεδιασμού υλοποίησης και παρακολούθησης των ολοκληρωμένων χωρικών επενδύσεων ως εργαλείων ολοκληρωμένης χωρικής ανάπτυξης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων της Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020 της ΕΥΣΣΑ καθώς και οδηγίες για τη διαχείριση και εφαρμογή των στρατηγικών ολοκληρωμένης χωρικής ανάπτυξης από την ΕΥΘΥ. Με την έκδοση και των οδηγιών ολοκληρώθηκε το πλαίσιο οδηγιών για τη διαδικασία χειρισμού και σχεδιασμού από την ΕΑΣ. Στη συνέχεια η Επιτροπή Παρακολούθησης ενημερώθηκε για τη διαδικασία, για τις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων, για ολοκληρωμένη χωρική επένδυση βιώσιμης αστικής ανάπτυξης, καθώς και προσκλήσεις για ολοκληρωμένη χωρική επένδυση. Επίσης η Επιτροπή Παρακολούθησης ενημερώθηκε για την επίσημη σύσταση του δικτύου και απόφασης συγκρότησης εθνικού δικτύου ολοκληρωμένης χωρικής ανάπτυξης στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020, το οποίο έχει σκοπό την ανταλλαγή ιδεών, τη διάχυση καλών πρακτικών, την επεξεργασία και ανάδειξη των δυσκολιών στο συντονισμό των φορέων, στο σχεδιασμό στρατηγικών κοινής αποδοχής, εξασφαλίζοντας τη συνάφεια και τη συμπληρωματικότητα με το στρατηγικό σχεδιασμό του Επιχειρησιακού Προγράμματος Πελοπόννησος. Η Επιτροπή Παρακολούθησης ενημερώθηκε από τον Εκπρόσωπο της ΕΥΣΣΑ ΕΑΣ για τις εκ των προτέρων αιρεσιμότητες 7 γενικές και θεματικές που εφαρμόζονται στο ΕΠ Πελοπόννησος 2014-2020, καθώς επίσης και για την πορεία υλοποίησης των δράσεων που αφορούν στις αιρεσιμότητες 2 γενικές και θεματικές που έχουν αξιολογηθεί ως μη ή μερικώς εκπληρούμενες στο εγκεκριμένο επιχειρησιακό πρόγραμμα. Οι υπόλοιπες αιρεσιμότητες 5 γενικές και θεματικές έχουν αξιολογηθεί ως εκπληρούμενες καθώς ικανοποιούνται οι απαιτήσεις των επιμέρους κριτηρίων. Ειδικότερα αναφέρθηκε η πρόοδος εκπλήρωσης που παρουσιάζουν οι θεματικές αιρεσιμότητες 1.1 και οι γενικές αιρεσιμότητες 4 και 7 με βάση τις ενέργειες που έχουν περιγραφεί στα επιμέρους σχέδια δράσης. Σημειώθηκε δε η ολοκλήρωση της κατάρτισης της περιφερειακής στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης θεματική αιρεσιμότητα 1.1 και της περιφερειακής στρατηγικής για την κοινωνική ένταξη θεματική αιρεσιμότητα 9.1 από τη διαχειριστική αρχή και η αποστολή του στις υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Σε σχέση με τη γενική αιρεσιμότητα 7 στατιστικά συστήματα έγινε συνοπτική αναφορά στην πρόοδο ικανοποίησης των απαιτήσεων των επιμέρους ενεργειών του σχεδίου δράσης που έχει ενσωματωθεί στα εγκεκριμένα προγράμματα όσον αφορά τις δράσεις ΕΚΤ ειδικότερα. Για τις προτάσεις επικαιροποίησης των δεικτών του ΕΚΤ, για τις ρυθμίσεις σχετικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων. Ενημέρωση συζήτηση και έγκριση από τα μέλη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής του σχεδίου αξιολόγησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος σε επόμενες ενέργειες. Παρουσιάστηκε από τη διαχειριστική αρχή το σχέδιο αξιολόγησης όπως διαμορφώθηκε μετά τη διαδικασία της διαβούλευσης που ξεκίνησε στις 14 Δεκεμβρίου του 2015. Η επιτροπή παρακολούθησης ενημερώθηκε για τους στόχους του σχεδίου αξιολόγησης, τα θέματα τα οποία πρόκειται να αποτελέσουν αντικείμενο αξιολόγησης σύμφωνα με τους κανονισμούς και το σύστημα αξιολόγησης. Η Διαχειριστική Αρχή ενημέρωσε την Επιτροπή Παρακολούθησης σχετικά με τον προγραμματισμό των ενεργειών για την εφαρμογή του σχεδίου αξιολόγησης σύμφωνα με τις ανάγκες της υλοποίησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος. Η Επιτροπή Παρακολούθησης ενημερώθηκε συνοπτικά από τον εκπρόσωπο της ΕΥΣΣΑ σχετικά με τις ενέργειες που προγραμματίζεται να υλοποιηθούν με στόχο το συντονισμό της αξιολόγησης σε εθνικό επίπεδο. Η Επιτροπή Παρακολούθησης εγκρίνει το σχέδιο αξιολόγησης ήτοι τα παραπάνω σημεία 1,2,3 το οποίο επισυνάπτεται στο παράρτημα 1 των συμπερασμάτων. Ενημέρωση για την υλοποίηση της στρατηγικής για την πληροφόρηση και επικοινωνία. Παρουσιάστηκαν συνοπτικά από τη διαχειριστική αρχή οι δράσεις πληροφόρησης και επικοινωνίας που υλοποιήθηκαν καθώς και αυτές που προγραμματίζονται για το επόμενο έτος στο πλαίσιο στρατηγικής επικοινωνίας. Η Επιτροπή ενημερώθηκε από τον Εκπρόσωπο της ΕΥΣΣΑ για τις ακόλουθες υποχρεώσεις πληροφόρησης και επικοινωνίας κατά τη διάρκεια υλοποίησης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων. Λειτουργία διαδικτυακού τόπου προγραμματικής περιόδου 2014-2020 να έχει ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του 2016. Ανάρτηση των ευκαιριών χρηματοδότησης στην ενιαία διαδικτυακή πύλη www.espa.gr για την περίοδο 2014-2020. Υποστήριξη δραστηριοτήτων επικοινωνίας των δικαιούχων μέσω οδηγιών επικοινωνίας. Η πανευρωπαϊκή εκστρατεία επικοινωνίας europa.eu/myregion σχεδιάζεται να οργανωθεί και το 2017 και προτείνεται να συμπεριληφθεί στο σχεδιασμό των επικοινωνιακών εργαλείων των επιχειρησιακών προγραμμάτων. Τέλος επισημαίνεται ότι σε όλα τα μέτρα πληροφόρησης και επικοινωνίας θα πρέπει να τηρείται υποχρέωση για παροχή προσβάσιμης πληροφόρησης στα άτομα με αναπηρία. Η

καταπολέμηση της απάτης σε συγχρηματοδοτούμενα έργα. Η Διαχειριστική Αρχή του Επιχειρησιακού Προγράμματος αναφέρθηκε στην αντιμετώπιση της απάτης στο πλαίσιο συγχρηματοδοτούμενων έργων και δράσεων όπως προβλέπεται τόσο στον κανονισμό 1303/2013, όσο και στο νόμο 4314/2014 για το ΕΣΠΑ 2014-2020. Ενημέρωσε την Επιτροπή ότι η Χώρα έχει εκπονήσει και υποβάλλει το 14 στις αρμόδιες υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής επιτροπής εθνική στρατηγική κατά της απάτης και διαρθρωτικές δράσεις. Στο πλαίσιο εφαρμογής των διαδικασιών της εθνικής στρατηγικής η διαχειριστική αρχή μέχρι σήμερα έχει προβεί στις ακόλουθες ενέργειες. ΕΓΚΡΙΝΕΤΑΙ.

κ. Αντώνης Ψαράκης: Να σας ευχαριστήσω πάρα πολύ για την παρουσία σας καλή επιστροφή σε όλους, χρόνια πολλά σε όσους γιορτάζουν. Μπορούμε να περάσουμε για φαγητό. Σας ευχαριστώ και πάλι.